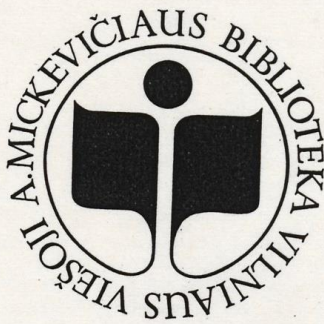

* VILNIAUS VIEŠOJI A. MICKEVIČIAUS BIBLIOTEKA *
* KRAŠTOTYROS DRAUGIJOS PIRMINĖ ORGANIZACIJA *

Metraštis
1988-1989

* VILNIUS * 1990 *

Page 1

Teksto autorė ir sudarytoja N.Sisaitė

Redaktorė D.Stanevičienė

Konsultantė E.Skuodytė

Spausdino J.Sinkevičiūtė

Apipavidalino: dail.A.Tuleikis

Nuotraukos: D.Barkauskienės, Č.Montvilos,
I.Tubaitės, N.Sisaitės, V.Zaikausko ir kt.

Tiražas 2 mašinr. egz.

T U R I N Y S

P r a t a r m ė	I
1988-1989 metų VVB veiklos apžvalga	2
Diagramos (tik vienas egz.)	
VVB gyvenimo kronika	
1988-ieji	7
1989-ieji	19
Bibliotekos darbuotojai	29
Švenčiantys darbo jubiliejų	29
Pradėjo dirbti VVB	30
Išėjo iš VVB	30
Bibliotekininkai-jubiliatai	31
In memoriam	32
Bibliotekos mickevičiana	33
VVB bibliografija	35
1988-ieji(35) 1989-ieji(45)	
Apie direktorės L.Pagirienės pirmąjį jubiliejų(1988.03.31)..52	
I. Laikraščių iškarpos ir kt.	
Č.Kudaba ir kt. Akivaizdu ir įtikėtina	54
Dar kartą dėl A.Mickevičiaus bibliotekos	55
Kas bus su spaudiniais lietuvių kalba?	56
L.Šepetys. Paminklosauga-ne vienadienė akcija	
K.Jonušas. Septynios dienos	57
L.Greisas. "BUDIMEKS" stato patikimai	58
Atsiliepimai į Č.Kudabos ir kt.publikaciją	
"Akivaizdu ir įtikėtina"žr.p54)	59
O.Bogdanovvicz. Ciekavve dzieje domu i ulicy	60
Imienia Adama Mickievvieza	
S.Medajski. Novvoroczny podarek "BUDIMEXU"	61
T.Grinkevičienė,E.Skuodytė. Nepulkime į kraštutinumus...62	

A.Kancleris, K.Sinkevičius. Ieškome protingų kompromisų	63
M.Martinaitis "Lietuviams mojuojant..."	64
Z.Grigošaitis. Ardymo darbai sustabdyti	x65
Kieno šūkius skandavo piketuojantys?	
A.Miškinis. Lietuvos senamiesčiai: kaip išsaugoti	66
A.Litvinas. Kviečia politologijos klubas	
J.Karan. VVystavvy	

Skaitytojo registracinė kortelė (I988) (Voke)	x67
Skaitytojo formuliaras (I989)	77
Iliustracijų sąrašas	68
Iliustracijos	

II. P R I E D A I

Nr.1. Pavyzdys teksto, po kuriuo buvo renkami parėšai žmonių, protestuojančių prieš VVB pavadinimo ir fondų struktūros pakeitimą. Nr.2. Dėl A.Mickevičiaus bibliotekos rekonstrukcijos. Nr.3. Vilniaus m. visų žinybų bibliotekų atstovų pasitarimo p r o t o k o l a s (I988.I2.26). Nr.4. Jaunimo sk. parengta anketa skaitytojams (I988). Nr.5. VU diplomantės parengta anketa VVB skaitytojams (I988). Nr.6. Zoninės tarpžinybinės praktinės konferencijos b-ky fondų komplektavimo klausimais d i e n o t v a r k è (I988.I2.I4). Nr.7. Užrašas ant VVB fasado apie pastato rekonstrukcijos terminus. Nr.8-9. VVB streiko koniteto parengti dokumentai (I989m. sausis).

~~Iliustracijų sąrašas~~

~~Iliustracijos~~

P R A T A R M Ė

Vilniaus A.Mickevičiaus viešosios bibliotekos metraštis rašomas nuo 1981 metų. Ligi šiolei pagrindiniu šio darbo šaltiniu būdavo metinės VVB darbo ir visuomeninių organizacijų veiklos ataskaitos. Todėl, kad ir kaip stengiantis, neįmanoma būdavo išvengti dažnų pasikartojimų tarp metraščio ir ataskaitų. Šį kartą nutarta užfiksuoti svarbesnius 1988-1989 metų bibliotekos įvykius gana išsamiai, chronologiniu jų išvardijimu. Be abejo, įvykių ir faktų atranka čia gana subjektyvi, nevienodai atspindinti visų bibliotekos skyrių gyvenimo momentus.^I Kaip ir ankstesniuose metraščiuose, pateikiama trumpa bibliotekos veiklos apžvalga visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo fone, skyriai apie darbuotojus, VVB mickevičianą. Sudaryta išsami bibliografija. Darbas papildytas nuotraukomis, diagramomis, išpūdžiais apie bibliotekos renginius, laikraščių iškarponis.

^I Metodinis ir Jaunimo skyriai aptariamaisiais metais rašė originalius savo skyrių dienoraščius. Jie saugomi šiuose skyriuose.

1988 - 1989 METŲ VVB VEIKLOS APŽVALGA

1988-ieji. Aptariamieji metai buvo ypatingi ir įsimintini visai Lietuvai. Į mūsų krašto istoriją jie įeis kaip tautos Atgimimo metai. Ligi šiolei 1985m. paskelbtoji tarybinė "perestroika" mums, deja, tebuvo neįprastai atvira, apie daugelį anksčiau slėptų sričių prabilusi sąjunginė spauda. Labiau apčiuopamo persitvarkymo nejutome. 1988-jų pavasaris ir vasara padovanojo Lietuvai Persitvarkymo sąjūdį, o kartu su juo daugelį naujų įvykių bei išgyvenimų. Žmonės, ypač miestuose, įtraukė politinio gyvenimo sūkurys. Prasidėjo parašų rinkimo akcijos, plūstelėjo mitingų banga, daugelis tapo įvairių piketų dalyviais. Pabaltiju nuvilnijo "dainuojanti revoliucija".

Mūsų bibliotekos darbuotojai, žinoma, nebuvo minimų įvykių nuošalyje. Beveik kiekvienas pagal išgales įsitraukė į kunkuliuojantį visuomeninį gyvenimą. Rinkome parašus dėl neteisėtų veiksmų susidorojant su demonstrantais Gedimino aikštėje (rugsėjo 28 d.), prieš Ignalinos atominės elektrinės plėtimą, dėl Lietuvos olimpinio komiteto atkūrimo. Reikalavome sugražinti į senąsias vietas Krymo totorius, rinkome aukas nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Armėnijoje.

Kurį laiką VVB buvo tapusi "Atgimimo" laikraščio platinimo centru. Tačiau Atgimimo džiugesį, deja, temdė nemalonūs rūpesčiai dėl bibliotekos likimo. Gegužės mėnesį spaudoje pasirodė LKP CK pranešimas apie planus paversti VVB Tautų draugystės biblioteka, nebekomplektuoti literatūros lietuvių kalba^I. Tik didelių pastan-

^IŽr. "VVB bibliografijos" poz. I9,4I.

gų dėka, aktyviai prisidėjus skaitytojams² buvo ištaisyta ši, kaip vėliau imta aiškinti, "įsibrovusi klaida".³ O netrukus prasidėjo dar didesnės batalijos dėl daugelį metų lauktos ir pagaliau prasidėjusios pastato rekonstrukcijos. 1988 m. liepos mėnesį buvo išskelti visi namo gyventojai, ir TSRS pasirašius sutartį su garsia lenkų restauravimo firma "BUDIMEX"⁴, rudenį prasidėjo darbas. Buvo patvirtintas architekto Eugenijaus Gūzo, laimėjęs konkursą ir bibliotekos poreikius atitinkantis projektas. Deja, jis nepatiko senamiesčio "mylėtojams". Didžiausią triukšmą sukėlė jaunieji paminkloaugininkai - "Talkos" klubas. Prasidėjo nesibaigiančios diskusijos, pasitarimai, posėdžiai, straipsnių ir raštų rašymas, pasisakymai per radiją ir televiziją. VVB buvo linksniuojama valdžios vyrų, mokslininkų, menotyrininkų ir poetų. Neapsieita be tiesos iškreipimų ir falsifikacijų. Niekada dar A. Mickevičiaus biblioteka nebuvo susilaukusi tokio visuomenės dėmesio. Aišku, daugiausia jėgų ir nervų visa tai pareikalavo iš bibliotekos direktorės L. Pagirienės ir pavaduotojos D. Stanevičienės. Lyg tyčia, beveik vienu metu abi atsidūrė ligoninėje. (L. Pagirienei trūko Achilo sausgyslė bebūnant komandiruotėje Bialistoke). Gegužės mėnesį bibliotekai vadovavo laikinai einanti direktorės pareigas Metodinio skyriaus vedėja E. Skuodytė. Birželio pabaigoje pa-

²VVB archyve ligi šiolei tebesaugoma 12 laišku: "Vakarinių naujienų" redakcijai, kuriuos pasirašė daugybė įvairių tautybių, skirtingo amžiaus ir profesijų žmonių, protestuojančių prieš šį neapgalvotą LKP CK nutarimą. Iš viso 722 skaitytojai parašė protesto laiškus Lietuvos TSR Ministrų Tarybai, 255-"Vakariniams naujienoms".

³Žr. "VVB bibliografijos" poz.32.

⁴Apie šią firmą žr. "VVB bibliografijos" poz.II.

vaduotoja sugrižo, o direktorė, deja, pradėjo dirbti tiktai nuo rudens, nors retkarčiais, kad ir šlubuodama, užsukdavo į biblioteką jau kiek anksčiau.

Daug rūpesčio ir materialinių nuostolių patirta per Gegužės Šventės pratrūkus vandens vamzdžiams Vaikų literatūros fondo patalpose.

Vasaros mėnesiai buvo nuolatinų talkų, nesibaigiančio knygų kilnojimo metas. Nešėme Saugyklos, Meno ir Vaikų literatūros skyrių fondus.

Iš šviesesnių akimirų minėtinos - direktorės L.Pagiriėnės pirmojo jubiliejaus šventė, Kovo 8-jai skirtas spektaklis ("Nobelio" premijos įteikimas), susitikimai "Mūzų palėpėje", kolektyvinis Kalėdų šventimas. Pirmą kartą Bibliotekos istorijoje buvo leista kolektyvo nariams išmokėti premijas iš sutaupyto mokesčių fondo (apytikriai po 45rub.).

Priešpaskutinę metų dieną (XII.30) grupė darbuotojų ėjo pas LPS Seimo Tarybos pirmininką V.Landsbergį. Pokalbio tema - nerimą keliantis bibliotekos pastato rekonstrukcijos žlugdymas. Buvo me dėmesingai išklaudyti, o

89-ieji prasidėjo streiko organizavimu. Netekę paskutinės kantrybės "apginti savo namus", VVB bibliotekininkai nutarė imtis kraštutinio kovos būdo - paskelbti streiką. Buvo sudarytas organizacinis komitetas, surašyti reikalavimai.^I Tikėtasi kolegų iš kitų bibliotekų paramos. Deja, jos nesulaukta. Taigi iš dalies dėl to, taip pat dėl kitų priežasčių streiko atsisakyta.

1989-ieji Vilniaus viešajai savotiško, tiesa, visai ne-linksmo jubiliejaus metai. Prieš 20 metų, kovo 29-ąją Lietuvos Ministrų Taryba priėmė labai rimtą nutarimą dėl VVB patalpų išplėtimo. Deja, ligi šiolei nedaug kas padaryta šiuo klausimu. Aptariamaisiais

^I Žr.priedą Nr.8-9.

metais, išžengusį trečiąjį dešimtmetį po vyriausybės potvarkio priėmimo, padėtis tebėra neaiški. Vėl vyko pasitarimai, posėdžiai, ginčai dėl VVB rekonstrukcijos.² Triušmingąjį senamiesčio gynėją - "Tal-
kos" klubą pakeitė solidžiai pasivadynusi Lietuvos kultūros paveldo Taryba, vadovaujama R. Ozolo. Taryba užprotestavo rekonstrukcijos darbus pagal patvirtintą architekto E. Gūzo projektą. Projektui "koreguoti" paskirta architektė I. Bilytė. Suinteresuoti asmenys pasirūpino gauti dokumentą, jog visi į šią Trakų gatvės posesiją įeinantys pastatai turi paminklinę vertę, tad padėtis dar labiau komplikavosi, ir bibliotekos ateitis pasidarė dar neaiškesnė...

Nuotaiką šiek tiek skaidrino šiandienos pasikeitimai. Per tvarkos vėjelis plūstelėjo ir į bibliotekų bures. Pradėta šnekėti apie Lietuvos bibliotekininkystės koncepcijos kūrimą. Nuo 1989m. respublikos kultūros srityje pereita prie naujo ūkininkavimo mechanizmo, pagal kurį įstaigoms suteikta didesnė teisė savarankiškai naudoti lėšas.³ Taigi, nuo 1989m. rugpjūčio mažumėlę pakilo kuklūs bibliotekų darbuotojų atlyginimai. Tik ar ilgam? Be abejo, pradžiugino sprendimas panaikinti specfondus, atsisakyti "socialistinio lenktyniavimo", ideologizacijos tikslais sukurtos BBK.

Stipresni pasijutome, bene pirmieji Sąjungoje susirinkę į atkuriamąjį bibliotekininkų draugijos suvažiavimą (birželio 29). Pirmą kartą šventiškai pažymėta Vilniaus Bibliotekininkų diena (sausio 31). O pačioje VVB pradėjo veiklą Bibliotekininkų profesionalų klubas (balandžio 21). Jo prezidente išrinkta Asta Kazakevičiūtė. Žiebiasi vilties žiburėliai, bibliotekininkai kelia galvas. Tik ar ilgam? Sklando gandai apie numatomus lėšų apkarpymus, etatų mažinimą, apskritai, viešųjų bibliotekų pertvarkymą. Viename skyrių vedėjų susirinkime kalbėta apie galimybę tapti Respublikos Jaunimo biblioteka. Taigi, miglota darosi ne tik pastato, bet ir visos biblio-

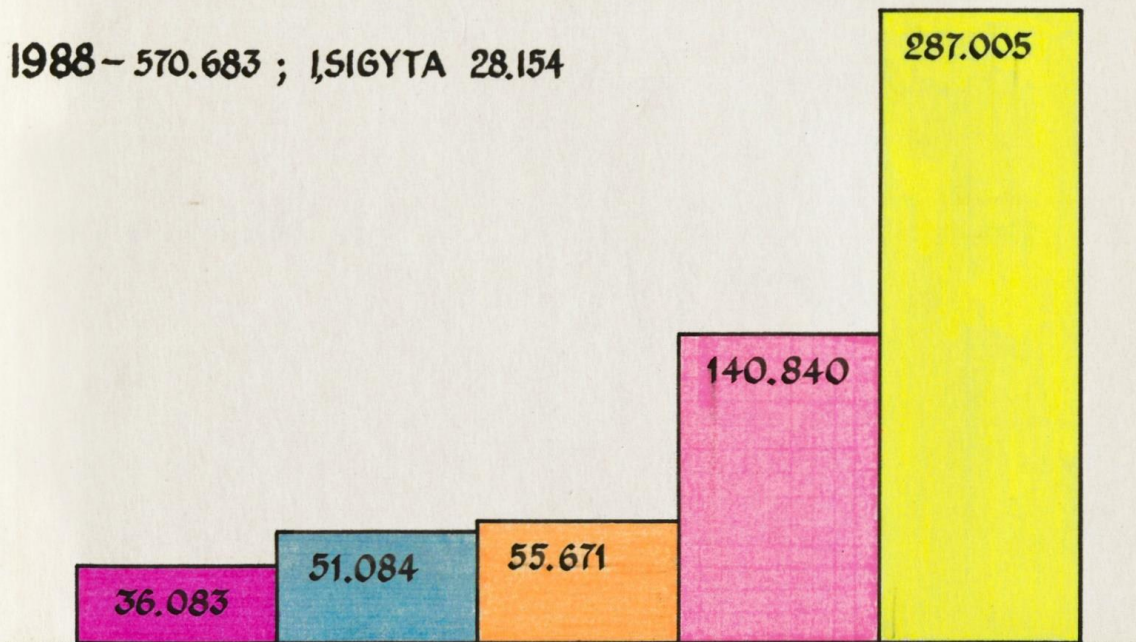
² Žr. "VVB bibliografijos" poz. 69.

³ Žr. -Tiesa.-1989.-Vasario 17.

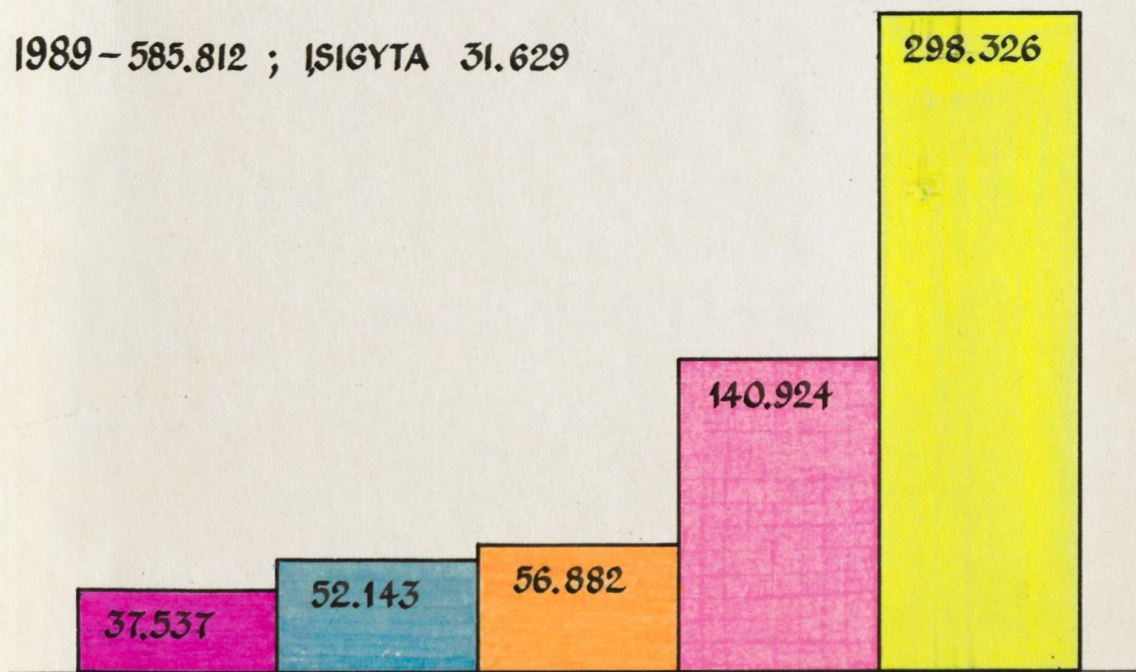
tekos ateitis. Belieka laukti. Žinoma, dirbant ir puoselėjant
viltį. Taip kaip vylėmės, stovėdami garsiajame Baltijos kelyje
(rugpjūčio 23) ir kolektyviai aplankę Kaune atstatytąjį Laisvės
paminklą.

PAGRINDINIAI VVB 1988-1989 m. DARBO RODIKLIAI
LITERATŪROS FONDAS

1988 - 570.683 ; ĮSIGYTA 28.154

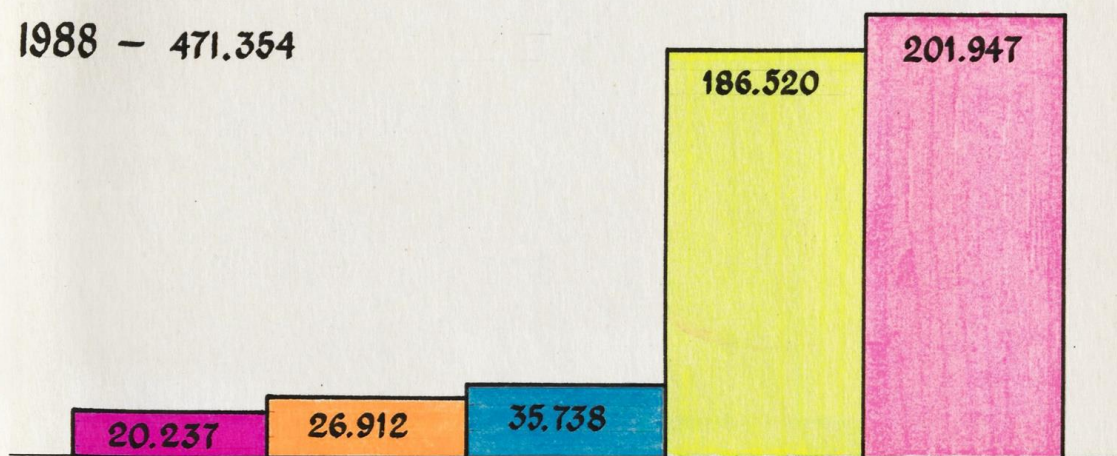
1989 - 585.812 ; ĮSIGYTA 31.629

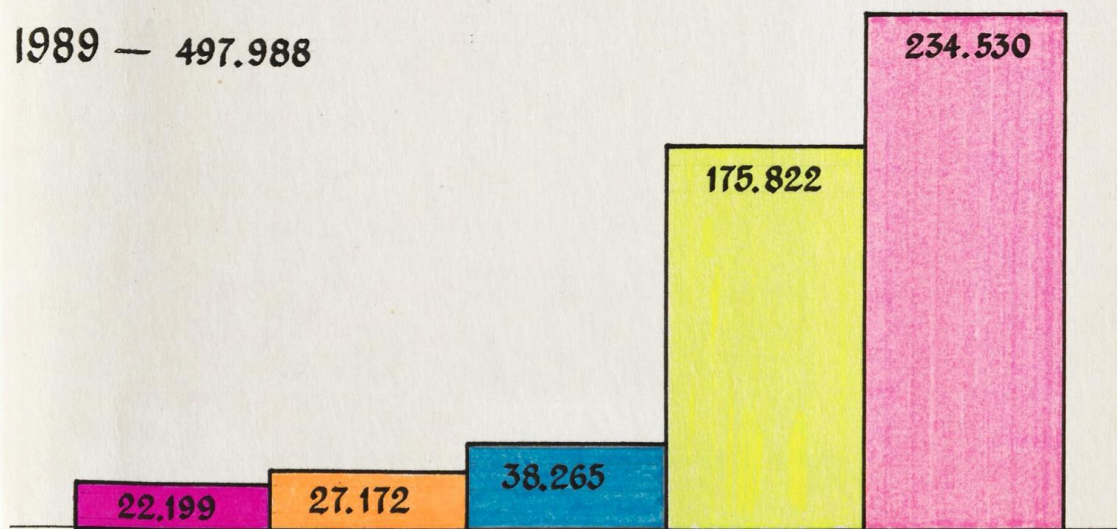
- MENAS, FIZINĖ KULTŪRA IR SPORTAS
- GAMTOS MOKSLAI ● TECHNIKA, ŽEMĖS ŪKIS
- VISUOMENĖS MOKSLAI
- KALBOS IR LITERATŪROS MOKSLAS, GROŽINĖ LITERATŪRA

LITERATŪROS IŠDAVIMAS

1988 — 471.354

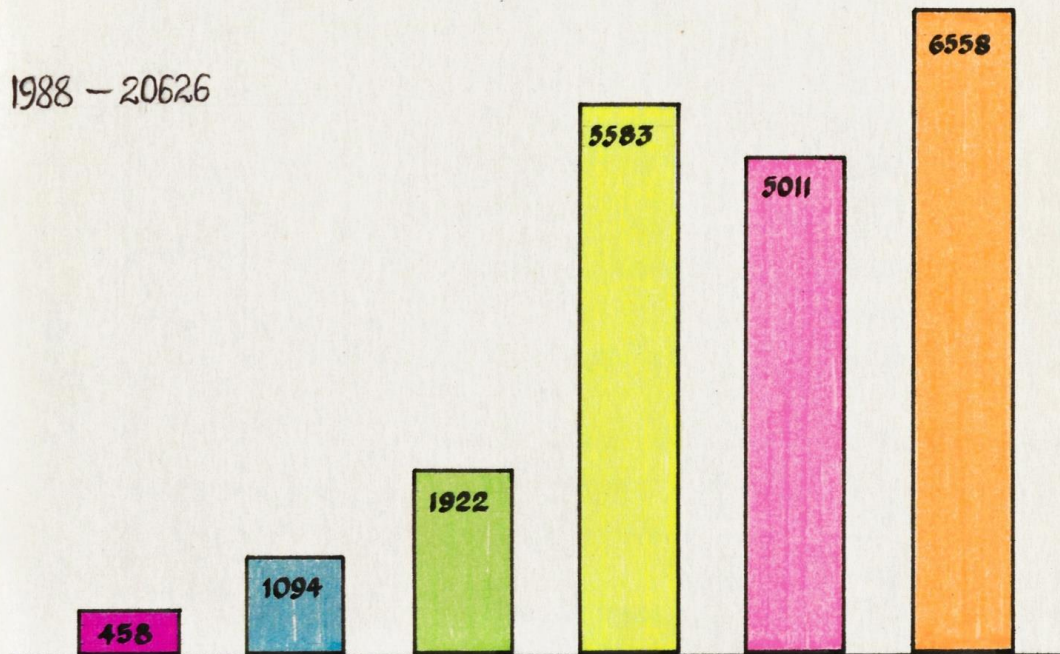

1989 — 497.988

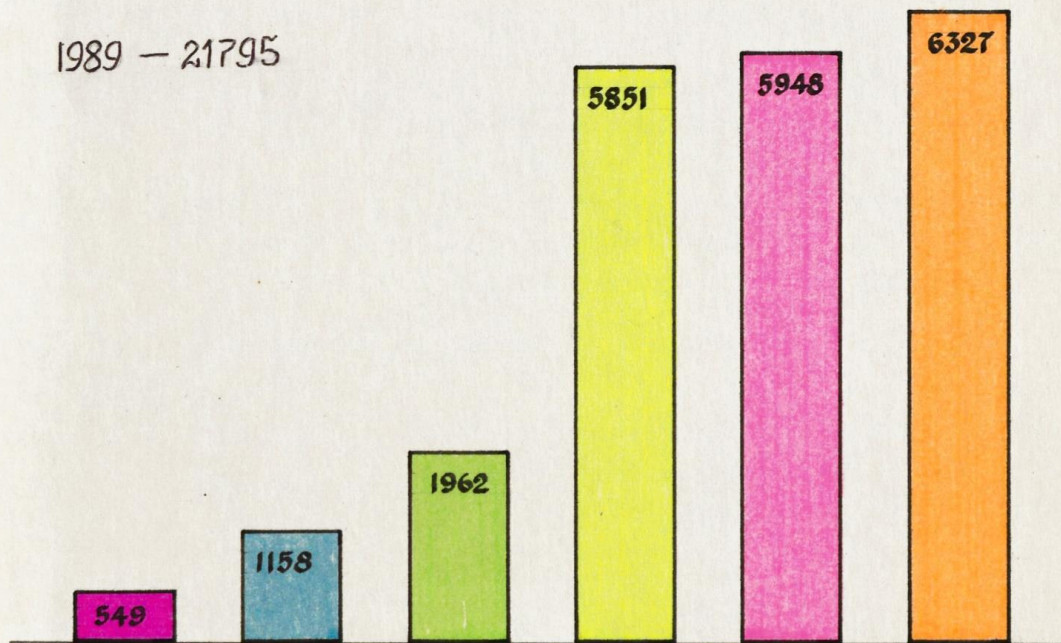

SKAITYTOJŲ, SKAIČIUS

1988 – 20626

1989 – 21795

- MENO SK.
- BIBLIOGRAFIJOS SK.
- VAIKŲ, LITERATŪROS SK.
- JAUNIMO SK.
- SKAITYKLA
- ABONEMENTAS

VVB GYVENIMO KRONIKA
1988 - ieji

sausis

18 - 23

Ryšium su nunatoma VVB pastato rekonstrukcija direktorė L.Pagirienė lankėsi Estijos bibliotekoje, domėjosi jų įranga, baldais, (sugrižusi pasidalino savo įspūdžiais su kolektyvu(I.26)

20

lektorės I.Čepienės paskaita apie šeimą

29

kolektyviai aplankėme Taikonosios dailės ekspoziciją, atidarytą buv.Alumna-te Vilniuje

30

Kaune vykusiame knygų aukcione dalyvavo ir dvi VVB darbuotojos (R.Janauskaitė ir N.Sisaitė). Dėl aukštų kainų nenupirkta nei vieno leidinio

sausio mėn.

Skaitykloje veikė literatūros ir meno paroda "Ex oriente lux" (Šviesa iš Rytų).

Eksponuota daug meno kūrinių iš V.Gudelevičiūtės asmeninės kolekcijos. Parodą parėngė T.Grinkevičienė

vasaris

2

VVB lankėsi rašytojas Vytautas Petkevičius.Bg skyrius padėjo jam surinkti literatūrą apie J.Uborevičių, būsimo romano herojų

5

Kultūros darbuotojų tobulinimosi instituto darbuotojas Povilas Saudargas VVB Metodiniame skyriuje pasidalino įspūdžiais apie Japonijos bibliotekas

- 9 klausėmės paskaitos "Šeima ir psichologija"
- I 8 Lietuvos Kultūros ministerijos darbuotojo A.Gardžiulio paskaita apie bibliotekų kadrus (jaunųjų specialistų stažuotės, darbuotojų atestacija, ekonominis mokymas, studentų praktika)
- I 5 - 20 vyko naktiniai darbuotojų budėjimai VVB patalpose ryšium Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo 50-mečiu (1918.02.16)
- 26 paminėta artėjanti Moters diena. Lektorė Elena Baliutavičiūtė skaitė paskaitą "Moterys-Nobelio premijos laureatės" (G.Mistral, S.Unset, S.Lagerlaf). Vyko linksmas VVB artistų vaidinimas apie "Šilerio-Zaikausko", (analogiškai Nobelio) premijos įteikimą.
Vaidino: R.Steniulienė, Č.Šileris, V.Gudelevičiūtė, D.Kazakaitytė. Rež.E.Skuodytė, T.Grinkevičienė, dail.A.Tuleikis.Premija "įteikta" Bg.sk.ved.K.Šiaudinienei
- vasario mėn. Ab darbuotojai persikėlė į naujai įrengtą kabinetą, kitur sudėti dubletai
- kovas
I 6 Skaitykloje vyko Vilniaus moksleivių bibliografinės kultūros konkursas
- 24 "Mūzų palėpės" klube vyko susitikimas su Jaunimo teatro akt.Vl.Bagdonu ir teatro literatūrinės dalies ved.J.Pocium. Aktorius skaitė A.Žukausko, R.Sadausko kūrybą, dainavo dainas, sukurtas pagal A.Karosaitės, A.Dabulskio eiles
- 28 kolektyviai žiūrėjome Teatro dienai skirtą renginį Sporto rūnuose

70-mečiu?
- V.R.

- 29 vyko bibliotekos visuotinis ganybinis susirinkimas. Pirm.B.Belevičienė, sekr. E.Skuodytė.
Dienotvarkėje: 1)1987m. ataskaita (dir. pav.D.Stanevičienė); 2)1988m. darbo kryptys.
Pasisakė Z.Brūzgienė, T.Grinkevičienė ir kt.
- 3I paminėtas Direktorės Liudos Pagirienės pirmasis jubiliejus (IV.I) šventės proga bibliotekos teatras suvaidino spektaklį.
Plačiau apie šventę žr.priede.
- balandis
- 6 gautas laiškas iš Gitos Funster (Don), gyvenančios Švedijoje.^I
- 7 bibliotekos salę fotografavo Amerikos žurnalui
- 18 paskelbtas VVB direktorės įsakymas dėl privalomo darbuotojų dalyvavimo talkose, taip pat makulatūros tvarkymo darbe
- 29 vyko Informacijos diena.
Literatūrą apžvelgė J.Švenčionienė, K.Šiaudienienė, L.Kirilova, N.Sisaitė. Kalbėjo bibliotekos direktorė L.Pagirienė, taip pat A.Mačiulienė, Z.Jokimaitienė

^I G.Funster gimė Vilniuje, prieš karą gyveno dabartiniame VVB pastate, 1987m. lankėsi Vilniuje, taip pat bibliotekoje. Apie G.Don žr. VVB parengtame darbe "Iš Trakų gatvės istorijos". V., 1986, p.94.

29

ekskursija į skulptoriaus Alberto Belevičiaus dirbtuvę, pabuvojome ir skulptoriaus Alfonso Ambraziūno dirbtuvėje

gegužė

I - 3

per Šventes Vaikų sk. saugykloje pratrūko vamzdžiai, ir karštas vanduo užliejo knygas...

5

bibliotekos koridoriuje surengta J. Vilčinskio reprodukcijų paroda

5

Romo Žibaičio paskaita "Asmenybė ir dorovė"

6

vyko skyrių vedėjų pasitarimas dėl numatomo rudenį seminaro zonos b-ųjų fondo komplektavimo klausimais

6 - 2I

Dir.L.Pagirienė ir bibliotekininkės M.Šriubšienė ir J.Švenčionienė buvo išvykusios į komandiruotę į Bialystoko bibliotekas.

6 - I9

Metodinio skyriaus ved. E.Skuodytė aktyviai dalyvavo Lietuvos ir Latvijos bibliotekų metodininkų seminare

I8 - I9

Komplektavimo sk. ved. D.Veniulienė dalyvavo susitikime su "Vagos" ir "Minties" leidyklų darbuotojais

23

atvežti metaliniai stelažai saugyklos fondui

26

Abonemente vyko naujos literatūros apžvalga. Skyriaus ved.Z.Jokimaitienė apžvelgė visuomeninę bei mokslo populiarąją, o Sk. darbuotoja L.Kirilova grožinę literatūrą ir publicistiką

II

27

Nikodemo Juršėno paskaita "Gėro gyvenimo sanprata"

birželis

2

Vaikų literatūros skyriuje lankėsi komisija iš San.epid.stoties ir Kultūros m-jos atstovai. Priežastis - knygas ir lentynas apėnęs pelėsis (po V.I-3 karšto vandens "potvynio"). Pradėtas intensyvūs valymo darbai

23

bibliotekoje lankėsi Kultūros m-jos bibliotekų valdybos virš.Br.Staikūnienė ir CK darbuotojas Č.Panavas. Kalbėta apie VVB perspektyvas

26

VVB vėl lankėsi vadovaujančių darbuotojų grupė (tarp jų - Kultūros ministro pavaduotojas - V.Kibildis). Svarstyti bibliotekos išplėtimo klausimai

28

Kraštotyros draugijoje įvyko šios draugijos, taip pat VVB Kraštotyros ir Metodinio skyrių surengto Vilniaus zonos bibliotekų kraštotyros darbų konkurso aptarimas

30

įvyko visuotinis bibliotekos profsąjungos narių susirinkimas. Kalbėta apie bibliotekos pervardinimo Tautų draugystės vardu netikslingumą ir su tuo susijusį fondo komplektavimą

liepa

5

LKP CK propagandos ir agitacijos skyriuje vyko pasitarimai dėl VVB veiklos perspektyvų. Dalyvavo D.Stanevičienė, J.Švenčionienė

Liepa-rugpjūtis - talkų metas. Skubiai buvo pernešanos saugyklos, taip pat Meno bei Vaikų sk. knygos

Meno sk. fondas perkeltas į buvusias "Ąžuoliuko" vaikų klubo patalpas

iš bibliotekai paskirtų patalpų išskirti visi gyventojai

gauta telegrama, kad Maskvoje pasirašyta sutartis su lenkų BUDIMEX firma dėl VVB rekonstrukcijos

rugpjūtis

15

Bg skyriuje iškaltos durys į Sg. Pročia pradėta nešioti knygas

23

bibliotekos kieme pasirodė grupelė lenkų restauratorių

24

VVB direkcijoje lankėsi kultūros ministras J.Bielinis ir lenkų restauratorių atstovai

26

per sanitarinę dieną kolektyviai aplankėme lietuvių emigrantų dailės parodą, taip pat ekspoziciją "Mitas lietuvių tapyboje" Dailės parodų rūnuose

_ rugsėjis _

5 - 10

kultūros darbuotojų seminare Nidoje dalyvavo VVB darbuotojai M. Rudytė, E. Skuodytė, Č. Šileris

8

pradėti statyti pastoliai prie numatytų rekonstruoti VVB pastatų vidiniame kieme

12

svečiavosi Bialystoko bibliotekininės: dir. pavad. Marija Lochovska, komplektavimo sk. ved. Malgožata Kamińska ir bibliografijos sk. vedėja

19

VVB direktorė L. Pagirienė po ilgos ligos pagaliau sugrįžo į darbą.

23

audringai vyko bibliotekos Sąjūdžio rėmimo grupės steigiamasis susirinkimas. Dalyvavo apie 40 žmonių, užsirašė į grupę - 21. R. Janauskaitė V. Zaikauskas pasakojo apie Ignalinos atominės elektrinės piketavimą, Vilniaus Tarybos rinkimus

24 - 28

kolektyviai lankyti Maskvos teatro studijos "Grupa graždan" gastroliiniai spektakliai

24(šešt.) ir 26(pirm.)

ryšium su prasidėjusiais rekonstrukcijos darbais buvo pjaunami sergantys bibliotekos kiemo medžiai

26 - X.I

T.Grinkevičienė, Z.Jokimaitienė
L.Dagilienė lankėsi Bialistoko bibliotekose

29

Metodinio sk.ved. E.Skuodytė dalyvavo Kaišiadorių CB, kur buvo filmuojama TV laida "Knygos likimas kaime"(nunatoma parodyti X.28)

30

įvyko Sąjūdžio grupės susirinkimas. Dalyvavo 25 žmonės. Išrinkta 5 žmonių Taryba - R.Janauskaitė, E.Skuodytė, Č.Šileris, I.Seliukaitė (Kraštotyros d-ja) ir N.Sisaitė. Sąjūdininkai rinko parašus, dalyvavo įvairiose protesto akcijose

Meno skyriuje sukaltos medinės lentynos. Darbus (už 10 tūkst. rub.) atliko vienas iš kooperatyvų

spalis

6d.I2val.

VVB salėje tylos minute, užsidegę žvakutes, pagerbėme žuvusius trentinius. Tuo metu vyko ekspedicija iš Lietuvos Igarkoje (Krasnojarsko krašte)

II

įvyko tradicinė "Kraštotyros va-
landa". K. Šiaudiniene parengė
įdomią VVB sukauptos mickevi-
čianos apžvalgą

IO - I5

Lenkijos bibliotekose lankėsi
Sk. darbuotoja Z. Tiukšienė

22 - 23

Vilniaus Sporto rūnuose vyko I
Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio
suvažiavimas. Jame dalyvavo ir
4 VVB darbuotojai

lapkritis

2

Prie Architektų sąjungos "Tal-
kos" bendrija surengė protesto
akciją prieš VVB rekonstrukciją

3

"Talkos" bendrija suorganizavo
piketą prie VVB. Tą pačią die-
ną įvyko triukšminga diskusija
bibliotekos rekonstrukcijos klau-
simais. Dalyvavo "Talka", (pirm.
T. Kajokas) valdžios atstovai (V.
Motulas ir kt.),
poetas M. Martinaitis, architek-
tai, VVB bibliotekininkai. Veikė
paroda "Bibliotekos kančių ke-
liai".

4

su bibliotekus kolektyvu susiti-
ko ministrų tarybos pirm. V. Ka-
zanavičius, V. Jakelaitis ir ar-
chitektas A. Rasteika

- 4 per TV "Panoramą" paminėta prasidėjusi VVB rekonstrukcija. Neigiamai jos projektą įvertino architektės S. Samuolienė ir R. Juknevičienė
- 10 VVB profkomiteto piraininke išrinkta komplektavimo sk. darbuotoja Reda Steniulienė
- 23 Konprojekte įvyko galutinis VVB rekonstrukcijos projekto svarstymas.
 "Dir. L. Pagirienė davė interviu Lietuvos radijui"
- 24 Visus, neabejingus knygai ir skaitymui Jaunimo skyrius pakvietė į diskusiją "Kokioje bibliotekoje norėčiau skaityti". Deja, atėjo tik trys skaitytojai ...
- 25 įvyko atviras partinis susirinkimas. LKP kandidate tapo Jaunimo sk. darbuotoja Asta Kazakevičiūtė
- 28 VVB lankėsi Sąjūdžio seimo Tarybos pirn. V. Landsbergis, prašė dar kurį laiką pagloboti "Atgimimą".
 Biblioteka nuo rudens tapusi savotišku šio leidinio platavimo centru. Aktyviausi platintojai - A. Švelnytė ir V. Zaikauskas

30

Komprojekte 4val. vyko įnirtinga kova dėl bibliotekos rekonstrukcijos projekto įgyvendinimo. Deja, archit.E.Gūzo pateiktasis variantas buvo atmestas

gruodis
I

Kultūros ministerijoje buvo aptariamasi VVB likimas

Bibliotekoje įvyko vaikų poeto M. Vainilaičio kūrybos vakaras. Dalyvavo 35-osios vid.mokyklos mokiniai Eilėraščius skaitė akt.R.Paliukai-tytė

8

Jaunimo skyrius surengė susitikimą su jaunaisiais rašytojais V.Dauniu ir R.Kelnicku. Deja, auditorija buvo gana pasyvi, tad gyvesnis pokalbis neužsimezgė

9

rinkome aukas nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Armėnijoje. Surinkta 174 rubliai

I4, II-I8val.

skaityklos salėje vyko zoninė tarpžinybinė praktinė konferencija bibliotekų fondų komplektavimo klausimais. Žr. prieduose pateikiamą dienotvarkę

20

Skaitykloje surengta paroda "Lietuva, Tėvyne mano II Litvvo, ojczyzna moja", skirta poeto A.Mickevičiaus 190-osioms gimimo metinėms

23 bibliotekos darbuotojai buvo supažindinti su priešgaisrinės apsaugos taisyklėmis

26 susirinkome kartu atšvęsti Kalėdų. Susėdus prie šventinio stalo, apie senuosius papročius papasakojo aukštaitė K.Šiaudinienė, žemaitė J.Švenčionienė, dzūkė O.Juršėnienė. Viešnios iš Kraštotyros d-jos pamokė kalėdinių liaudies dainų. Profsąjunga apdovanojo saldainiais ir linkėjimais

 vakare į VVB susirinko visų žinybų bibliotekininkai. Daugiau kaip 2val. buvo kalbama apie VVB likimą. Pranešimą perskaitė E.Skuodytė. Miesto bibliotekininkai pažadėjo paremti Vilniaus viešąją. Nutarta pasiųsti telegramą LKP pirmajam sekr. A.Brazauskui
 Žr. priede pateikiamą šio pasitarimo protokolą.

 TV "Panorama" vėl pateikė informaciją apie VVB rekonstrukciją. Archit I.Jučienė ir J.Markevičienė griežtai pasisakė prieš "paminklo, būvusių rūmų griovimą", Kultūros ministro pavad. Z.Grigošaitis patikslino, jog griauamos buv. arklidės...

30 bibliotekos Sąjūdžio grupės atstovai ėjo pas Seimo tarybos pirm.V. Landsbergį. Dalyvavo taip pat ir seimo sekr. V.Čepaitis. Kalbėjo E. Skuodytė, R.Janauskaitė, T.Grinkevičienė.
 Buvome įdėmiai išklaudyti.

Pagal Anykščių literatūros muziejaus pageidavimą Bg. skyrius parengė literatūros sąrašą apie Pr. Mašiotą. Muziejus atsidėkodamas padovanojo VVB didelio formato šio rašytojo nuotrauką.

I 9 8 9 - ieji

sausis -

3 - 4

vyko pasirengimas streikui protestuojant prieš žlugdomą pastato rekonstrukciją. Sudarytas striko komitetas. Sausio 5d. bibliotekos languose iškabinti darbuotojų reikalavimai, pateiktas rekonstrukcijos maketas, plakatai su žymių žmonių pasisakymais apie bibliotekas, įvairiais šūkais ("Į Atginimą - be bibliotekų?", "Pūti ar nepūti?"). Parties striko dėl įvairių priežasčių atsisakyta

5

VVB salėje įvyko konferencija "Politologijos kūrimo Lietuvoje problemos", veikė Sk parengta paroda "Politologija - Politinė kultūra - Demokratija"

Lietuvos TSR valst. sąstatybos reikalų komitete buvo svarstomas VVB likimas (dalyvavo V. Landsbergis, R. Ozolas ir kt.)

6

Šviedrio Vyparto paskaita apie tarp tautinę padėtį

II

kraštotyryninkų susirinkimas, sudarytas I989m. veiklos planas

I3

Lietuvos Ministrų Taryboje vyko posėdis, kuriame svarstytas VVB rekonstrukcijos klausimas. Nutarta tęsti darbus pakoregavus E. Gūzo projektą

I6 į pensiją palydėtas ilgametis bibliotekos ~~ūrėdys~~ Vaclovas Paukštė. Prisiminimui įteiktas laikrodis ir raudonas trižiedis amarilis. "20 metų pralėkė kaip mirksnis", - pasakė V.Paukštė

23 bibliotekos koridoriuje surengta VDI studentų (L.Čekuolytės, E.Jakubonytės, T.Jegorovos, L.Kešio, S.Mažeikaitės, L.Pratūsevičiūtės) piešinių paroda

25 įvyko VVB Komplektavimo Tarybos posėdis

31 dalyvauta Vilniaus Bibliotekinių dienų dienoje (Vilniaus reikalų m-jos Kultūros rūmuose). Pagyrimo raštai už gerą darbą įteikti dir. L.Pagirienei, T.Grinkevičienei, R.Kromkutei. VVB teatras suvaidino spektaklį bibliotekos kančių motyvais "I7 rudens akimirku". Vaidino: R.Janauskaitė, M.Rudytė, D.Barkauskienė, M.Šriubšienė, V.Kalneva, V.Gudelevičiūtė, T.Grinkevičienė, V.Kazakevičiūtė. Kūrė spektaklį t.p.E. Skuodytė. R.Janauskaitė skaitė armėnų poetų vertimus

vasaris

6

TV "Labirinto" laidoje kalbėta apie VVB rekonstrukciją. Parodyta "ekspozicija" languose - plakatai, šūkiiai Kalbėjo J.Markevičienė, G.Jucys, L.Lukošiūnienė.

"Ar mes tokie turtingi, kad griautume senamiestį?" - klausė laidos rengėjai

7

Skaitykloje vyko Politologijos klubo Steigiamasis susirinkimas. Pre-

- 7 zidentu išrinktas L. Bielinis. Dalyvavo VVU dėstytojai, politinio švietimo, komjaunimo darbuotojai. Nutarta rinktis kartą per mėnesį, antradieniais 18val.
- 8 Bg. sk. ved. K. Šiaudinienė dalyvavo įvairių žinybų bibliotekininkų pasitarime nacionalinės bibliografijos klausimais
- I7 I9 darbuotojų grupė važiavo į Kauną. Padėta gėlių prie naujai atidengto "Aisvės paminklo (skulpt. J. Zikaras), apžiūrėtos Lietuvos respublikos vėliavų ir senųjų pinigų parodos, lankytasi Šančių kapinėse
- 22 bibliotekos koridoriuje atidaryta A_l_f_r_e_d_o_G_i_r_d_z_i_u_š_o foto paroda "Apšvietimo etiudai. Aktai"
- Skaitykloje vyko Vilniaus moksleivių bibliografinės kultūros konkursas
- _kovas_
6 Politologijos klubo užsiėmimas
- I3 naujai suremontuotose patalpose pradėjo darbą Meno skyrius
- 20 ekskursija į Panerių muziejų-masinių žudynių karo metais vietą
- 21 Informacijos valanda. Kalbėjo B. Belevičienė, J. Švenčionienė

- 22 Dir.pavad. D.Stanevičienė ir Metodinio sk. ved.E.Skuodytė ėjo į M. Mažvydo biblioteką pasveikinti jos darbuotojų ryšium su bibliotekos 70-čiu
- 26 Rinkimų į Lietuvos AT dieną per "Panoramą" buvo parodyta VVB direktorė L.Pagirienė
- 27 kolektyviai šventėme Margučių šventę. Dalyvavo viešnios iš Kraštotyros draugijos
- 27 Meno skyrius įrengė savo lange gražiausių margučių ekspoziciją
- 28 bibliotekos koridoriuje atidaryta dail. V a l e n t i n o - A l g - g i r d o K a l i ū n o (g.1939) tapybos ir piešinių paroda (veikė iki V.I5)
- 29 Lygiai prieš 20 metų, 1969m. kovo 29d. buvo priintas LTSR Ministrų Tarybos nutarimas dėl VVB patalpų išplėtimo. Deja, padėtis ligi šiol nepasikeitusi...
- 30 VVB lankėsi naujai išrinktas Kultūros ministras D.Trinkūnas

Vyko bibliotekos skyrių vedėjų pasitarimas. Kalbėta apie atlyginių padidinimą, priemokas, prenių skirstymą.

balandis

- 4 Politologijos klube kalbėjo LPS Seimo tarybos narys, teisininkas K.Motieka
- I2 VVB visuotiniams gamybinis susirinkimas
- I4 bibliotekoje lankėsi CK darbuotojai V.Baltrūnas, A.Kunža, kultūros ministras D.Trinkūnas.Svarstyti rekonstrukcijos klausimai
- 2I vyko VVB bibliotekininkų (profesionalų) klubo steigiamasis susirinkimas

gegužė

- II Elenos Baliutavičiūtės paskaita "Moters Nobelio premijų laureatų gyvenime"(Hemingvėjus, Senkevičius)
- I2 VVB sąkitykloje vyko moksleivių susitikimas su rašytoju K.Saja
- I6 bibliotekos koridoriuje atidaryta dail. A u d r i o Š i m a k a u s - k o miniatiūrinės grafikos paroda. Eksponuojami 1987-1989m. darbai. Jie susilaukė labai gėržių žiūrovų atsiliepimų
- I6 Vytauto Kazakevičiaus paskaita apie lietuvių išeivijos literatūrą
- I6 Politologijos klube Stasio Stačio-ko paskaita "Lietuva ir federacinių santykių problemos"

22-27

VVB svečiavosi Bialistoko bibliotekininkės: dir. Valentina Siniakovič, dir. pavad. Marijana Lachovska, Metodinio sk. ved. Jadvyga Pisanko

29

skyrių vedėjai buvo susirinkę aptarti bibliotekos rekonstrukcijos projekto su naujais pakeitimais

birželis

I4

grupelė VVB darbuotojų buvo išvažiavusi į Kauną dalyvauti Gedulo ir Vilties dienos renginiuose

I5

Armėnijos Nacionalinio susivienijimo komiteto narys, Jerevano politechnikos instituto doc. Žanas Davidianas pasakojo VVB darbuotojams apie Armėnijos visuomeninį gyvenimą

I9

skyrių vedėjai susitiko su Kultūros ministerijos bibliotekų valdybos virš. B. Staikūniene. Kalbėta apie VVB perspektyvas

2I

parengti naujam VVB rekonstrukcijos projektui paskirta architektė I. Bilytė

22

įvyko darbuotojų susirinkimas, kuriame aptartas laiškas dėl VVB, pasiųstas Sąjūdžiui. Išrinkti delegatai į bibliotekininkų konferenciją

- 28 TV "Atgimimo bangoje" paminėta VVB. V.Čepaitis pranešė, kad architektė I.Bilytė, rengianti VVB rekonstrukcijos projektą, prašo komunikacijų specialisto pagalbos (kreiptis iki VII.15)
- 29 Lietuvos bibliotekininkų draugijos atkuriamajame suvažiavime dalyvavo 5 VVB darbuotojos: E.Skuodytė, T.Grinkevičienė, A.Mačiulienė, D.Veniulienė, N.Sisaitė
- _birželio mėn._ Lietuvos kultūros paveldo globos taryba užprotestavo VVB rekonstrukcijos darbą pagal patvirtintą projektą
- _liepa_
2 vyko VVB projekto su pataisymais aptarimas. Dalyvavo dir.pavad. D.Stanevičienė, kelių skyrių vedėjos, archit.I.Bilytė, M.Mažvydo bibliotekos darbuotojai Vidugirytė ir A.Kubilas
- 6 per "Kraštotyros valandą" Dalia Barauskienė pasidalino išpūdžiais iš kelionės po JAV
- 3-8 VVB darbuotojos:
D.Kazakaitytė,
A.Kazakevičiūtė,
A.Staškienė lankėsi Bialistoko bibliotekoje
- _rugpjūtis_
23 dalyvavo akcijoje "Baltijos kelias"

_rugsėjis _

18

Jaunimo skyriuje lankėsi viešnia iš Talino bibliotekos

27

vyko Politologijos klubo užsiėmimas. Dalyvavo socialdemokratų partijos nariai G.Iešmantas ir D.Kirvelis

29-30

I7 darbuotojų važiavo į Latviją. Aplankyti Rundalės rūmai (archit. Rasstreli).

Po to apsistota D.Stanevičienės tėviškėje prie Biržų. Linksmai praleistas vakaras besivaišinant šašlykais ir Biržų aluni

_spalis _

3

koridoriuje surengta V. K v a -
š i o grafikos darbų paroda
(veikė iki XII.7)

16

apvogtos I VVB aukšto patalpos

17

VVB lankėsi "Bibliotekų darbo" redaktoriaus pavaduotoja E.Stasiukaitienė, rengianti straipsnį apie Vilniaus viešosios likino vingius. (Žr. "VVB bibliografijos" poz.69). Kalbėjosi su dir.L.Pagiriene

27

buvo pasveikinti bibliotekos darbo veteranai.

Įvyko pusiau improvizuotas spektaklis (angeliukas-O.Juršėnienė, archangelas-D.Kazakėvičiūtė). Režisierės ir scenarijaus autorės-T.Grinkevičienė ir E.Skuodytė.

Įvyko ataskaitinis-rinkiminis profsąjungos narių susirinkimas

29

skyrių vedėjų susirinkime kalbėta apie galimybes perorganizuoti VVB į respublikinę Jaunimo biblioteką

lapkritis

14

Politologijos klube R.Racevičiaus paskaita apie totalitarizmą

24

kolektyviai aplankėme leningradiečio avangardisto dail.Kirilo Milerio darbų parodą Profsąjungų rūmuose

30

įvyko VVB profesionalų klubo susirinkimas.Svarstyti emblemos, devizo, veiklos plano klausimai.
Prezidente išrinkta A.Kazakevičiūtė

gruodis

5

VVB skaitė paskaitą Vilniaus evangelikų bendruomenės atstovai. Buvo rodomi videofilmai, surengta paroda "Evangelijos šviesa"

- 5 ar 6

vyko Lietuvos kultūros darbuotojų piketas prie AT rūmų. VVB darbuotojai nedalyvavo

nuo gruodžio
7d.

VVB pradėjo aptarnauti skaitytojus iki 21val.(anksčiau iki 22val), kadangi mieste labai padidėjo nusikalstamumas.Buvo atlikta apklausa raštu.Skaitytojai neprieštaraavo tokiam pakeitimui

7

atidaryta jauno fotografo
D a i n i a u s T u n k ū n o
paroda "Baltijos kelias"

28

rinkosi Profesionalų klubo nariai. Kalbėtasi tema "Kaip aš tapau bibliotekininku"

29

vyko linksmos Naujų metų palydos.

Dalyvavo suaugę ir vaikai. Senelis Šaltis(V.Gudelevičiūtė) ir Snieguolė(V.Kriukelienė) apdalinė visus dovanomis, vyko linksmoji loterija.

BIBLIOTEKOS DARBUOTOJAI

Švenčiantys darbo jubiliejus

1988 metais

I.	35m.	Lobanova T.	Ab
2.	25m.	Morkūnienė Z.	Spaud. tvarkymo sk.
3.	20m.	Karpienė R.	" ---- "
4.	20m.	Jokimaitienė Z.	Ab
5.	15m.	Ciunel L.	" ---- "
6.	"	Grinkevičienė T.	Sk
7.	"	Prūsienė I.	Ab
8.	"	Strumilaitė R.	" ---- "
9.	10m.	Ratkevičienė G.	Sg
10.	"	Zaikauskas V.	Metodikos sk.
II.	"	Gaidys B.	darbininkas

1989 metais

I.	15m.	Barkauskienė D.	Spaud. tvarkymo sk.
2.	"	Gudelevičiūtė V.	" ---- "
3.	"	Janauskaitė R.	Meno sk.
4.	"	Pagirienė L.	direktorė
5.	"	Segen V.	VLS
6.	"	Stanevičienė D.	dir. pavaduotoja
7.	"	Šeremet L.	Ab
8.	10m.	Arbočienė V.	Jaunimo sk.
9.	"	Asauskienė A.	Kr
10.	"	Grubinova R.	VLS
II.	"	Kunskienė J.	Komplektavimo sk.

I2.	"	Paužienė Z.	Jaunimo sk.
I3.	"	Sisaitė N.	Kr
I4.	"	Tiukšienė Z.	Sk
I5.	"	Tubaitė I.	Sk

Pradėjo dirbti VVB

I 9 8 8 m e t a i s

1.	Jakubauskienė Vitalija	Sg
2.	Jurčiukonienė Elena	vyr.buhalterė
3.	Nezabitovska ja Valentina	rūbininkė
4.	Skėrienė Regina	Sk
5.	Ališauskas A.	vairuotojas

I 9 8 9 m e t a i s

1.	Borovska ja Praskovja	sandėlio vedėja
2.	Grybaitė-Sriubienė Jolanta	Ab
3.	Orintaitė Indrė	Sk
4.	Pladytė Juta	Sk
5.	Rimkienė T.	valytoja

Grižo iš ilgalaikių atostogų K.Rudaitienė

Išėjo iš VVB

I 9 8 8 m e t a i s

1.	Česnavičius V.	vairuotojas
2.	Matukynaitė V.	VLS
3.	Mačiulytė V.	Jaunimo sk.
4.	Viešūnienė I.	dir. pavad.ūkio reikalams

5. Valentaitė G.	valytoja
6. Kepežinskas R.	dailininkas
7. Dzemido (Gaidytė)B.	VLS
8. Fedorovič I.	Ab
9. Alilujeva M.	durininkė
10. Kaziulienė R.	darbininkė

I 9 8 9 m e t a i s

1. Apciauri (Šternfain) A.	Jaunimo sk.
2. Būtėtienė R.	valytoja
3. Jurgaitytė K.	Sk
4. Paukštė V.	sandėlio vedėjas
5. Pladytė J.	Sk
6. Saldžiūnienė Z.	Ab
7. Zaikauskas V.	Metodikos sk.

B i b l i o t e k i n i n k a i - j u b i l i j a t a i

I 9 8 8 m e t a i s

1. 50 metų	Pagirienė L.	direktorė
2. 60 metų	Nezabitovskaja V.	rūbininkė

I 9 8 9 m e t a i s

1. 70 metų	Batutytė M.	Bg
2. 50 metų	Gudelevičiūtė V.	Spaudinių tvarkymo sk.

I n m e m o r i a m

I 9 8 8

Balandžio 15 d. mirė VVB darbuotoja (rūbininkė) Kristina Janauskienė (g.I907.03.I3)

Gegužės 31 d. mirė buvęs VVB Sg ved. Jokūbas Deviatnikovas (I9I2.I2.22)
dirbęs VVB I95I - I973 m.

I 9 8 9

Gegužės 30 d. mirė Spaudinių komplektavimo skyriaus darbuotoja, kurią laiką buvusi jo ved. Mina Gensienė (g.I904.0I.I7)

BIBLIOTEKOS MICKEVIČIANA

Literatūra. Kaip ir kasmet, bibliotekos fondas pasipildė ke-
liais poeto A. Mickevičiaus kūriniais, taip pat knygomis apie jį.

1988 m. išgytas labai kukliai išleistas, be iliustracijų,
tačiau reikšmingas jubiliejinis leidinys "K o n r a d W a l l e n-
r o d", Wrocław: Ossolineum, 1988. Poema išleista Lenkijoje ry-
šium su jos pirmojo leidimo 160-osiomis metinėmis (1828). Knygoje
pateikiama platoka M. Ursel įžanga, komentarai ir bibliografija.

VVB mickevičianą papildė taip pat dar vienas "P o n o T a-
d o" leidimas (V Varszavva: Czytelnik, 1988). Knyga neilustruota,
ją parengė ir baigiamąjį straipsnį parašė K. Gurskis (Górski).

Išgyta ir keletas vertimų. Visų pirma minėtina kol kas vie-
nintelė esanti VVB A. Mickevičiaus kūrybos rinktinė prancūzų kalba
Adam Mickiewicz "M o r c e a u x c h o i s i s", Varsovie: Polo-
nia, 1955. Be poeto kūrybos vertimų čia pateikiama daugelio žymių-
jų prancūzų žmonių (Žorž Sand, V. Hugo, A. Burdelio ir kt.) mintys
apie A. Mickevičių. Knygoje gausu iliustracijų.

Iš lietuviškų vertimų galima paminėti ligi šiol Vilniaus
viešosios bibliotekos neturėtą S. Z o b a r s k o "N a r s i o j i
k u n i g a i k š t i e n ė": A d o m o M i c k e v i č i a u s
"G r a ž i n o s" p o e m o s m e t m e n y s", K., 1931.

Be to, išgyta dar po vieną egzempliorių M. B i r ž i š k o s
sudarytos, mokykloms skirtos rinktinės "Iš A d o m o M i c k e v i-
č i a u s r a š t ū". K., 1927 ir "L i e t u v i š k o š i u p i-
n i o". V., 1910 m., kuriame randame S. D a g i l i o išverstą "K o n-
r a d a V a l e n r o d a".

1989 m. VVB fondą praturtino lenkų mokslininko, literatūros
tyrinėtojo S. S v i r k o (S v v i r k o) monografija "Z M i c k i e-
v v i c z e m p o d r ę k ę c z y l i ž y c i e i t v v ó r ~~e~~

cz o ś ć J a n a C z e c z o t a". VV-vva, 1989. Tai knyga apie artimą A.Mickevičiaus draugą, filomatą, įdomaus likimo poetą Janą Čečiotę.

T e m i n ė A.Mickevičiaus k a r t o t e k a papildyta
II5 naujų aprašų.^I

Parodos, paskaitos, meno kūriniai. 1988 m. gruodžio mėnesį minint 190-ąsias poeto metines VVB skaitykloje veikė literatūros p a r o d a "L i e t u v a, T ė v y n e m a n o II L i t v v o, o j c z y z n a m o j a". Parodą parengė Z.Tiukšienė.

Tų pačių metų spalio II dieną Bibliografijos skyriaus vedėja K.Šiaudinienė parengė bibliotekos darbuotojams įdomią VVB sukauptos mickevičianos a p ž v a l g ą. Buvo aptarti vertingiausi poeto kūrybos leidiniai, taip pat biografinė literatūra.

1988 metais bibliotekos meno kolekciją papildė du dailininko V i n c o K i s a r a u s k o sukurti m e d a l i a i A.Mickevičiaus tema. (Metrika:V.Kisarauskas. Medalis Adomas Mickevičius. 1986 - 1987. Lietas ir variuotas aliuminijus (averses, revers), I2 cm). Šiuo metu nedaliai puošia VVB Meno skyrių.

^I Žr.: 1988 metų I VVB I darbo ataskaita, p. 14; 1989 metų darbo ataskaita, p. 9, 10.

VVB BIBLIOGRAFIJA

1988 - ieji

1. Bibliotekininkystė Tarybų Lietuvoje,
(1981-1985); Lietuvos rodyklė/
Sudarė E.Čiužienė.-V.,1988.

"Vilniaus viešoji A.Mickevičiaus
biblioteka", p.18-19.

2. Istorija krašto tyrėjų rankraščiuose:
Respublikinės parodos katalogas.-V.,1988.-15p.

Minimas ir parodoje eksponuotas, pel-
nęs diplomą 1984-1985m. "VVB metraštis",
p.10.

3. Apie senamiestį ir jo ateitį//Vakarinės naujienos.-
1988.-Gruodžio 20.

Minima ir VVB pastato rekonstrukcija:
»Vilniaus m.vyk. k-tui atsisakyti sena-
miesčio kvartalinio regeneravimo prân-
cipų, taip pat atstatyti, remiantis is-
toriniais ir architektūriniais tyrimais
(o ne toliau griauti) pastatus Trakų g.
Nr.10(A.Mickevičiaus viešoji biblioteka),
(dailėtyrininkė G.Martinaitienė).

4. Biblioteka skaitytojo akimis// Bibliotekų darbas.-
1988-Nr.8.-p.8-10.-Aut.:E.Usačiovaitė, A.Barzdienė-
Bradauskienė. V.Kalnevas ir kt.

*
5. Dar kartą dėl A. Mickevičiaus bibliotekos
//Vakarinės naujienos.-1988.-Birželio 23.-
Taip pat:Literatūra ir menas.-1988.-Birže-
lio 25.-p.15.

Atit*aisytas LKP CK nutarimo (Ko-
munistas" Nr.5, "Laikas ir įvykiai"
Nr.8) netikslumas ryšium su litera-
tūros lietuvių kalba komplektavimu
ir kt.

6. *Dar kartą dėl viešosios A. Mickevičiaus bi-
bliotekos// Vakarinės naujienos.-1988.-Liepos
19.

Apie LKP CK propagandos ir agitacijos
skyriuje vykusį pasitarimą dėl VVB
veiklos perspektyvų.

7. Dėl Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bi-
bliotekos likimo//Bibliotekų darbas.-1988.-
Nr.12.-p.3.-Aut.:E.Košinskienė, V.Gudaitis,
R.Ručinskas, R.Žirgulytė.

Respublikos b-kų seminaro, vykusio 1988m.
lapkričio 10-11 d. Klaipėdoje, dalyvių
kreipimasis į Lietuvos visuomenę dėl
VVB kapitalinio remonto-rekonstrukcijos.

*Žvaigždutėmis pažymėtų straipsnių iškarpos pateikiamos metraščio prieduose.

8. Jokūbas Deviatnikovas; I 1912.12.22-1988.05.31.
Nekrologas. Buvęs VVB Saugyklos vedėjas I //Vakarinės naujienos.-1988-Birželio 2.-Parašas:
Grupė draugų.

9.*Jonušas K. Septynios dienos//Literatūra ir menas.-1988.-Gruodžio 17.-p.5,16:iliustr.

Apie blogas literatūros saugojimo sąlygas VVB.

10. Kačeniauskienė A. (VVB) Kas ir kaip naudojasi tarpbibliotekiniu abonementu//Bibliotekų darbas.-1988.-Nr.5-p.II-12:iliustr.

Apie VVB TBA sektoriaus veiklą.

11.*Karasevičius Č. "Budimex" stato patikimai //Vakarinės naujienos.-1988.-Liepos 20:iliustr.

Pasikalbėjimas su Lenkijos užsienio prekybos bendrovės "Budimex" įgaliotiniu Vilniuje Č. Karasevičiumi./Kalbėjosi L.Grušas.
Minima ir VVB.

12. Karasevičius Č. Įkurtuvės Vilniaus gatvėje //Gimtasis kraštas.-1988.-Nr.49.-p.7: iliustr.

Pasikalbėjimas su "Budimex" firmos įgaliotiniu Lietuvoje Č.Karasevičiumi.
"Jau restauravome dalį Filharmonijos, pradėdame darbus A.Mickevičiaus bibliotekoje".

- I3. *Kas bus su spaudiniais lietuvių kalba? // Vakarinės naujienos. - 1988. - Birželio 13. - (Du laiškai viena tema.)

Ryšium "Kumuniste" (1988 Nr.5) paskelbtu nutarimu pertvarkyti VVB į Tautų draugystės b-ką ir nekomplektuoti literatūros lietuvių kalba.

- I4. Kazakevičiūtė A. (VVB) Joana Baltrušaitienė - JAV lietuvių spaudos bendradarbė // Bibliotekų darbas. - 1988. - Nr. 8 - P. 33-35. - Bibliogr.: 13 poz.

VVB Jaunimo sk. darbuotojos straipsnis.

- I5. Kliukas V. Knygų aukcionas Kaune // Konjaunimo tiesa. - 1988. - Vasario 4.

Nuotraukoje (aut. V. Kliukas) trečioje eilėje iš dešinės VVB darbuotojos N. Sisaitė ir R. Janauskaitė, dalyvavusios aukcione (sausio 30).

- I6. Kudaba Č., Batūra R. ir kt. Akivaizdu ir įtikėtina, nes tokių pasakiškų istorijų daug // Vakarinės naujienos. - 1988. - Gruodžio 9: iliustr.

Apie VVB pastato rekonstrukciją bei jos trūkumus.

- I7. Kvietkauskienė R. Susitikimo Lietuvos ir Latvijos metodininkai I 1988n. gegužės mėnesį Zarasuose I //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.7.-p.16-17; iliustr.

Minimas ir VVB Metodikos skyriaus ved.
A.Skuodytės pasisakymas apie metodinių išvykų organizavimą, p.17.

- I8. Lietuvos bibliotekininkų draugija atkurta //Bibliotekų darbas.- 1989.-Nr.1.-p.14.

Minima ir iniciatyvinės grupės susirinkime(1988.I2.I) dalyvavusi VVB Metodikos sk.ved.E.Skuodytė.

- I9. Lietuvos Komunistų Partijos Centro Komitete //Komunistas.- 1988-Nr.5.-p.3-4.-Taip pat: Laikas ir įvykiai.- 1988.-Nr.8.-p.2-3.

Ryšium su LKP CK priimtu nutarimu "Dėl Lietuvos TSR teritorijoje gyvenančių nacionalinių grupių visuomen.polit.aktyvumo tolesnio vystymo ir geresnio jų teisėtų interesų ir poreikių kalbos ir kultūros srityje tenkinimo" pažymima: "Laikyti tikslinga, kad Vilniaus A.Mickev.viešoji b-ka po remonto būtų pertvarkyta į Tautų draugystės b-ką, kad joje būtų komplektuojama literatūra vien rusų, lenkų, baltarusių, idiš, kitų respublikos teritorijoje gyvenančių tautybių kalbonis", p.4.

20. Lietuvos TSR kultūros m-jos kolegija ir kultūros darbuotojų profesinės sąjungos Lietuvos respublikinis prezidiumas "Lietuvos TSR kultūros žymūno" ženklų apdovanojo [taip pat Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos direktorę LIUDMILĄ PAGIRIENĘ] //Kultūros barai.- 1988.-Nr.4.-P.71.

21. Michalevičius V. Toliaus restauruojama filharmonija //Vakarinės naujienos.- 1988.-Gruodžio 20.

Rašoma apie lenkų firmos "Budimex"darbus Vilniuje, minima ir restauruojama A.Mickevičiaus biblioteka.Žinutė.

22. Norvaišienė D. VTBK posėdis Pakretuonėje //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.8.-P.14-15:ilustr.

Nuotraukoje antroji iš kairės trečioje eilėje VVB Jaunimo sk.ved.O.Brūzgienė.

23. Rašiniienė D. Mūsų vadovė //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.3.-p.26; port..-(Darbo veteranai).

Apie VVB direktorę L.Pagirieneę.

24. Sąjūdžio žinios: Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio leidinys.- 1988.-Birželio 28 (Nr.3).-P.4.

Rašoma, kad 1988m.birželio 2Id. įvykusioje I viešojo sąjūdžio manifestacijoje "Z. Vaišvila (fizikos m.k.) taip pat palietė viešosios A.Mickevičiaus bibliotekos perorganizavimo į Tautų draugystės biblioteką "tamsiausias" puses (lietuviškų knygų fondo panaikinimą)".

25. Saudargas P. Pirmoji tarp viešųjų bibliotekų //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.5.-P.12-13.

Apie kvalifikacijos kėlimo kursus neatsitraukiant nuo tiesioginio darbo, organizuotus VVB 1987m.kovo-lapkričio mėn.

26. Sisaitė N. Du portretai iš vienos bibliotekos //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.I.-P.26-27: portr.

Apie VVB Spaudinių tvarkymo sk.ved.A.Mačiulienę ir Spaudinių komplektavimo sk.ved. D. Veniulienę. Nuotr.A.Gylio.

27. Sisaitė N. (VVB) Gelbėkite mūsų namus //Tarybinis mokytojas.- 1988.-Lapkričio 23.

Apie sunkias VVB darbo sąlygas ir rengimąsi sustabdyti pradedėjusius pastato rekonstrukcijos darbus.

28. Sisaitė N. Kronikų konkursas //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.II.-P.36.

Apie VVB ir LPAKD suorganizuotą Vilniaus zonos b-kų metraščių ir kronikų konkursą.

29. *Skaitytojai siūlo, polemizuoja, prieštarauja //Vakarinės naujienos.- 1988.-Gruodžio 28:ilustr.- Aut.: L.Vaitys, Z.Grigošaitis, E.Misiulis, P.Lepeška, L.Pagorienė, B.Staikūnienė, S.Samuolienė, I.Barauskaitė ir kt.

Ryšium su str."Akivaizdu ir įtikėtina"(Č. Kudaba ir kt.)- Vakarinės naujienos- 1988. 12.09.

30. Stanevičienė D. (VVB). Pasirašyta bendradarbiavimo sutartis //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.2.-P.15:ilustr.

Apie VVB ryšium su LLR Bialistoko vaivadijos L.Gurnickio vizėja b-ka.

31. Šemetulskienė G. Paminėjo kraštietę //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.3.-P.15.

Žinutė apie kultūros darbuotoją Oną Sedelskytę, kilusią iš Anykščių. Minima, kad nuo 1952 m. ji dirbo Vilniaus viešojoje bibliotekoje.

- 32.*Šepetys L. Paminklo sauga- ne vienadienė akcija: LKP CK sekr.L.Šepetys atsako į "Komjaunimo tiesos" korespondento klausimus //Kalbėjosi G.Vainauskas //Komjaunimo tiesa.- 1988.- Birželio 30.-Taip pat: Gimtasis kraštas.- 1988. Nr.29.-p.3.-(Spaudos veidrodyje).

Taip pat apie LKP CK nutarime įsibrovusią klaidą dėl VVB pavadinimo ir fondų struktūros pakeitimo.

33. Vaitys L. Prieštaravimų verpetuose //Vakarinės naujienos.- 1988.- Gruodžio 26.

Apie VVB pastato rekonstrukciją.

34. Vėlavičienė S. Erdvė kūrybai, laikas darbui //Bibliotekų darbas.- 1988.-Nr.8.-P.1-2.

Apie zonines miestų ir rajonų centralizuotų b-kų sistemų kraštotyros darbų parodas - apžiūras.Minima ir VVB.

35. Žemulienė L. Nelinksmi vakarai //Komjaunino tiesa.- 1988.-
Gruodžio I.

Minimas "Talkos" klubas. Rašoma: "Šis klubas surengė piketą Trakų gatvėje, prie A. Mickevičiaus bibliotekos, kur buvo norima nugriauti kiemelyje esančius XVIIa. pastatus".

36. Bogdanovvicz, Oleg. Ciekavve dzieje domu i ulicy //Czerwvony Sztandar.- 1988.-25 czervvca.

Apie Vilniaus Trakų gatvę ir joje esančią VVB, taip pat apie neapgalvotą siūlymą suteikti b-kai Tautų draugystės b-kos vardą.

37. *Inienia Adama Mickievvicza //Czerwvony Sztandar.- 1988.-
23 lipca.

Žinutė apie tai, kad VVB nebus pavadinta TSRS tautų draugystės vardu.

38. *Karan J. VVystavvy //Czerwvony Sztandar.- 1988.- 19 stycz-
nia

Minima ir VVB veikianti Vilniaus 3I-osios vid. mokinių dailės darbų paroda. Žinutė.

39. *Medajski S.

Novvoroczny podarek "Budimexl"; Piervvszy gotovvy objekt oddano do užytku //Czerwvony Sztandar.- 1988.- 29 grud-
nia: il.

Rašoma ir apie numatomą VVB pastato rekonstrukciją.

40. Od 2 do 50 milionów //Czerwony Sztandar.- 1988.- 3 lipca: il.

Apie lenkų firmos BUDIMEX planuojamus atlikti pastatų rekonstrukcijos darbus. Minima taip pat Vilniaus viešoji A. Mickevičiaus b-ka.

"Zavvarto tež vvstępną unovvę o gmachu biblioteki im. A. Mickievvieza, kina "Spalis" oraz hotelu "Gintaras" na ogolnę sumę ponad 30 mln. rubli".

41. ВЦК Компартии Литвы //Коммунист.- 1988.-#5-с.3-4.- Также: Событие и время. - 1988.-#8.- с.2-3.

"В связи с постановлением "О дальнейшем развитии общественно-политической активности проживающих на территории Лит. ССР национальных групп и более полном удовлетворении их законных интересов и запросов в области языка и культуры"

"Считать целесообразным после завершения ремонта Вильн. публичной б-ки им. А. Мицкевича преобразовать ее в б-ку Дружбы народов, в которой комплектовать литературу исключительно на русском, польском, белорусском, идиш и языках других национальностей, проживающих на территории республики"; с.4.

42. Наанетян Р. Капля армянского солнца/Пер. Т. Хзмалян //Литературная Армения. - 1988. -#3.- с.81-84.

О переводчице армянской литературы на литовский язык, сотруднице Вильн. публ. б-ки им. А. Мицкевича Рите Янауускайте.

1989 - ieji

43. Brūzgienė O. Ką galime pasiūlyti jaunimui//Bibliotekų darbas.-1989.-Nr.7.-P.4-5: iliustr.

VVB Jaunimo sk.vedėjos straipsnis.Nuotraukoje skyriaus darbuotoja J.Sinkevičiūtė.

- 44."Dėmesio! Visus, kam reikalinga literatūra..."//Vakarinės naujienos.-1989.-Spalio 17.-P.3.

Skelbimas - kvietimas skaityti VVB.

45. Grigošaitis Z. Ardymo darbai sustabdyti//Vakarinės naujienos,-1989.-Sausio 2.

Apie VVB pastato rekonstrukcijos darbų eigą. LTSR kultūros ministro pavad.Z.Grigošaičio atsakymas.

- 46.*Grinkevičienė T., Skuodytė E.(VVB) Nepulkime į kraštutinumus//Literatūra ir menas.-1989.-Sausio 14.-P.7.

Apie VVB kapitalinio remonto-restauracijos sunkumus.

47. Jucys G. Ko nesugriovė karas...//Talka.-1989.-Nr.9/10/11-P.1-6.

Apie VVB rekonstrukcijos projektą.

- 48.*Kancleris A., K.Sinkevičius. Ieškome protingų kompromisų//Literatūra ir menas.-1989.-Sausio 14.-p.7.

Apie VVB pastato rekonstrukcijos problemas.

- 49.*Kieno šūkius skandavo piketuojantys? //Kalba Vilnius.-1989.-Nr.5.-p.II.

Apie VVB pastato rekonstrukcijos priešininkus(Klaipėdos VB bibliotekininkų laiškas) 3I parašas.

50. Kontrimaitė M. Buvusi piktžaidė.Būsinos panokos //Vilniaus balsas.-1989.Nr.3.-p.3: iliustr.

Apie Vilniaus senamiestį. Minima ir VVB pastato rekonstrukcija:

"Vėl šauksmai, nojavimas kovos kirviais, peticijos ir piketai(kad ir ~~dėl~~ Mickevičiaus bibliotekos statybos)".

51. Košinskienė E. Miesto biblioteka: dabartis ir perspektyvos//Bibliotekų darbas.-1989.-Nr.2.-p.22-23.

Apie Klaipėdoje vykusį didžiųjų miestų centrių ir viešųjų b-kų atsakingų darbuotojų seminarą. Minimas ir VVB metodikos sk.ved.E. Skuodytės pasisakymas.

- 52.*Litvinas A. Kviečia politologijos klubas (VVB) //Komjaunimo tiesa.-1989.-Vasario 28.

53. *Martinaitis M. "Lietuvians mojuojant trispalvėmis..."
//Gintasis kraštas.-1989.-Nr.5.-p.7.

Poeto laiškas "Gintajam kraštui" ryšium su
VVB "perstatymo projektu".

54. *Miškinis A. Lietuvos senamiesčiai: kaip išsaugoti? //Li-
teratūra ir menas.-1989.-Spalio 14.-p.1,13: iliustr.

Minimas ir neigiamai vertinamas VVB pastato
rekonstrukcijos projektas, p.13.

55. Narbutas V. Širdis lieka ta pati-senamiestis. # Statyba
ir architektūra.- 1989.-Nr.5.-p.5-6.

Neigiamai vertinama VVB pastato rekonstrukci-
ja.

56. Pikturna I. Būkite pasveikinti, arba keli draugiški pa-
tarimai kolegoms //Bibliotekų darbas.-1989.-Nr.3.p.6-7.

Minimas ir VVB bibliotekininkų pasirodymas
Vilniaus bibliotekininkų dienos šventėje:
"...buvo ir humoro, pasakyčiau, skausmingo,
kurį pademonstravo A.Mickevičiaus VB atsto-
vės..."

57. "Propagandinės kampanijos prieš Lietuvą ...">//Gintasis
kraštas.-1989.-Nr.37.-p.3.- (Spaudos veidrodis)

Minima TV laidoje "Vzgliaid" dalyvavusi VVB
darbuotoja R.Janauskaitė.

58. Respublikinės mokslinės konferencijos "Bibliotekinių, bibliografinių ir informacinių sistemų tobulinimo kryptys Respublikoje "NUTARIMAS. //Bibliotekų darbas-I989.-Nr.I.-p.7

"Palaikyti Vilniaus viešosios A.Mickevičiaus b-kos pastangas stiprinti šios b-kos materialinę padėtį (plėsti patalpas), gerinti skaitytojų aprūpinimo knyga sąlygas".

59. Rokaitė L. Abejingų nebuvo //Bibliotekų darbas.- I989.-Nr.4.-p.2.

Žinutėje minima VVB metodininkė A.Kazakevičiūtė, padariusi lietuvių išeivių literatūros apžvalgą Širvintų CB.

- + 60. Sisaitė N. (VVB) Peizažai, natūrmortai, portretai//Vakarinės naujienos.-I989.-Balandžio 25.

Žinutė apie VVB veikiančią dail.V.A.Kaliūno darbų parodą.

61. Sisaitė N. (VVB) Prieš dešimt metų, pavasarij...//Bibliotekų darbas.-I989.-Nr.6.-p.I4: iliustr.

Apie VVB teatrą ryšium su veiklos IO-mečiu.

62. Skuodytė A. (VVB) Tutuolius pamiršom, o knygnešius prisimenam //Vakarinės naujienos.-1989.-Gruodžio 12-p.6: iliustr.

VVB Metodinio sk.ved.A.Skuodytės mintys apie kultūrą.

63. *Smailys A. Tas saldus žodis "laisvė" //Literatūra ir menas.-1989.-Rugsėjo 2.-p.3: iliustr.

Pateiktoje A.Baryso nuotr. matyti "Baltijos kelio" akcijoje (VIII.23) dalyvavusios VVB darbuotojos K.Šiaudinienė ir T.Grinkevičienė.

64. Mina Šapiraitė-Gensienė [I904.01.17-1989.05.30. Ilgametė VVB darbuotoja (1952-1987). Nekrologas I//Vakarinės naujienos.-1989-Birželio 6.- Parašas: Grupė draugų.

65. Šiaudinienė K. (VVB) Kas valgė kūčias prie vogtos eglutės?//Vakarinės naujienos.-1989.-Sausio 13.

VVB darbuotojos straipsnelis apie nukirstas eglutes Naujininkų m-klos.

66. Šiaudinytė D. Ne mūsų bėda - mūsų //Vakarinės naujienos.-1989.-Spalio 2.

f.p. Minima VVB, kurioje ilgą laiką gulėjo nenaudojamas knygų žydų kalba fondas, vėliau buvęs nurašytas.

67. Vaiškūnas J. Ginčas. Su kuo? // Talka. -1989. -Nr. 9/10/11. -p. 6.

Apie VVB rekonstrukciją.

68. Vaitonytė S. Sugrižimas į buvusią šventę // Bibliotekų darbas. -1989. -Nr. 4. -p. 12-13: iliustr.

Minimas ir VVB "teatro" pasirodymas Vilniaus bibliotekininko dienos šventėje (89.01.31), p. 12.

* 69. Vargas. ne kitaip: Faktai, dokumentai, komentarai: Kaip gyvuoji, Vilniaus viešoji? // Bibliotekų darbas. -1989. -Nr. 12. -p. 4-7: iliustr.

Apie konfliktinę situaciją ryšium su VVB pastato rekonstrukcija. / Parengė E. Stasiukaitienė.

70. Vaškevičius J. Kas geriau: dirbti ar ginčytis // Statyba ir architektūra. -1989. -Nr. 6. -p. 11-12.

Minima ir VVB pastato regeneracija-rekonstrukcija.

71. Kostygina J. (VVB) Proponuję "Kurier litewvski" // Czervvony Sztandar. -1989. -10 listopada.

VVB Sg darbuotojos laiškas su pasiūlymu keisti laikraščio "Czervvony Sztandar" pavadinimą.

72. Siemaszko E. Zvyyczajna studencka rodzina//Czerwvony Sztandar.-1989.-3I sierpnia: il.

Apie VVB Sg darbuotojos J.Kostyginos šeima.

73. 4880. Янаускайте Р. Мой опыт работы над переводом /на литовский язык/ романа Х.Абовяна "Раны Армении" //Хачатур Абовян. Проблемы творчества и литературных связей.- Ереван, 1987.- С.288-296.

D I P L O M I N I A I

D A R B A I

1. Medelytė-Burbienė, Raimonda. VVB metodinė veikla 1983 - 1987 m.- V., 1988.(VU).
2. Mažuolienė, Vitalija. VVB skaitytojų tipologinė struktūra. -V., 1989.(VU, psichologijos specialybė).

APIE DIREKTORĖS L.PAGIRIENĖS PIRMAJĄ
JUBILIEJŲ (1988.03.31)

Gerokai iš anksto šiai šventei pradėjo ruošti bibliotekos teatras, šikart vadovaujamas rež. R.Janauskaitės (Meno sk.ved.) Daug išmonės, kaip visada, parodė ir antroji rež.E.Skuodytė. Jai pasiūlus Direktorės darbo kabinetas tapo savotiška dovana. Tik pravėrusi duris, mūsų vadovė atsidūrė prieš spalvotą kaspinų voratinę - tarpdurys buvo išvingiuotas ryškiom juostelėm, o prie jų pritvirtintas lapelis su I užduotim - "Išardyti ar peršokti pinkles soc. įstaigos vadovui". Įveikusi šią kliūtį, Direktorė turėjo atlikti dar kelias užduotis...

Ant darbo stalo gulėjo raudona juosta su tiesiog profesionaliai padarytais įvairaus laipsnio "ordinais bei medaliais" ir atitinkamais komentarais, už ką šie "apdovanojimai" įteikiami (dail. E.Skuodytė). Ir dar VVB vadovės laukė kolektyvo dovana ir daugybė gėlių.

Pilnutėlėje salėje I5 val. prasidėjo šventinis spektaklis. Šį sykį mūsų aktoriai sumanė "pratęsti" TV žiūrovo pamėgtą italų serialą "Aštunkojis". Susitikome su pagrindiniu filmo herojumi komisaru Katanja (Č.Šileris), atkakliai ieškančiu mylimos grafienės Kamastra (kuri vaidinimo pabaigoje pasirodė esanti mūsų Direktorė). Labai ryškiai spektaklyje buvo atkurta italų buitė (veiksmas vyko picerijoje ir šalia esančioje gatvėje), pastebėti tipiškiausi atstovai. Kaip iš "ten" atrodė picerijos savininkė (V.Gudelevičiūtė), puikiai atliko savo vaidmenį narkotikais prekiaujančio italo (Vaidas Kvašys) šeimynėlė (žmona - T.Grinkevičienė, vaikai - mažasis R.Karpis ir R.Purlytė). Labai laisvai jautėsi scenoje „amerikietė turistė“ (D.Kazakaitytė), o dar laisviau, kaip ir priklausomai pagal savo užimamą padėtį, vadinamosios putanos (Z.Saldžiūnienė ir A.Ka-

zakevičiūtė) bei jų savininkas (G.Paura). Pamatėme ir naujų, TV filme nematytų veikėjų - lietuvių kino žvaigždę "V.Mainelytę" (A.Purlienė) ir nepaprastai visus sužavėjusį nors ir sunkiai iš išorės pasikeitusį, bet išlikusį sumanų ir atkaklų tarybinio TV detektyvo herojų majorą Tomina (V.Kalneva).

Lyriniais intarpais papildė dramatišką spektaklį vokalinė - choreografinė dailių atlikėjų grupė (D.Barkauskienė, I.Viešūnienė, S.Mažeikaitė, V.Zaikauskas). Jos padainavo lietuvių liaudies dainų, šoko kankaną, deklavo Maironio "Trakų pilį" (D.Barkauskienė) demonstravo madas. Buvo ir skardžiabalsiai laikraščių (R.Purlytė) ir gėlių (D.Kalnevaitė) pardavėjai, ir samdyti mafijos žudikai (B.Gaidys, J.Beliašas ir J.Žavoronokas - vair).

Visą spektaklį aktoriai kalbėjo tik itališkai (o amerikietė - angliškai), bet mes viską supratome...

Po ilgų ir painių peripetijų mirtinai nusikamavęs komisaras Katanja padedant ryžtingajam Tominui pagaliau surado grafieneį Kamastą...

Po to, prasidėjo mūsų jubiliatės sveikinimas. Pusiau rimtai, pusiau su juokais pasveikino prof.komiteto pirmininkė M.Šriubšienė, buvusios darbuotojos A.Čipkienė, B.Zubkaitienė,

Paskui susirinkome "prie arbatėlės" "Šaliapino" bute.

AKIVAIZDU I

NES TOKIŲ PASAKIŠKŲ ISTORIJŲ D

Trakų gatvė. Čia įsikūrusi A. Mickevičiaus biblioteka.

Seniai seniai Vilniuje, buvusioje XVII amžiaus didikų Bžostovskių rūmuose Trakų gatvėje Nr. 10, buvo prisiglaudusi biblioteka ir jai reikėjo plėstis. Projektą užsakė Komunalinio ūkio projektavimo institute (KŪPI), Jaunas gabus architektas tokį projektą parengė, jo viršininkai nusirašė Daminklio apsuose ir

patyrinėjo ir p nio ūkio projektui... „saugotieji elementai“ sąrašą, nes niekaip neprašė ir neprojektavo vėliau 1987 m. vienas projekto variantų

1. „Vilniaus žinios“
2. „Vilniaus naujienos“
3. „Vilniaus balsas“
4. „Labas vakaras“
5. Nekeisti pavadinimo
6. Kiti pasiūlymai...
Užpildyti anketa iškirpkite ir laikraščio ir išsiųskite redakcijai: 232019 Vilniaus MTP, Kosmonautų pr. 60, „Vakarines naujienos“, EKSPRESAUKLAUSŲRE.

...nė miestė žva...
...natinės mokyklos direktorius
L. LEBEDevas
...patalpas, bibliotekas, televizorius, be tėvų globos, pasistatytas ir valdymo išvada, 3-osiomis internatų būtomis, 100 rublių ir pa-...
...Vilniaus „Eltos“...
...ta širdis, kaip tik...
...nusiai daro tai, ką...
...inypė būti galėtas...
...as ir užkrečiantis...
...msta įvairiai vie...
...telitas doroviniai...
...lingumas“, ir tai...
...ir devainuojama

MOTINŲ NEMIGO NAKTYS

Išlydėjome savo sūnus į kariuomenę. Po A. Sakalausko, S. Goleguzovo tragedijų mūsų šeimos prasidėjo nemigo naktys. Nežinome, kas gali afsifikiuoti ir su mūsų žemėmis, gal jie žemėnami, gal tyčiojamasi iš jų, gal grįš luošiai, gal žus?

Perskaitėme spaudoje pasikalbėjimą su respublikinio Karinio komisariato karininku Golubevu. Jeigu, jo feigimu, narkomanija, toksikomanija įsibrovė ir į armiją, tai iš karto kyla klausimas: ar galima narkomanui patikėti ginklą, kokia garantija, kad mūsų sūnūs grįš sveiki, ar iš viso sugrįš? Be to, dabar armijoje daug karių tarnauja, prieš tai studijavę aukštąją matematiką, logiką, psichologiją, dailę. Tokie jaunuoliai yra žymiai jaunesni nors ir nereikšmingam pažeminimui, ypač jautrūs mažiau išsilavinusių vadų nefaktiškumui, o gal ir nemokšiškusumui, grubumui, brutaliai jėgai.

„Ačiū, kaip sakoma, už dailę ne ir geresnę kareivų aprangą, už geresnę maistą. Derėtų nepamiršti, jog visa tai mūsų sūnūs gauna už mūsų pačių pinigų. Nepaisant tokių „aukštųjų“ pastebimų, tėvai dar turi papildyti tas moksliskai pagrįstas kalorijas.“

Mums atrodo, kad šiandien Karinio komisariato funkcija yra paimiti jaunuolį į kariuomenę — tuo rūpestis ir baigiasi. Komisarriatas juos prisimins po tarnybos, kai reikės darbo jėgos plėšiniams, likviduoti avarijos padarinius ar dar kur padėti.

Apie armijos moralinį lygį iš dalies galima spręsti iš ėmimo į armiją procedūros. Kai tik jaunuolis peržengia komisariato slenkstį, jis lyg koks nusikaltėlis atskiriamas nuo išorinio pasaulio. Pirmas įspūdis, jog ne jis taps savo Tėvynės gynėju, o nuo jo bus qinama Tėvynė. Kodėl nuo pačių naujokų slepiamas būsimas tarnybos punktas, kodėl neleidžiama pasimatyti su tėvais, kodėl sąmoningai imituojamas pataisos darbų kolonijos vaizdas?

Mūsų nuomone, vyriausybė privalo skubiai priimti įstatymą, oagal kurį visi „nestatutiniai“ santykiai“ turi būti vertinami kaip nusikaltimas. Ju kaltininkai turi būti baudžiami priklausomai nuo įvykdyto nusikaltimo lygio.

Kadangi tarnyba armijoje yra privaloma, turi būti nustatyta teisinga karininkų atsakomybė už mūsų sūnų saugumą, moralinę būseną. Studentai, atlikę privaloma karinę tarnybą, turi būti atleisti nuo mokymosi karinėje katedroje. Jau iki šiol karinės katedros sufeikiama specialybė neatitiko būsimo specialisto profesijos, o dabar dar neatitiks ir

SIŪLAU TELEVIZIJOS PAMOKAS

Esu girdėjęs, kad ne ateityje pradės veikti Lietuvos televizijos pr Todėl jau dabar gyvai jama, kokios laidos turi transliuojamos per ją. V lo skirti šį kanalą Vilniui, retransliuoti Centrinės TV mą, broliškų respublikų Lenkijos televizijos pro Tačiau, mano manymu, tarimų motyvų. Primityv ir vien tik pramoginės ar sportinės laidos.

Lietuvių kalba tapo ne, o žymi vilniečių bei apylinkių gyventojų dal prastokai moka ją. Tod trosios Lietuvos televizij gramos dalį būtina skirt kalbos mokymui. Vilniuj nizuojami lietuvių kalbo: negali patenkinti visų r Be to, kursai daugiausia kami arba vyksta ne visio togiu laiku. Kalbos mokymai galima pajavairinti laidomi Lietuvos istoriją, geograf tūrą, meną ir pan.

Aleksandras D

PARITETO PAGRINDAIS

LLKJS Vilniaus miesto tetas išreiškė pageidav naudoti ketvirtą respu televizijos centro siųstu kijos TV pirmos program ransliacijai.

LTSR MA Fizikos ir / tikos instituto kolektyv sutinka su tuo pasiūlymu įsitikinimu, šis kanal būtų skirtas visuomeninė tūrinėms, mokomosioms tėjiskoms Lietuvos prog Esant dviem sąjunginėm gramoms visiškai nepate būtų ir šio kanalo pa: sąjunginei programai.

Mes siūlytume keitim cialiomis programomis Lietuvos ir kitų kaimynin publikų, tarp jų ir Lenkij vizijos pariteto pagrindai mastu, kiek tai atitinka interesus.

Mūsų nuomone pala MA institutų darbuotojų tyvai.

R. M

LTSR MA Matem kibernetikos kolektyv

KAIP SUSIGAUDYTI

DAR KARTĄ DĖL A. MICKEVIČIAUS BIBLIOTEKOS

ELTA įpareigota pranešti, kad ruošiant spaudai (žurnalams „Komunistas“, „Laikas ir įvykiai“) LKP CK nutarimą „Dėl Lietuvos TSR teritorijoje gyvenančių nacionalinių grupių visuomeninio-politinio aktyvumo tolesnio vystymo ir geresnio jų teisėtų interesų ir poreikių kalbos ir kultūros srityje tenkinimo“, išibrovė netikslumas.

Pastraipos apie Vilniaus A. Mickevičiaus viešąją biblioteką pabaigą reikia skaityti: „...komplektuoti joje literatūrą lietuvių, rusų, lenkų, baltarusių, jidiš, kitų respublikos teritorijoje gyvenančių tautybių kalbomis“.

ELTA

NUO REDAKCIJOS: Apie A. Mickevičiaus bibliotekos fondų formavimo problemas ryšium su aukščiau minėtu LKP CK nutarimu buvo rašoma „Vakarinių naujienų“ birželio 13 d. numeryje išspausdintame skaitytojų laišku rinkinyje.

Vakarinės naujienos.-1988.-Birželio 23.

DAR KARTĄ DĖL VIEŠOSIOS A. MICKEVIČIAUS BIBLIOTEKOS

„Vakarinėse naujienose“ š. m. birželio 13 d. numeryje buvo išspausdinti kolektyvinių skaitytojų laiškeliai dėl Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos perspektyvų, remiantis „Komunisto“ žurnalo penktajame numeryje paskelbtu LKP CK dokumentu. Birželio 23 dieną išspausdinome ELTOS pataisą, kuri nurodo, jog, skelbiant minėtą dokumentą, įsivėlė klaida. Dėl to dalis šios bibliotekos skaitytojų ir darbuotojų galėjo neteisingai suprasti, kad po remonto numatoma pertvarkyti bibliotekos fondų struktūrą. Tačiau ir po antrosios publikacijos

redakcija tebe gauna laišku, kurių autoriai nerimauja dėl A. Mickevičiaus bibliotekos.

Lietuvos KP Centro Komiteto propagandos ir agitacijos skyriuje įvyko pasitarimas dėl Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos velklos perspektyvų. Pasitarime buvo dar kartą akcentuota, kad nenumatoma kelti nei bibliotekos pavadinimo, nei jos fondų struktūros. Bibliotekos fondai ir toliau bus formuojami atsižvelgiant į bibliotekos aptarnaujamą Vilniaus miesto ir Vilniaus zonos gyventojų nacionalinę sudėtį. Aptaria, kaip galima būtų

aktyvinti bibliotekos masinį darbą, gilinant jame tautų draugystės, internacionalizmo temą. Išanalizuoti bibliotekos remonto reikalai. Remonto projektas nebus keičiamas. Jau artimiausiu metu turėtų prasidėti remonto darbai. Juos atlikti žada LLR „Budimex“ įmonės statybininkai.

Pasitarime dalyvavo Lietuvos KP Centro Komiteto propagandos ir agitacijos skyriaus vedėjo pirmasis pavaduotojas Č. Panavas, vedėjo pavaduotojas K. Valančius, Lietuvos TSR kultūros ministras J. Bielinis, ministerijos bibliotekos darbuotojai.

**Vakarinės
naujienos**

Vakarinės naujienos.-1988. Liepos 19.

DU LAIŠKAI VIENA TEMA

KAS BUS SU SPAUDINIAIS
LIETUVIŲ KALBA?

Penktajame „Komunisto“ numerį paskelbtame LKP CK nutarime „Dėl Lietuvos TSR teritorijoje gyvenančių nacionalinių grupių visuomeninio politinio aktyvumo tolesnio vystymo ir geresnio jų teisėtų interesų ir poreikių kalbos ir kultūros srityje tenkinimo“ siūloma Vilniaus viešąją A. Mickevičiaus biblioteką po remonto pertvarkyti į Tautų draugystės biblioteką, kurioje būtų komplektuojama literatūra vien rusų, lenkų, baltarusių, idiš, kitų respublikos teritorijoje gyvenančių tautybių kalbomis. O kas bus su spaudiniais lietuvių kalba? Mums tai kelia didelį susirūpinimą. Juk šioje bibliotekoje sukaupti didžiuliai fondai. Gal prieš išardant stambiausią miesto biblioteką pirmiausia reikėtų išsiaiškinti,

kokia kalba čia daugiausia skaitoma, pasitarti su pačiais skaitytojais (jų yra apie 20 tūkstančių). Gal būtų tikslingiau paprasčiausiai įkurti naują Tautų draugystės biblioteką.

Vilniaus viešosios
A. Mickevičiaus bibliotekos
skaitytojai (32 parašai)
X X X

Mes seniai skaitome A. Mickevičiaus bibliotekoje. Imame knygas lietuvių ir rusų kalba į namus, dirbame skaitykloje. Užsukti čia patogiu, kadangi biblioteka centre. Manome, kad tokią biblioteką, kur būtų literatūra kitomis kalbomis, reikėtų kurti naują, o ne ardyti senas tradicijas.

Skaitytojos S. Bubnienė, L. Kozarina, M. Selevičienė, A. Kupermanienė.

Vakarinės naujienos.-1988.-Birželio 13.

PAMINKLOSAUGA – NE VIENADIENĖ AKCIJA

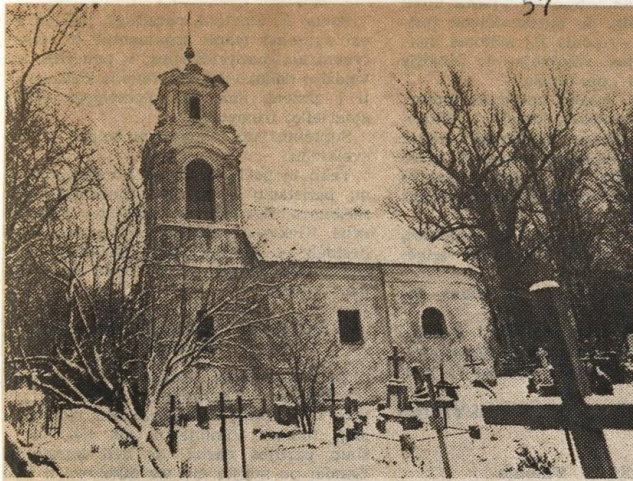
LKP CK sekretorius Lionginas Šepetys atsako į „Komjaunimo tiesos“
korespondento klausimus

— Jaunimas, taip pat neseniai susikūręs persitvarkymo Sąjūdis aktyviai domisi ir kitomis paminklosaugos, naujų paminklų statymo aktualijomis.

— Toks visuomenės dėmesys, netgi kartais reiškiamos aštrkos, nekompetentingos mintys, kaip jau minėjau, ugdo savikritiškumą, skatina naujai vertinti vieną ar kitą situaciją, susijusią su mūsų kultūros atmintimi.

Mus pačius LKP Centro Komitete sujaukino į nutarimą dėl A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos įsibrovusi klaida. Ji buvo greitai ištaisyta. Biblioteka ir toliau vadinsis A. Mickevičiaus vardu, kaups visų tautų, pirmiausia lietuvių, knygas. Taip ji atliks tautų pažinimo ir savitarpio supratimo funkcijas. Beje, ši biblioteka yra apverktinoje būklėje. Liepos mėnesį su lenkų restauratoriais pasirašysime kontraktą dėl jos restauravimo. Projektas jiems jau senokai įteiktas. Sužinojome, kad Varšuvoje atlikta ir jo ekspertizė.

Komjaunimo tiesa.- 1988.-Birželio 30.

ranerių kopolyčia. Knygų saugykla ar kapinės? Aple tai skaitykite 16 puslapyje.
leptynios dienos

Džoios Barysaitės nuotraukos
mums atsako

Spragos užtais

Komitetas gavo J. Jėčiaus laišką, kuriame nusiskundžiama per mažais pažintinomis literatūros apie lietuvių kultūrą tiražais. Jūsų savitiraštyje (1988.II.13) buvo išspaudinta to paties J. Jėčiaus ir kitų pasirašyta publikacija „Kas lemia tiražą“, kuri

Mirus LTSR kinematografinių sąjungos narių

GRIGORAIČIUS ZACHARIJUS

XII,22,23 VU mokslu muztelėnke G. Kaukatė

XII,21 Birzuose, 22 d. Kupiškymianstas R. Bekionis

XII,20 Vilniuje (Komunary 9)rientas J. Domarkas.

niškai G. Murar, M. Zelnaiūnaitė, VLR dainis choras, pianistės choras, pianistės, Kauno valstys

ne — VF simfoninis

kestras, Kauno valstys

23 d. Rokiskyje — daininke G. Kaukatė

XII,22,23 VU mokslu muztelėnke G. Kaukatė

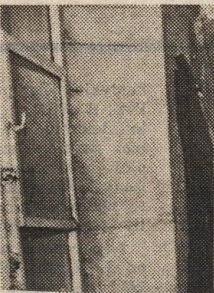
XII,21 Birzuose, 22 d. Kupiškymianstas R. Bekionis

XII,20 Vilniuje (Komunary 9)rientas J. Domarkas.

niškai G. Murar, M. Zelnaiūnaitė, VLR dainis choras, pianistės choras, pianistės, Kauno valstys

kestras, Kauno valstys

ne — VF simfoninis

XII,20 Akmenės rajone — sėtyko K. Bagdonavi-

XII,21 Kompozitorių namuose — Skaito A. Sabalyt.

XII,22 Kauno menininkų namuose (18.30 val.) — LMD Kanno skrytėms liaudies meistrų darbų aukcionas. Lėšos skiriamos laisvės paminklo atstatymui.

XII,23 Menininkų rūmuose susitikimas su Lietuvos TSR dailininkų sąjungos vadovais.

Kauno menininkų namuose — Kaledinė vakarone.

AURELIJUS KATKEVICIUS

tas J. Kalinauskas, pats kilęs iš vietų, suskaičiavo tokių žmonių per devyntadešimtį armingą tėvikiškumą dešimtį. Tad norisi priminti, kad galima ir papildyti.

ko operacinėje valdyboje, kaip p. S. Ylikavickio rajonas, kaip osios poėtes gimimo metines. Kalbėjome, atliu tiems, su kuriais bujoms, geru oru gali iš vienos matyti antrą, tad gali bent kry-

ta nuo kitos — vos per pusketėta data: „1940“. Sodubos k. ir kryžkelėje medinis kryžius su kurto prilipintas naujas stebėjys, kontrastas — aki rėžiančios. Po-

kontrastas — aki rėžiančios. Po-

kontrastas — aki rėžiančios. Po-

Menininkų rūmuose — va-

karas, skirtas V. Kudirkos gimimo 130-osioms ir „Var-

po“ išleidimo 100-osioms meilėms. Dalyvauja smuik-

kininkas P. Juodis, pianistė G. Rucytė, literatūros kritikai D. Knopys ir M. Jonaitis, aktorius P. Venšovas, dainininkė S. Timakaitė, menotyrininkas V. Landsbergis, žurnalistas B. Ragnotis, mo-

kytoja N. Manikienė, vy-

ry choras „Vilma“, Vakarų vedą rašytojas V. Mair-

unkus.

XII,20 Respublikiniuose profsąjungų kursuose — rašytojo A. Drilingos kūrybos vakaras. Skaito J. Valan-

ciene.

Aljtaus kultūros namuose — A. Jonyno kūrybai skirtas vakaras. Dalyva-

ja rašytojai J. Macgvi-

cius, B. Mackevičius, J. Jėčiaus literatūros k-

ko fotografijos: Z. Rut-

kausko ir A. Paukstės ak-

varėš.

21 Architektų sąjungoje —

da.

A. R. Šlipavičių tapy-

Menininkų rūmose — L.

Katino pjesinių paroda

„33 žvilgsniai į Mėnuį“.

VAKARAI SUSITIKIMAI

7 Sakų rajone, Kudirkos

Namiesyje — vakaras,

skirtas V. Kudirkos gim-

imo 130-osioms meilėms.

8 Plungės rajone — litera-

tūriniai susitikimai su ra-

šytoju R. Gudaičiu

9 Prienų rajone — vaka-

rat, skirti V. Kudirkos gimimo 130-osioms meil-

nėms. Dalyvauja rašytojas J. Cė-

lekeja I. Borseviciene.

Mokslininkų rūmose —

vakaras, skirtas Tarpauli-

namams pašalinimo metu

„BUDIMEKS“ STATO PATIKIMAI

Nors pavadinimas „Budimeks“ daugeliui vilniečių jau žinomas, šiandien norime plačiau papasakoti apie firmą ir jos aktyvią veiklą.

Lenkijos užsienio prekybos įmonė „Budimeks“ šiemet švenčia dvi nedideles sukaktis. Prieš 20 metų ji buvo įkurta kaip valstybinė įmonė. Penkerius metus veikia kaip bendrovė su ribota atsakomybe. Įmonės „Budimeks“ pajaminkal — valstybės išdas, kuriam priklauso 51 procentas kapitalo, ir 36 įmonės, atliekančios visus statybos montavimo darbus ir paslaugas. Jų dalis sudaro 49 procentus kapitalo. Įmonės „Budimeks“ gamybinis potencialas — 100 tūkstančių specialistų ir 7500 sunkiųjų transporto priemonių bei statybos mašinų. Bendrovės veiklos sritis — projektavimas ir priežiūra, statybos ir montavimo darbai, taip pat galutiniai užbaigti objektų atidavimas naudoti įvairiose liaudies ūkio šakose. Veikia savarankiškai kaip generalinis rangovas arba kaip konsorciumo partneris. Atlieka statybos montavimo darbus kaip užsienio firmų subrangovas.

Per 20 metų žinoma firma įgyvendino 2000 sutarčių 23-ose užsienio šalyse, pavyzdžiui, VDR, ČSSR, TSRS, VFR, Austrijoje, Irake, Libijoje, Irane, Egipte, Kuveite, Nigerijoje, Alžyre.

Gana svarbią vietą užsienio prekybos bendrovės „Budimeks“ veikloje užima Tarybų Sąjunga. Iš esmės apie tai mes ir kalbames su bendrovės įgaliotiniu Vilniuje Česlavu Karasevičium B. Daugviečio gatvėje.

— Su TSRS pradėjome bendradarbiauti, pasirašydami sutartį pagaminti ir sumontuoti iš gata-vų aliuminio elementų ESPT daugiaaukščio pastato Maskvos Kalinino prospekte fasado ir sienų konstrukcijas, — sako Č. Karasevičius. — Paskui statėme du parduodų paviljonus TSRS LÜPP, šiuolaikinį LLR ambasados Maskvoje kompleksą, kurio architektūrinis privalumas gerai įvertino tarybiniai specialistai. TSRS taip pat pastatytas 1980 metų Olimpiados statinių kompleksas, ketetas administracinių pastatų. Lenkų specialistai suremontavo viešbutį „Mir“, dalyvavo statant Šeremetjevo-2 aerostautą, rengė projektinę ir techninę dokumentaciją daugeliui pastatų.

Nuo 1979 metų „Budimeks“ rekonstruoja ir restauruoja architektūros paminklus Talino, Tartu, Rygos senamiesčiuose. Norėčiau paminėti Estijos Mokslų Akademijos Archeologijos centrą, Stomatologijos polikliniką, Visuomeninio maitinimo įmonių kombinatą, kai kuriuos muziejus, pavyzdžiui, Artilerijos bokštą „Storoi Margarita“, Muzikos namus, „Nykštuko“ kavinę Taline. Atlikta sudėtingų statybos darbų daugelyje senų ir unikalių Tartu pastatų. Lenkų specialistai rekonstravo 520 vietų „Rygos“ viešbutį Latvijos sostinėje. Atiduotas naudoti „Inturisto“ viešbutis Piatigorske. Visu metu dirbama Kijevo viešbutių komplekse. Čia numatytas 735 vietų viešbutis, 430 vietų koncertų salė, 930 vietų visuomeninio maitinimo įmonės, 75 bokšų garažas. Baigiamas statyti 16 aukštų viešbutis Novosibirske (jame atliekami visi darbai), statomi modernūs viešbutiai Kislodovske ir Nalčike. Ateinančiais metais ketiname atiduoti visiškai baigtas 15 daržovių saugyklų Ukrainoje. Šaraša galima būtų papildyti. Norėčiau pasakyti štai ką. „Budimeks“ pastatė įvairios paskirties pastatų, pavyzdžiui, TSRS firmų technikos centrus Varšuvoje ir kituose LLR miestuose.

— Dabar pats metas papasako-

ti apie mūsų respubliką, apie Vilnių.

— Sutinku. Juo labiau, kad tai mano tiesioginis darbas. Pirmą sutartį rekonstruoti Vilniaus gatvės namą, pažymėtą 39/6 numeriu, pasirašėme 1986 metų birželio 9 dieną. Nors pasiūlymų buvo pateikta gerokai anksčiau, prieš dvejus metus. Liepos 15 d. priėmėme aikštelę, o 25-ąją pradėjome darbą. Pastato tūris — 42 tūkstančiai kubinių metrų. Iš namo liko pamatai, sienos, perdenginiai. Tvarkydami pamatus, aptikome miesto gynybinės sienos fragmentą. Išsaugojome jį. Namą visiškai turime atiduoti naudoti 1989 metų balandžio 15 d. Bet yra pagrindo baigti darbą gerokai anksčiau.

1986 metų lapkričio 20 d. pradėjome Lietuvos TSR valstybinės filharmonijos rekonstrukcijos pirmąjį etapą. Jį reikia baigti 1988

metų lapkričio 20 d. Visus darbus ketiname baigti 1990 m.

— Liepos 13 d. pasirašyta sutartis statyti vandens biologinio valymo įrenginius Klaipėdoje. Kokia tai sutartis?

— Būsimų įrenginių projektinis našumas — 160 tūkstančių kubinių metrų išvalyto vandens per parą. Jis gerokai viršija dabartines miesto reikmes. Įrenginiai padės užtikrinti Klaipėdos, Kuršių marių, visos Lietuvos pakrantės vandenų švarą. Darbus planuojame pradėti šiemet ir baigti 1992 m. Dabar plačiai svarstomi klausimai išplėsti įmonės darbus Vilniuje. Lenkijos specialistai planuoja remontuoti ir modernizuoti A. Mickevičiaus biblioteką, „Spalio“ kino teatrą. Rengiamasi pasirašyti sutartį rekonstruoti, remontuoti ir išplėsti „Gintaro“ viešbutį. Taigi jau artimiausiu metu turėsime daug darbo. Gerokai padaugės jo ir kitame penkmetyje. Priminsiu, kad visu metu statomas „Inturisto“ viešbutis Kaune, kurį planuojame atiduoti naudoti iki 1990 metų pabaigos.

— Idomu, kaip klostosi jūsų santykiai su giminingomis Vilniaus organizacijomis?

— Nuosirdžiai pasakysiu — gerai. Nuolatinius ryšius palaikome su Senamiesčio regeneravimo valdyba, kitomis statybos organizacijomis. Rūpinamės darbų metu randamais vertingais istorijos ir archeologijos radiniais, tuoj pranešame apie juos Lietuvos specialistams. Padedame vieni kitiems technika. Neseniai pasirašėme sutartį keistis mokinių grupėmis, atvykstančiomis pailsėti.

INFORMACIJA skaitytojų prašymu: Lietuvos TSR Valstybiniam plano komitete mums buvo pranešta, kad užsienio prekybos įmonės „Budimeks“ darbai finansuojami iš centralizuotų valiutos šaltinių.

Mes patenkinti bendradarbiavimu. Ar turime kokių priekaištų, kritinių pastabų?

Didelių priekaištų šeimininkams nėra. Vilniuje vertinamas mūsų darbas. Tai malonu. Tiesa, bendrabučiuose nėra specialios poilsio vietos. Tik vienoje vietoje veikia bufetas. Tikimės, kad šie nesunkūs klausimai bus išspręsti. Neseniai iškilo dar viena problema. Įvedus talonus kai kurioms prekėms, negalime jų nusipirkti. Galbūt miesto Prekybos organizacijų valdyba galėtų ir mums padėti įsigyti kai kurių prekių. Mes tinkamai jas paskirstytume. Be to, uždirbtus pinigus paliktume Vilniuje, neišvežtume į kitus miestus.

— O kokie jūsų uždavimai? — Statybvietyje dirbame labai įtemptai. Darbo diena — 9 val. 15 min. be pertraukos. Darbo našumas, intensyvumas dideli. Prityrę specialistai uždirba 400—500 rublių. Žmonės brangina darbą, stengiasi kuo geriau jį atlikti. Nuo to ir priklauso uždarbis.

— Ar pasitalko drausmės pažėdimų, aplaidumo?

— Jeigu žmogus dirba atmetinai, siunčiame jį namo, nelaukdami, kol pasibaigs sutartis. Griežtai baudžiame už išgėrimus. Tokius žmones, o jų dar pasitaiko, nedelsiant siunčiame namo. Neturime laiko auklėti. Reikia dirbti, gerai, operatyviai.

Sveikinu įmonės „Budimeks“ ir kitos lenkų įmonės, restauruojančios senovės paminklus, „PKZ“ specialistus su nacionaline švente — Lenkijos atgimimo diena ir linkiu jiems sėkmės restauruojant senąjį Vilnių. Lazaris GREISAS

INFORMACIJA skaitytojų prašymu: Lietuvos TSR Valstybiniam plano komitete mums buvo pranešta, kad užsienio prekybos įmonės „Budimeks“ darbai finansuojami iš centralizuotų valiutos šaltinių.

NUOTRAUKOJE: įmonės „Budimeks“ statybininkai.

Jono Juknevičiaus nuotr.

VAKARINIAI NAUJIEI

S VILNIAUS MIESTO KOMITETO IR VILN

Jono Juknevičiaus nuotr.

rusų armėnų liaudies 140 žmonių askrindo specialiu lėktuvu TU-154 reisų. Butina pažymėti gerą nukentėjusiųjų priėmimo organizavimą, čia gerai pasidarbavo Respublikinė komisija pagalbai teikti Armėnijos TSR likviduojanti žemės drebėjimo padarinius, kuriai vadovauja Respublikos Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas A. Kazanavičius. Nikolajus ZUKOVAS

VENTOJUS

„Vilniaus“ vandens sporto rūmai šiuo metu rengiamas tradicinis 19.30 val. rengiamas tradicinis Naujamielis reviu. — Vakarijau įvyko generalinė repetitija, o šioms dienoms šventinę programą pajavirins į mūsų Respublikos sostinę atvykusi Leningrado sinchroninio plaukimo rinktinė. — papasakojome kviesti korespondentui „Vilniaus“ vandens sporto rūmų direktoriaus pavaduotojas Kęstutis AULIKAS. — Žinotai taip pat matys nuotaką Vilniaus šuolininkų į vandeni parengtą programą, Pionierių rūmų sinchroninio plaukimo grupę, cirko būro atletus, estrados dainininkų, VRM kultūros ir sporto rūmų kolektyvą ir mūsų sportininkus-plaukikus, povandeninio plaukimo gerbėjus bei kitus atliksėjus.

★ NAUJAMIEŲ REVIU

81.68 nugalėjo vintietės. „Kibirkštės“ jaunimui Rezultatai žaidė draugiškas rungtynes su sporto klubo krepšininkais vakarijau. * Vilniuje viešintiesi Lodzių „Heliu“. savo aikštelėje su Kijevo „Stro-“ „Spartaku“, o Vilniaus „Staly-“ „tomis“ paktomis dienomis —

RIŽUS

laišką. Panašų dokumentą pateikė ir leningradiečiai. Pagaliau profesorius V. Liutikas buvo leista išdėstyti Lietuvos parengtą tautinės mokyklos koncepciją. Net šios koncepcijos priešininkai idėmiai klausėsi. Tik keistokai atrodė profesorius G. Jagodino pozicija: replikavo, trukdė kalbėti, galop nutraukė, sakydamas, kad baigėsi reglamentas. Toks pirmininkaujanciojo elgesys sulaukė visuotinės neigiamos reakcijos.

Zinomas tarybinis pedagogas V. Šatalovas susijaudinęs pareiškė: kokią po to mes turime teisę mokyti jaunimą kultūros... Ir profesorius V. Liutikas vėl tribūnoje. Jis trumpai pareiškė, kad delegatų ovacijas laiko pritarimu tautinės mokyklos koncepcijai...

Posėdyje kalbėjo sekcijų vadovai. Nustebau, išgirdeš profesorių G. Kucevą — jis dėstė mintis, už kurias sekcijoje mane kritikavo.

Galbūt kai kas suabejos, negi Lietuvai buvo skirta tiek dėmesio. Deja, mes tikrai buvome visuotinio dėmesio centre. Mes pasirodėme vieninga delegacija, turinti savo pozicijas, švietimo koncepciją. Tai ir imponavo kitiems delegatams. Suradome bendrą kalbą su įvairių tautybių žmonėmis.

Suvažiavimas nepriėmė nė vienos iš anksto parengtos rezoliucijos. TSRS liaudies švietimo komitetas neturės juridinio pagrindo reikalauti mūsų Respublikos instancijų priimtų nutarimų revidavimo ar jų atsisakymo.

Mes iš tikrųjų pradėdami naują epochą: seni veiklos

PORTRETAS SKA

NE TIK VAIS

Liaudies išmintis sako, kad si, todėl kriaučius, duonos kepėjas ir mikliau sukė vaistinininkas niekad neliks Stebėjau

Rekonstrukcja biblioteki im. A. Mickiewicza

Ciekawe dzieje domu i ulicy

Opracowano już projekt rekonstrukcji i znacznego rozszerzenia gmachu Wileńskiej Biblioteki im. A. Mickiewicza. Wykonawcą robót będzie polska firma budowlana „Budimex”.

Biblioteka znajduje się przy ul. Traku 10 (Trocka). Jest to jedna z najstarszych ulic miasta. Nie jest długa — ma zaledwie 281 metrów. Ze względu jednak na intensywność ruchu, rolę, jaką odgrywała w dawnym Wilnie, zajmuje jedno z czołowych miejsc. Bierze początek od ulicy Komjaunimo (d. Zawalna), od znajdującej się tu niegdyś w murze obronnym Bramy Trockiej. Była to jedna z pięciu najważniejszych bram miejskich, prowadziła z Trok, dawnej stolicy Księstwa Litewskiego. Koniec ulicy łączy się z ul. Wileńską. Przez pewien czas ul. Traku nazywała się Senatorską, ponieważ znajdowały się tu pałace i domy znanych możnowładców feudalnej Litwy: Tyszkiewiczów, Paców, Ogińskich, Sapiechów, Chreptowiczów.

Jednym z najważniejszych zabytków architektury przy ul. Traku jest zespół kościoła i klasztoru Franciszkanów, znajdujący się naprzeciwko biblioteki. Zbudowany został w XV wieku, przebudowany w XVI i XVIII w stylu późnego baroku ze śladami gotyku. Gmach klasztoru i pałac Tyszkiewiczów na rogu ulic Komjaunimo i Traku odegrały swą rolę w powstaniu przeciwko samowoli carskiej w roku 1863. Znajdowały się tu sztaby powstańców, ich kwatery konspiracyjne. W 1893 roku w pobliskiej pracowni krawiec-

kiej zorganizowany został pierwszy w Wilnie strajk, który nie bez znaczenia był w dalszej walce wileńskiej klasy robotniczej. W 1907 roku w gmachu byłego klasztoru Franciszkanów otwarta została pierwsza litewska szkoła. W budowie i zdobieniu gmachów tej ulicy uczestniczyli znani architekci W. Stuka-Gucewicz, M. Knakfus, A. Mikulski, N. Czagin i in.

Domy przy tej ulicy w 1501 roku jako pierwsze otrzymały wodę z drewnianego wodociągu, zasilanego przez źródła Wingry. Czynne są one i obecnie, zaopatrują w wodę samochody do polewania ulic. Przez Bramę Trocką w 1812 roku jako pierwsza wtargnęła do miasta kawaleria Murata. Z ulicą tą związane są imiona litewskiego pisarza i działacza politycznego J. Rainisa, białoruskich poetów J. Kupały i F. Bohuszewicza, ukraińskiego poety Tarasa Szewczenki, litewskiego pisarza W. Krewe - Mickiewiczusa oraz innych znanych ludzi.

Pierwsza wzmianka o gmachu przy ul. Traku 10, gdzie się znajduje Biblioteka im. A. Mickiewicza, pochodzi z roku 1609. Dokument świadczy o tym, że w tym miejscu stał piętrowy gmach już znacznie wcześniej. Niejednokrotnie był on rekonstruowany i przebudowywany, przechodził z rąk do rąk różnych właścicieli. Był to budynek okalający prostokątne podwórze, w przeważającej części mieszkalny, ze wszystkimi zabudowaniami gospodarskimi — stajniami, wozowniami, składami. Poważnej rekonstrukcji dokonano w roku

1743. Jednakże w 1748 r. dom spłonął i został ponownie odbudowany, a w dokumentach odnotowany już nie jako kamienica, lecz pałac. W XIX wieku jego część od ulicy zajęta została przez sklepy i różnego rodzaju pracownie. W XX w. znajdowały się tu różne biura: rosyjskie towarzystwo asekuracyjne, przedstawicielstwo zagranicznej firmy Bajorasa, towarzystwo rozwoju życia narodu, stowarzyszenie dziennikarzy, stowarzyszenie właścicieli przedsiębiorstw żywienia zbiorowego, towarzystwo techniczne „Mechanit”, Polski Czerwony Krzyż itp. Na początku naszego wieku mieszkała tu litewska pisarka Szatrijos Ragana.

W 1951 r. w gmachu tym została założona biblioteka publiczna, której w 1955 roku w 100 rocznicę śmierci Adama Mickiewicza nadano jego imię. Liczy ona 500 tysięcy tomów w językach litewskim, polskim, rosyjskim i innych. Książek w języku polskim (klasyka polska, autorzy współcześni, literatura powszechna, przekłady na język polski) jest około 18 tysięcy. Biblioteka ponadto pełni funkcję bazy szkolenia bibliotekarzy dla instytucji naukowych. Prowadzi ona pracę metodyczną nie tylko z wileńskimi bibliotekami, lecz i okolicznych rejonów. Zespół utrzymuje kontakty z podobnymi placówkami kraju, a przede wszystkim republik bałtyckich, z bibliotekami PRL. Specjalna umowa o współpracy została zawarta z Biblioteką Białostocką im. Ł. Górnickiego (Łukasz Górnicki — prozaik renesansu, biblio-

tekarz króla Zygmunta Augusta).

Rekonstrukcja gmachu biblioteki przewiduje jej rozszerzenie kosztem domów mieszkalnych, z których lokatorzy w większości zostali już wysiedleni oraz budowy specjalnej przechowalni książek. Należy zaznaczyć, że gmach, zarówno biblioteki jak i pomieszczeń mieszkalnych wymagają kompleksowego remontu i nie mogą już być użytkowane. Uchwała Rady Ministrów Litewskiej SRR od dawna przewiduje rekonstrukcję i rozszerzenie biblioteki, ale z powodu ograniczonych możliwości naszych organizacji remontowo - budowlanych przystąpienie do pracy nie było możliwe. Obecnie, gdy nawiązano ścisłe kontakty z polskimi firmami „Budimex” i PKZ, które z powodzeniem pracują na wileńskich historycznych obiektach, taka możliwość zaistniała. Tymczasem zespół biblioteki czeka wielka praca przeniesienia księgozbioru do innego miejsca, kontynuowania jej działalności kulturalno - oświatowej.

Oleg BOGDANOWICZ

Od red.: Kiedy materiał został już przygotowany do druku, otrzymaliśmy list od naszego Czytelnika Jana Gregorowicza, w którym pisze, że przeczytał w prasie, iż po zakończeniu rekonstrukcji Biblioteka im. A. Mickiewicza zostanie przemianowana na Bibliotekę Przyjaźni Narodów, której księgozbiory będą kompletowane w ten sposób, aby zaspokajać zainteresowania ludzi różnych narodowości zamieszkujących nasze miasto, tj. Litwinów, Ros-

jan, Polaków, Białorusinów, Żydów i in. Czytelnik wyraża opinię, że owszem, Biblioteka Przyjaźni Narodów jest potrzebna, lecz powinien to być obiekt zupełnie nowy, np. przy Muzeum Przyjaźni Narodów, które ma w przyszłości powstać w naszym mieście.

Popieramy opinię naszego Czytelnika. Sądymy również, że Biblioteka Przyjaźni Narodów stała by się jeszcze jednym przejawem troski o rozwój kulturalny i du-

chowy ludzi różnych narodowości, zamieszkujących nasze miasto. Ma rację J. Gregorowicz mówiąc, że powinien to być obiekt nowy powstający od podstaw. Wileńska Biblioteka im. Adama Mickiewicza ma swe wieloletnie, ukształtowane już tradycje (m.in. pragniemy przypomnieć, że jej wnętrze upiększają freski o tematyce mickiewiczowskiej, stworzone przez współczesnego artystę malarza), co potwierdza powyższa publikacja.

Czerwony Sztandar.-1988.- 25 czerwca.

Śladami naszych publikacji

Imienia Adama Mickiewicza

W naszej rubryce z dn. 25 czerwca br. ukazała się publikacja pt. „Ciekawe dzieje domu i ulicy”, traktująca o ul. Traku i znajdującej się przy niej bi-

bliotece imienia Adama Mickiewicza.

Jednocześnie opublikowaliśmy list naszego Czytelnika Jana Gregorowicza na temat prze-

mianowania tej biblioteki na Bibliotekę Przyjaźni Narodów. Nie był to pojedynczy głos obstawiający za tym, by została stara nazwa.

Otóż informujemy wszystkich zainteresowanych, że zaszła pomyłka w ogłoszonym w prasie postanowieniu. Biblioteka, o której mowa, nadal będzie nosiła imię wielkiego poety polskiego Adama Mickiewicza.

Czerwony Sztandar.-1988.- 23 lipca.

NEPULKIME Į KRAŠTUTIN

Kas šiandien vyksta mūsų kultūroje? Kodėl mes, išmintingomis frazėmis pasmerkę ir prikale prie kryžiaus stalinizmo metų kultūros genocidą ir stagnacijos laikų „dozuotą“ kultūrą, taip aistringai kviesdami į Atgimimą, paliekame likimo valiai įstaigą, kuri yra pašaukta ugdyti dvasingą asmenybę? Turime galvoje Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos (toliau — VVB) kapitalinį remontą-restauraciją.

Lietuvoje valstybinių bibliotekų sistema buvo vystoma pagal trijų pakopų modelį, kuris plačiausiai paplitęs Vakarų Europoje ir JAV. Jo esmė — tai visiems piliečiams prieinami universalūs pobūdžio visuomeniniai knygų rinkiniai, skirti: 1) minimaliems bendrojo lavinimosi bei laisvalaikio praleidimo tikslams (Vilniaus mieste tai masinės bibliotekos, įsteigtos miesto mikrorajonuose); 2) stambūs spaudinių rinkiniai platiems ir rimtiems skaitymo interesams tenkinti, nuolatiniam kvalifikacijos tobulinimui, humanitarinėms studijoms, platesniam grožinės literatūros, meno pažinimui (tokios bibliotekos mūsų respublikoje vadinamos viešosiomis, jos atlieka dar ir regiono bibliotekų funkciją); 3) nacionalinės bibliotekos (Lietuvos TSR — tai Valstybinė M. Mažvydo biblioteka).

Vilniaus mieste yra 35 valstybinės masinės bibliotekos. Nepatingėkime ir nueikime į daugelį jų. Tik piktavališ žmogus išdrįs pasakyti, jog jos bent iš tolo primena kultūros įstaigas. Štai kas tikrai turėtų sukelti visuomenės susirūpinimą. Vilniaus miesto bibliotekos — vienos iš skurdžiausių respublikoje, o sostinės centrinės bibliotekos skyriai išsibarstę po visą miestą.

Respublikoje veikia penkios viešosios bibliotekos — Kaune, Klaipėdoje, Panevėžyje, Šiauliuose; Vilniuje šią misiją jau beveik 40 metų stengiasi atlikti A. Mickevičiaus biblioteka. Visus 38 metus (biblioteka įsteigta 1950 m. tose patalpose, kur yra ir dabar) buvo kryptingai formuojamas jos fondas, atsižvelgiant ne tik į Vilniaus miesto, bet ir į Vilnijos krašto skaitymo bei kultūrinio gyvenimo reikmes. VVB turi didžiausią Vilniaus mieste abonementą, kuriuo gali naudotis visi vilniečiai. Sukauptas beveik pusės milijono spaudinių fondas. Vien vaikų literatūra sudaro daugiau kaip 60 tūkstančių knygų. Yra vertingų leidinių apie Vilnių ir Adomo Mickevičiaus gyvenimą bei kūrybą. Nuolatos papildoma dailės kūrinių kolekcija A. Mickevičiaus tema. Meno skyriuje sukaupta fonoteka ir per 15 tūkstančių leidinių, kurių dauguma — užsienyje leisti meno albumai. Bibliotekoje rengiamos literatūros parodos, susitikimai su kultūros veikėjais. Šiuo metu biblioteka turi 20

tūkstančių skilinto silanko apie taip pat yra todikos centra

Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos remontų ir atnaujinimo istorija. Visas remontų ciklas išgūlėjo sukrūmė didelės dalies ne kartą suaukštintos vandeniu nuolatinis rūpinimasis laikais. Laukdamas susipažino su bibliotekų pametęs buvo sustruktūrijos prolios dešimtys liko neįgyvendinti išskeldinti gyvov.

Nesame tokios patatytas na dē, reikalai pėtos sąjunginės — lenkų firm kursui pateikt projektų spec E. Gūzo projek sį jis buvo architektūros dinės kultūros jungtiniame p da nebuvo su piais statybu norėtuši pag paminklų res sulūžusias sij rius (!) metus ma privalo la nu. Biblioteko etapą numatyt natyvos nėra. p a s t a t u i, funkcioniuoti

Bet vos bu „Talkos“ klub tikslas — nut tiesų labai sv tų kompleksą nugriauti du statai ir jų v Nesiimame ko lemų, tačiau šie pastatai (k nėra architekt tiktą tyrimų r cheologinių ve

Aktorius B. Babkauskas. 1969

Rašytojas A. Pakalnis. 1977

LITERATŪRA IR MENAS 1989 SAUSIO 14

NEPULKIME Į KRAŠTUTINUMUS

Kas šiandien vyksta mūsų kultūroje? Kodėl mes, išmintingomis frazėmis pasmerkę ir prikale prie kryžiaus stalinizmo metų kultūros genocidą ir stagnacijos laikų „dozuotą“ kultūrą, taip aistringai kviesdami į Atgimimą, paliekame likimo valiai istaigą, kuri yra pašaukta ugdyti dvasinę asmenybę? Turime galvoje Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos (toliau – VVB) kapitalinį remontą-restauraciją.

Lietuvoje valstybinių bibliotekų sistema buvo vystoma pagal trijų pakopų modelį, kuris plačiausiai paplitęs Vakarų Europoje ir JAV. Jo esmė – tai visiems prieinami prietarnami universalaus pobūdžio visuomeniniai knygų rinkiniai, skirti: 1) minimaliems bendrojo lavinimosi bei laisvalaikio praleidimo tikslams (Vilniaus mieste tai masinės bibliotekos, įsteigtos miesto mokinėjose); 2) stambūs spaudinių rinkiniai platiems ir rimtiems skaitymo interesams tenkinti, nuolatiniam kvalifikacijos tobulinimui, humanitarinėms studijoms, platesniam grožinės literatūros, meno pažinimui (tokios bibliotekos mūsų respublikoje vadinamos viešosiomis, jos atlieka dar ir regiono bibliotekų funkciją); 3) nacionalinės bibliotekos (Lietuvos TSR – tai Valstybinė M. Mažvydo biblioteka).

Vilniaus mieste yra 35 valstybinės masinės bibliotekos. Nepatingėjime ir nuokime į daugelį jų. Tik piktavališkas žmogus išdrįs pasakyti, jog jos bent iš tolo primena kultūros įstaigas. Štai kas tikrai turėtų sukelti visuomenės susirūpinimą. Vilniaus miesto bibliotekos – vienos iš skurdžiausių respublikoje, o sostinės centrinės bibliotekos skyriai išsibarstę po visą miestą.

Respublikoje veikia penkos viešosios bibliotekos – Kauno, Klaipėdos, Panevėžio, Šiaulių, Vilniaus. Vilniuje šią misiją jau beveik 40 metų stengiasi atlikti A. Mickevičiaus biblioteka. Visus 38 metus (biblioteka įsteigta 1950 m. tose patalpose, kur yra ir dabar) buvo kryptingai formuojamas jos fondas, atsižvelgiant ne tik į Vilniaus miesto, bet ir į Vilnios krašto skaitymo bei kultūrinio gyvenimo reikmes. VVB turi didžiausią Vilniaus mieste abonementą, kuriuo gali naudotis visi vilniečiai. Sukauptas beveik pusės milijono spaudinių fondas. Vien vaikų literatūra sudaro daugiau kaip 60 tūkstančių knygų. Yra vertingų leidinių apie Vilnių ir Adomo Mickevičiaus gyvenimą bei kūrybą. Nuolatos papildoma dalis kūrinių kolekcija A. Mickevičiaus tema. Meno skyriuje sukaupta fonoteka ir per 15 tūkstančių leidinių, kurių dauguma – užsienyje leisti meno albumai. Bibliotekoje rengiamos literatūros parodos, susitikimai su kultūros veikėjais. Šiuo metu biblioteka turi 20

tūkstančių skaitytojų, per metus čia apsilanko apie 120 tūkstančių žmonių. VVB taip pat yra Vilniaus zonos bibliotekų metodikos centras.

Vilniaus viešoji biblioteka įsikūrusi nepatinkamose patalpose, susidėvėjusiame pastate, komunalinių butų kaimynystėje. Visą bibliotekos istoriją – tai nepabaigiamą remontų ir avarijų, permanentinio knygų gelbėjimo ir restauravimo, jų daugkartinio nešiojimo iš vienos patalpos į kitą istoriją. Visus tuos metus trečdalis knygų išgulėjo sukrautos ir rietuvės, neišsaugojome didelės dalies periodinių leidinių, nes ne kartą saugyklos buvo užliejtos kanalizacijos vanduo. Ir visi tie metai – tai nuolatinis rūpestis ir viltis: ateis geresni laikai. Laukdama jų, bibliotekos direkcija susipažino su geriausių šalies ir užsienio bibliotekų patirtimi bei įranga. Per tuos metus buvo sukurti trys bibliotekos rekonstrukcijos projektai, kuriems išleistas kelios dešimtys tūkstančių rublių. Tačiau jie liko neįgyvendinti, nes nebuvo galimybių išskeldinti gyventojų, nesurasta lėšų ir rangovo.

Nesame tokie optimistai, kad manytume, jog A. Mickevičiaus bibliotekai gali būti pastatytas naujas pastatas. Pagaliau atrodė, reikalai pakrypo į gerąją pusę: paskirtos sąjunginės lėšos ir surastas rangovas – lenkų firma „Budimex“. Iš penkių konkursų pateiktų pastato rekonstrukcijos projektų specialistų atrinktas architekto E. Gūzo projektas. 1988 m. birželio mėnesį jis buvo suderintas Vilniaus miesto architektūros tarybos ir mokslinės metodinės kultūros paminklų apsaugos tarybos jungtiniame posėdyje. Tiems, kurie niekada nebuvo susidūrę su proziskais ir klampiais statyba ar remonto veikalais, labai norėtusi pagarsinti, jog Vilniaus miesto paminklų restauravimo dirbtuvės kelias sulūžusias sijas abonemente keitė ketverius (!) metus. Tuo tarpu „Budimex“ firma privalo laikytis darbų vykdymo terminų. Bibliotekos rekonstrukcijos pirmąjį etapą nupatytą baigti 1991 metais. Alternatyvos nėra. Lėšos skirtos būtent šiam pastatui, kad jame galėtų pagaliau funkcionuoti šiandien merdinti bibliotekai.

Bet vos buvo pradėta rekonstrukcija, „Talkos“ klubas organizavo akciją, kurios tikslas – nutraukti darbus. Pretekstas iš tiesų labai svarbus: rekonstruojant pastatų kompleksą, neišvengiamai turėtų būti nugriauti du kiemo gilumoje esantys pastatai ir jų vietoje pastatytas priestatas. Nesimame komentuoti architektūros problemų, tačiau pravartu būtų priminti, kad šie pastatai (kaip ir pagrindinis korpusas) nėra architektūros paminklai, ir čia neaptakta tyrimų metu architektūrinių ar archeologinių vertybių.

Pernai, lapkričio trečią dieną bibliotekoje

vyko projekto svarstymas ir visuomenės susitikimas su projekto autoriumi, Paminklų restauravimo projektavimo instituto darbuotojais, vykdomojo komiteto, Kultūros ministerijos atstovais, „Talkos“ klubo nariais bei miesto architektais. Po ilgų ir karštų debatų buvo pasiūlyta laikinai nutraukti rekonstrukcijos darbus, kol bus pakoreguotas projektas ir atlikti papildomi istoriniai tyrimai. Bėda ta, kad griežtos tarptautinio kontrakto sąlygos neleidžia nutraukti darbų net vieną dieną, o, pakaitus projektą, kontraktas turi būti apskritai nutrauktas. Respublika netenka pinigų, o Vilnius – stambios universalios bibliotekos. Prieš tokį sprendimą protestuoja ir bibliotekos skaitytojai (tik per porą dienų surinkta apie 500 parašų).

Piketo prie bibliotekos organizatoriai gąsdino visuomenę septynių aukštų „dangoraižiu“, esą iškiliančiu pačioje senamiesčio širdyje. O projekte numatyta – trys aukštai, kaip ir greta esančių pastatų. Kas tai? Neįsigilinus ar sąmoningas faktų iškraipymas? Planuojamas priestatas skirtas bibliotekos komplektavimo, knygų tvarkymo ir bibliografijos skyriams, generaliniam katalogui, bendrajai, periodikos ir bibliografijos skaitykloms, taip pat meno kompleksui, mažajai konferencijų ir parodų salėms. Skaudu buvo skaityti nepagrįs-

tus kaltinimus, surašytus piketuojančiųjų plakatuose: „Kultūros genocidai – nei“, „Senamiestis – be dangoraižių“, klausytis neišmanėlių replikų: „Statykite biblioteką, o ne saugyklas“, „Juk jūs deginate knygas!“ (!), pasiūlymų atiduoti patalpas kooperatyvų veiklai ir pan. Deja, labai nieišaliki interviu buvo pateikti ir TV „Panoramos“ laidoje. Pasigedome projekto autoriaus, bibliotekos vadovų ar darbuotojų žodžio.

Kas laukia bibliotekos ir apardytų bei istuštėjusių namų? Būtų išmintinga, jei istuštume sau pulti į kraštutinumus, o kiekvienam konkrečiu atveju laikui paieškotume protingiausio sprendimo.

Akademikas D. Lichiačiovas yra pasakęs, jog gali būti sugriauti universitetai, muziejai, kiti žmogaus rankų tvariniai, bet jeigu išliks biblioteka, knyga, visa tai galima atkurti, atstatyti. Tačiau sugriovus dar ir bibliotekas, sunaikinus knygas, visuomenė, deja, bus priversta viską pradėti nuo pradžių. Mūsų bėda ir nelaimė, kad beveik visa mūsų istorija – tai didelės nemelės ir abejingumo istorija.

Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos LPS rėmimo grupės vardu
TAMARA GRINKEVIČIENĖ
ELVYDA SKUODYTĖ

Algirdo Pelkevičiaus nuotrauka

IEŠKOME PROTINGŲ KOMPROMISŲ

Vilniuje verda diskusijos dėl Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos. Organizatoriai ir auditorijos dalis tvirtai žino „visą tiesą“. Ir tik jie vieni gali daryti sprendimus...

Kas čia vyksta? Ar tai Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos skaitytoriai atakuoja valdžią, kad per mažos, per menkos skaityklos, per ankšta atviruose fonduose? Gal tai bibliotekininkai, 18 metų nuo projektavimo pradžios laukę nesulaukę naujo pastato, organizavo streiką ar demonstraciją?

Ne. Tai visai kitokio pobūdžio dalykai: demonstrantai nori sustabdyti Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos statybą. Vienas jų plakatas skelbė: „Biblioteka — genocidas!“ Kitas kvietė sumalkinti visą bibliotekos fondą...

Pasvarstykime galimas alternatyvas.
1. Ar reikia Vilniaus miestui šios bibliotekos?
Paklauskime 20 000 nuolatinių jos skaitytojų. Atsakymas bus aiškus — tai de-

mokratiskiausia iš didžiųjų Vilniaus bibliotekų, duodanti spaudimus ne tik naujodis vietoje, bet ir nešis i namus. Ji padeda studentams, moksleiviams susirasti literatūrą ir laisvalaikui, ir mokymuisi. Praktiškai ji tapo ir jaunimo biblioteka. Be to, ji atlieka daugybę kitų funkcijų — renka kraštyninė bibliografinę medžiagą apie Vilnių ir Vilnių, teikia metodinę paramą Vilniaus zonos bibliotekoms, tenkina skaitytojų pageidavimus, juos konsultuoja, leidžia bibliografinius ir kitus leidinius... Vargu ar doras vilniečių prieštaras, kad reikta šios pasmilijoninį fondą turinčios ir kasmet 120 000 lankytojų aptarnaujančios bibliotekos. Šimtai skaitytojų savo laisvą išsiuntė redakcijoms.

2. Ar gali biblioteka dirbti dabartinėmis sąlygomis, nepilnsama turimų patalpų? Negali. Tai jau įrodė „Literatūra ir menas“ (1988.XII.16) K. Jonušo straipsniu — spaudinių fondo saugojimui ir darbiui nėra elementarių sąlygų jau dabar. „Biblioteka — augantis organizmas“, — skelbia vienas iš penkių įžymaus indų bibliotekininkų R. Ranganatano kanonų. Vadinasi, kaip ramina optimistas pesimistą: nemisimink, brolai, bus dar blogiau!

3. Ar galima nutraukti statybą ir pradėti ieškoti vietos statybai naujuose Vilniaus rajonuose?
Negalima bent dėl trijų priežasčių. a)

Nutraukus sutartį su statančia lenkų organizacija „Budimex“, būtų sužlugdytas tarpšalutinis susitarimas, įsaldytos lėšos ir negrąžinamai prarastas sąjunginis finansavimas — 9 mln. rb. Naujų finansų niekas neskirs. b) Net jeigu ir būtų surastos lėšos, projektavimo ir statybos organizacijos, statybines medžiagas ir kiti resursai — prasidėtų naujas ciklas. Bibliotekai vėl grėstų 18 „kanikinimo“ metų — begalinų tyrinėjimų, derinimų, posėdžiavimų ir t. t. c) Biblioteka yra miesto viduryje, kuris kartu yra ir traukos centras. Ar tikslinga Trakų gatvėje palikti tik kavines, amatų ir komercines įstaigas? Į šią biblioteką suplaukia skaitytoriai iš Antakalnio, Žirmūnų, Naujininkų, Lazdynų, Karolininkų, Viršuliškių ir daugelio kitų miesto rajonų. Įsivaizduokime Vilniaus viešąją A. Mickevičiaus biblioteką, pavyzdžiui, planuojamame Sudervės rajone. Kiek laiko reikės skaitytoriaus i ją važiuoti ir grįžti atgal? Pasaulinė praktika rodo — niekas nesto didelių bibliotekų miesto pakraštyje.

Kokios būtų išvados? Mūsų nuomone, reikia ieškoti protingų kompromisų. Vilniaus viešoji A. Mickevičiaus biblioteka turi likti savo vietoje. Jos statyba turi būti tęsiama ir užbaigta laiku pagal projektą, šiek tiek pakoregavus, pritaikius ji buvusiam posesijū aukštungūniui. Nedarėtų pamiršti, kad šios bibliotekos projektavimo užduotis nepriteštaravo ir nepriteštarauja galiojančiai Vilniaus senamiesčio regeneracijos koncepcijai, o viso kvartalo regeneracijos projektas sąjunginami konkuravo buvo gerai įvertintas ir premijuotas. Gal yra nauja senamiesčio regeneracijos koncepcija? Ji tik brandinama. Kad tokios koncepcijos reikia — sužinojome iš „Vakarinių naujienų“ (1988.XII.20). Per kiek laiko ji gali būti paruošta — per metus, dvejuis, trejus, ketveriuis, — vargu ar kas šandien gali tiksliai pasakyti.

Taigi, jei delsime — prarasime viską, o neišvysime nieko.

Ar verta taip žaisti bibliotekos likimu? Profesiniame mėnrašyje „Bibliotekų darbas“ (1988, Nr. 12) grupė bibliotekų darbuotojų rašo: „Nesiryžtame būti arbitrais sprendžiant palimas architektūros ir paminklosaugos problemas, tačiau prašome visuomenę paramos, reikalaujame nenutraukti Vilniaus viešosios A. Mickevičiaus bibliotekos kapitalinio remonto — rekonstrukcijos I etapo darbų ir rasti galimybę spręsti šį klausimą, nesitaurinant viešosios bibliotekos funkcijų“.

Stalinizmo ir stagnacijos metais nuvalkiojome daugybę sūkių apie knygą ir biblioteką. Tačiau pagalkvokime blaiviai — ar gali kultūringa visuomenė egzistuoti be išminties saugyklių — bibliotekų? Biblioteka mūsų nacionalinis turtas. Jos saugykliu lentynose surikiuota ne tik mūsų šalies, bet ir viso pasaulio akumuliuotas intelektualas. Ne be pagrindo visų epochų ir visų rasių engėjai, siekdami sumaikinti idėjas ir tautas, pirmiausia naikindavo bibliotekas. Juk socialistinius mankurtus — minių be atminties — daug lengviau valdyti.

...istorija žino tik vieną atvejį, kai žmogus ko nors išmoka be kitų pagalbos. Tai buvo šaunusis kareivis Sveikas, viską išmokęs „pats per save“. Visi kiti civilizuoti žmonės neišsiverčia be knygų ir bibliotekų. Dabar, pertvarkos ir tautinio atgimimo sąlygomis, turi atgimti ir knygos socialinis vaidmuo, kuris lemia mūsų tautinę kultūrą.

Lietuvos bibliotekininkų draugijos veiklos atkūrimo iniciatyvinės grupės nariai
ALGIRDAS KANCLERIS
KLEMENSAS SINKEVIČIUS

Savaitraščio „Septyniolose dienose“ (1988. XII.17) jau rašėme, kad redakcija yra gavusi ir daugiau šią opią temą gvildinančių laišku. Skaitytoriaus siūlymą anksčiau parengtą straipsni, išreiškiantį A. Mickevičiaus bibliotekos darbuotojų nuomonę.

Lietuviams mojuojant trispalvėmis ir giedant „Tautišką giesmę“, gali nugriauti pusę Vilniaus ir karučiais išvežti į sąvartynus: taip jie išsijaučia į savo balsus. Mažai kas pastebėjo, kad kol gatvėse Lietuva lietuvėjo, senamiesčio tvarkymo reikalai suko atgal. Ne perstatymo ir užstatymo užmojai, o požiūris. Pernai rudenį buldozeriai A. Mickevičiaus bibliotekos kieme privertė atsikvošėti, priminė, kad dar tebeturi-me Kultūros ministeriją. Per tą laiką jokio vieningo požiūrio į Vilniaus senamiestį neatsirado, o žadėtas regeneracijos projektas, rodos, dar labiau nutolo mūsų suverenios ateities link. Ir suprantama: ruošiamas ne vienas projektas, kurio regeneracija niekaip nepavadin-si. Todėl persenusio genplano veikimas nestabdomas, jis ir toliau leidžia interpretuoti senamiestį utilitariai, šeimnininkauti jame (kas stipresnis ir pinigingesnis!), lyg tai būtų istorijos sąvartynas, sunestas čia be jokios tvarkos ir proto.

Nesigilinsiu į spaudoje kilusius abipusius priekaiš-tus dėl A. Mickevičiaus bibliotekos perstatymo pro-jekto (tik jau ne rekonstrukcijos!): „Vakarinėse nau-jienose“, „Literatūroje ir mene“, „Tarybiname mo-kytojuje“ ir kt. Kompetencijų ir skriaudų aiškinimaisi tik skandina smulkmenose ne vieną dešimtmetį besitę-siančią senamiesčio nuvyvenimo ir jo architektūrinio degradavimo dramą. Jį vis plačiau apima industrinės architektūros metastazės, o su tokiu svetimkūniu Tra-kų gatvėje turėtų prasidėti negrįžtamas miesto struk-tūros irimas.

O štai kaip problemą iškėlė projekto sumanytojai, bibliotekos darbuotojai, ir jį primetė visuomenė: arba biblioteka — arba išsaugota posesija, arba žūva kny-gos — arba nauji statiniai senųjų vietoje pagal „šiuo-laikinius reikalavimus“, arba žmoniškos sąlygos — arba niekas. Pasigirdo klyksmas, kad Vilniaus inteli-gantai nori pražudyti knygas. Šitaip klausimas gali būti keliamas tik nelaisvėje, įsiveržus svetimai kar-riuomenėi, ištikus žemės drebėjimui, karo ar potvynio metu, kada išeitis gali būti tik viena. Tokio visuot-nio gelbėjimosi sumaišty mažai kas žiūri, kam pritaiko-ma šventovė: ligoninei, arklidei ar druskos sandėliui. Mūsų kultūros generaliniai štabai ne pirmą kartą ren-gia tokius karinės padėties spektaklius. Prisiminkime nesena Lietuvių kalbos ir literatūros instituto saugyk-los istoriją, kur buvo kiršinama visuomenė su visuo-mene: arba saugykla, arba žūva seniausi rankraštiniai archyvai! Tai primena gatvės taktiką: du sutiktieji su-daužiami kaktomis, ir kol tie aiškinasi, tikrasis kalti-ninkas pabėga.

Gimtasis kraštas.-1989.-

Vasario 2-8.-P.II.

Šį kartą pavyko sudaužti kaktomis A. Mickevičiaus bibliotekos darbuotojus bei aktyvą su kultūros tyrinė-tojais, architektais, istorikais, rašytojais, „Talka“. Kul-tūros ministerijai parūpo blogos darbo sąlygos ypač dabar, kai reikia suniokoti Trakų gatvės kvartalą. Ar tik ir vėl nemėginama pasitraukti nuo atsakomybės? Kai tik ministerija ir jos globojamos įstaigos imasi ko-kio nors tikrai svarbaus darbo, tuo pačiu metu turi kam nors pakenkti, sužaloti, jeigu visuomenė nesustab-do. Matyt, taip jau veikia pati kultūrai vadovaujanti sistema, ne vienerius metus grįsta slaptumu, įsakymu, nepakantumu.

Vis arčiau ginama ne tiesa, o munduro garbė. Siek tiek susipažinus su A. Mickevičiaus bibliotekos projek-to istorija, krinta į akis, kad jau pirminėj jo rengimo stadijoj pažeidžiama dauguma paminklosaugos bei se-namiesčio apsaugos įstatymų. Šį kartą užsakovas ne koks nors technokratų institutas, o pati Kultūros min-isterija. Pradedami neigti nauji duomenys, keičiantys pažiūrą į šį kvartalą, nes reikia išsaugoti projektą, — darbai pradėti!

Teisinėj valstybėj dalykas baigtusi rimta byla: pa-naudoti nepilni duomenys, išleista nemaža pinigų, su-žalotas architektūros paminklas. Vėl darbų stabdymas, tik su tarptautiniu siužetu (sudaryta sutartis su len-kų „Budimex“ firma), papildomi tyrimai, perprojekta-vimai arba visiškas darbų stabdymas. Lieka dar „visuo-mėnės nuomonė“, kurios pritarimą mėginama išgauti paskutinę valandą, jau pradėjus griovimo darbus ir prirėmus atvykusius buldozeriais prie sienos. Kai tas nepavyko — laikraščiais. Brangiai dar mums kainuoja viršininkai.

Labiausiai gailla šioje istorijoje A. Mickevičiaus bibliotekos darbuotojų. Gailla jų sunkaus baudžianinio darbo, jų mažų atlyginimų, knygų, kurias nuolat gelb-sti nuo pražūties. Bet gailliausia, kad nedrįsta kitaip mąstyti arba ko nors norėti daugiau ar teisingiau, ne-gu nori tiesioginiai viršininkai, kuriems reikia šiuo metu gelbėti savo prestižą. Kiek metų reikėjo, kad jie šitaip būtų užguiti ir nesuprastų, jog jiems į pagalbą atėjo visuomenė, kuri dabar daugiau gali negu susta-barėjęs kultūros valdymo aparatas. Mūsų bibliotekos išgyveno juodžiausius dešimtmečius, nors buvo stato-mi fasadiniai „kultūros kombinatai“. O tuo metu rū-siuose puvo knygos, bibliotekininkai duso nuo dulkių ir troško. Duodama suprasti, kad dėl to kaitos aukš-tesnės instancijos. O kas laikė bibliotekas blogiausiose patalpose, bet reikalavo gerų duomenų, kad emė skaityti net mirusieji: dėl bendro skaičiaus ir po mir-ties jiems būdavo išrašomos knygos.

Patalpų bibliotekai reikia skubiau, negu kada kas bus pastatyta ar perstatyta. Kai pirmą kartą pamačiau Amerikos prezidentūrą, nusistebėjau, ar iš tokių kuk-lių rūmų įmanoma valdyti šalį? O štai kai praeinu pro Vilniaus miesto vykdomąjį komitetą... O ir rajonuose ar nebūtų ką atiduoti bibliotekoms?

Bręsta „karinė padėtis“ dėl Filharmonijos, suma-nyta pagal panašų scenarijų, į viešumą projektas bus „išmestas“, kada ką nors daryti atrodys vėlu. Didžiau-sioj paslapytį laikomas ne vienas objektas, sumanytas anais laikais neretai iš aukščiau, kai tų laikų ne vienas veikėjas viešai jau išsižada. Ar tai neprimena G. Vladimovo apysakos apie ištikimąjį Ruslaną, kuris gynė „zoną“ ir po to, kai visos sargybos buvo nuimtos.

Kultūrą ir toliau mėginama valdyti. Remiamasi siauru ištikimų žmonių ratu, kurių kompetencijos daž-nai gana abejotinos. Buvo pareikšta, kad ministerija visur ir visada remsis tik specialistais. Kaip paaiškė-ja, specialistais neretai laikomi tik tie, kurie klausosi, kaip mąstoma „aukščiau“. Kai pavaikštai Tiltu, Lydos ir kitomis gatvėmis, neatrodo, kad čia būtų specialis-tų. Labiau panašu, kad sau gulyklas rengė kokie nors priešvaniniai stagnozaurai.

MARCELIJUS MARTINAITIS

PO TO, KAI RAŠĖME

ARDYMO DARBAI SUSTABDYTI

Praejusiu metų pabaigoje vilniečių, besidominciu senamiesčio regeneracija, dėmesio centre buvo A. Mickevičiaus viešoji biblioteka, esanti Trakų gatvėje. Pradėjus įgyvendinti Komunalinio ūkio projektavimo institute parengtą jos remonto ir rekonstrukcijos projektą, imta beatodairiškai griauti senuosius pastatus, vietoje jų užsima statyti naujus. Paminklo-saugininkai, istorikai, menotyrininkai, kultūros veikėjai, neformalieji susivienijimai ėmėsi protesto akcijų prieš tokią grubią intervenciją, gresiančią nepataisoma žala senamiesčiui. „Vakarinės naujienos“ apie tai ne kartą rašė. Įvairias nuomones, požiūrius šia tema spausdinome 1988.XII.28 skyrelyje „Skaitytojai pritaria, polemizuoja, prieštarauja“. Į jį vėl gavome vilniečių atsiliepimų. Dauguma jų už tai, kad senamiesčio tvarkymo darbuose būtų prisilaikoma visų paminklo-saugos reikalavimų, kad senamiestis būtų išsaugotas autentiškas, istoriškas.

Gavome taip pat LTSR kultūros ministerijos raštą, pasirašytą ministro pavaduotojo Z. Grigošalčio, kurį išlandien spausdiname:

Vilniaus A. Mickevičiaus bibliotekos trijų aukštų vakarnjame kiemo korpusė demonstruoti supuvę mediniai perdenginiai, išardytos skersinių ir išilginių sienų dalys, kurias, remiantis konstruktyviniais tyrimais, išsaugoti nebuvo techninių galimybių. Tolimesni ardymo darbai sustabdyti. Prasidės korpuso konstruktyvinio sutvirtinimo procesas, bus įrengiami pamatai, atstatoma planinė struktūra, įrengiami gelžbetoniniai perdenginiai.

Pagrindinį korpusą su vakarnjū ir rytiniu trijų aukštų filigaliis numatyta remontuoti, išsaugant jų architektūrą ir principinę planinę struktūrą.

Papildomai analizuojamas kiemo gilumoje numatyti statyti korpusų architektūrinis sprendimas.

Zenonas GRIGOŠAITIS
Ministro pavaduotojas

Vakarinės naujienos. - 1989. - sausio 2.

Kieno šūkius skandavo piketuojuantys?

Pagaliau mes, ilgai tylėję ir kantriai kėlę rankas „pačiu demokratiskiausiu būdu „už“, galim išsikalbėti, galim pasvarstyti. Tam, tiesa, reikia turėti elementarų dalyką: nors žiupsnelį politinės kultūros.

Kada Lietuvos TV „Panoramos“ laidoje parodė piketą prie Vilniaus A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos, galima buvo pagalvoti, jog „visuomenės balsas“ teismus. Kam Vilniaus senamiestyje šalia kelių „svetimkūnių“, kaip antai Universiteto bibliotekos saugyklos pastatas B. Sruogos gatvėje, „Maskvos“ kino teatras Didžiojoje ir daugelio kitų, atsiras ir dar vienas „monstras“, kaip buvo pareikšta visuomenei.

Jeigu taip būtų iš tikrųjų! Bet taip nėra! Kažkieno pikta valia vi-

sas konfliktas buvo nušviestas ne tomis spalvomis. Apmasčius viską, kas įvyko ir kas dar gali įvykti, negali atsikratyti minties, kad „visuomenės balsas“ — tai kažkieno nelabai švərių rankų sukeltas ažiotažas siekiant savų tikslų. Gal tai asmeninės ambicijos, gal kerštas, gal dar kas nors...

Vilniečiams gali kilti teisėtas klausimas: kodėl mes, klaipėdiečiai, lendame ne į savo daržą? Visų pirma, sostinė mums ne mažiau brangi negu jums, mielieji. Ant ra, kiekviena Vilniaus senamiesčio deformacija mums, žmonėms iš provincijos, labiau krenta į akis, negu jums, kasdien vaikščiojantiems Vilniaus gatvėmis. Ne veltui sakoma: „Akys pripranta, širdis neskauda“.

Grįžtant prie televizijos laidoje matytų piketuojančių jaunuolių veidų, nepalieka mintis: negi jiems nereikės bibliotekų? Negi jie gerai gerai apsvarstė savo reikalavimus prieš stodami į piketą? O ir pagaliau ar iki galo suvokė, ką daro, prieš ką kovoja?

Kuo ilgiau galvoji, tuo giliau įsitikini, kad visas „piketas“ — tai kažkieno žaidimas ir „vienus vartus“. Norisi garsiai

pasakyti: „Ar ne laikas atsipeikėti, brangieji, ar ne laikas nusikratyti euforijos, kurią sukėlė leidimas garsiai šaukti?“ Pagaliau ar neatėjo laikas visiems suinteresuotiems asmenims susėsti prie vieno stalo ir viską gerai apsvarstyti.

Jeigu bus nuspręsta, kad bibliotekos kieme baigiančios griūtį arklidės, iš tiesų valiutinės vertės istorinis paminklas, būtinas valstybės globos, ir mūsų šaunieji restauratoriai puls jas restauruoti, tai kas garantuos, kad šių nelaimingų arklidžių neištiks toks pat likimas, kaip visų šventųjų: šv. Kazimiero, šv. Mykolo, šv. Jono bažnyčių, po kurių restauravimo nusižengimai architektūrai bei istorijai tiesiog akis bado?

Kas užtikrins?

Mes dar suprastume, jei nelemtos arklidės būtų paaukotos kokio nors stalininio „monstro“ garbei, bet dabar kalbama apie Nacionalinės kultūros centrą, turintį mums visiems brangaus Adomo Mickevičiaus vardą.

Mes prašome visų, kurių rankose yra Vilniaus Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos tolesnis likimas, imtis kuo ryžtingiausių priemonių, kad šis kažkieno sukeltas ažiotažas būtų tinkamai įvertintas ir visi bibliotekos statybos darbai būtų tęsiami.

P. S. Honorarą prašome pervesti LTSR kultūros fondui.

Klaipėdos I. Simonaitytės viešosios bibliotekos darbuotojas
(31 parašas)

Kalba Vilnius. - 1989. Nr. 5.

Dažniausiai buvo pažeidžiamas trečiasis regeneravimo principas. Nauji pastatai buvo projektuojami pagal užsakovo užduotį tokio tūrio, koks buvo jam reikalingas, o ne tokio, kuris natūraliai įsiliėtų į senamiesčių kontekstą. Visa tai ryškiai atskleidė konfliktas dėl A. Mickevičiaus bibliotekos Trakų gatvėje. Kadangi esu šiek tiek susipažinęs su šiuo projektu, kaip vienas jo recenzentų, tai neabejoju, jog pagal užduotį profesionaliai parengtas bibliotekos išplėtimo projektas neatitiko sklypo galimybių — pastatas projektuotas aiškiai per didelis. Jį pastačius būtų rimtai pažeista ne tik kvartalo, bet ir vertingos senamiesčio dalies urbanistinė struktūra. Manau, kad taip įvyko dėl to, jog nebuvo apgalvotos senamiesčio ankstesnio regeneravimo projektų strategijos naujų pastatų atžvilgiu, nebuvo kvartalo koncepcijos, giliau nagrinėta projektavimo užduotis. Todėl logiškas galutinai priimtas sprendimas (atitinkęs ir mano siūlymą) — biblioteką plėsti tik istorinės posesijos esamų pastatų ribose.

Literatūra ir menas.-1989.-Spalio 14.-P.13.

Kviečia politologijos klubas

Šiandien visi pasijuto nutuokiantys politikoje, atsiranda vis naujos politinės organizacijos, o politinių žinių stinga. Naujajame klube, įsikūrusiame Vilniaus A. Mickevičiaus bibliotekoje, kaip tik ir bus nagrinėjami galimi politinio vystymosi keliai ar variantai, aiškinamos šiuolaikinės ir praeities politinės doktrinos.

Į pirmąjį politologijos klubo susibūrimą jau rinkosi sostinės aukštųjų mokyklų visuomenės mokslų dėstytojai, komjaunimo, spaudos, radijo darbuotojai. Besikuriantį klubą aktyviai remia bibliotekos direktorė L. Pagirienė ir skaityklos vedėja T. Grinkevičiūtė.

Klubas turėtų padėti formuoti politologijos dėstymą aukštojoje mokykloje. Jau išleista L. Bielinio parengta „Politologijos mokslo programa“. Greit pasirodys antras, papildytas, jos leidimas. O programos autorius Vilniaus universiteto dėstytojas L. Bielinis išrinktas klubo prezidentu.

A. Mickevičiaus bibliotekos skaitykloje jau kaupiama politologinė literatūra. Visus, turinčius vertingų knygų įvairiomis kalbomis, kviečiame kreiptis į bibliotekos skaityklą (Trakų g. 10, 2 aukštas). Tarpininkaujant antikvariniam knygynui tinkamos bibliotekai knygos bus nupirktos.

Klubo taryba kviečia visus besidominčius politologija į kitą klubo susirinkimą kovo 6 dieną 18 valandą. A. Mickevičiaus bibliotekos skaitykloje (Trakų g. 10, 2 aukštas) bus skaitomas pranešimas „Demokratija kaip politinė vertybė“, po to vyks diskusijos.

Algis LITVINAS

WYSTAWY

W witrynach Pałacu Wystaw Artystycznych przy ul. Muziejajaus czynna jest ekspozycja dekoracyjnej ceramiki plastycznej Jolanty Kwaszyte i Aste Masiukaite.

Na obecnej prezentacji znalazły się prace z lat ostatnich. Wśród nich: „Dekoracyjne świeczniki“, „Korony“, „Pustynia“, „Źródło szczęścia“ i in.

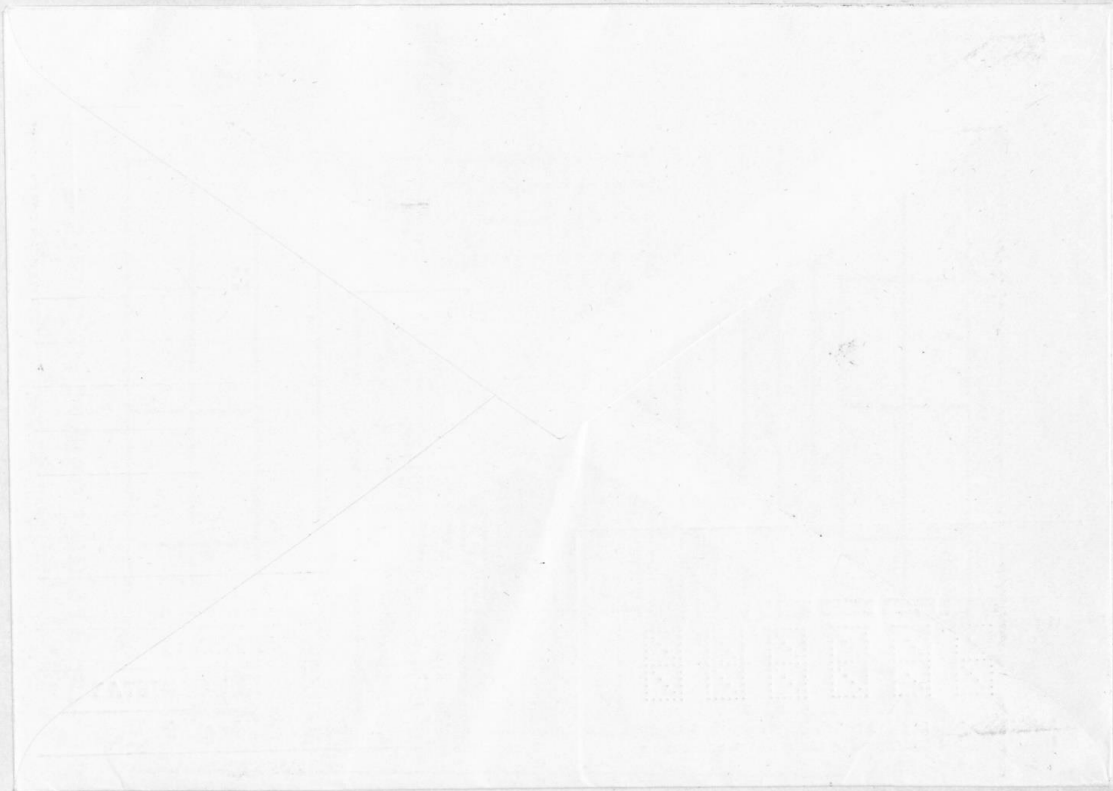
Natomiast w Bibliotece im. Adama Mickiewicza czynna jest wystawa prac uczniów Wileńskiej Szkoły Średniej nr 31. Młodzi plastycy z właściwą im bezpośredniością przedstawiają przyrodę.

J. KARAN

Czerwony Sztandar.- 1988.-19 stycznia.

Komjaunimo tiesa.- 1989.-Vasario 28.

Skaitytojo registracinė kortelė. 1988 m.
Skaitytojo formuliaras. 1989 m.

SKAITYTOJO FORMULIARAS

Nr.					
Metas					

Pavardė _____

Vardas, tėvo vardas _____

Gimimo metai _____

Tautybė _____

Išsilavinimas _____

Profesija _____

Mokslo įstaiga (jei mokosi) _____

Namų adresas, telefonas _____

Pasas: serija _____ Nr. _____

Kas ir kada išdavė _____

Bibliotekoje skaito nuo _____

Bibliotekos taisyklės įsipareigoju vykdyti _____

skaitytojo parašas

Kokiose dar bibliotekose skaito

Kokia literatūra domisi

Kokias kalbas moka

Visuomeniniai įpareigojimai

—
—

1988
SKAITYTOJO REGISTRACINĖ KORTELĖ

Sk. bil. Nr.				

PAVARDĖ _____

v. _____ t. v. _____

taulybė _____ gim. m. _____

išsilavinimas: n. v. vid. spec. vid. aukšt. moksl. l.

užsiėmimas _____ specialybe _____

	MOKOSI	Vak./Neak	Klasė, kursas					
Darb.	Vid. m-kloje							
Tarnaut.	prof.-tech. m.							
Kt.	technikume							
Kolūk.	aukštojoje m.							
	aspirantūroje							

Išstaiga: darbo _____
mokymosi _____

Tel.: d. _____ n.: _____

Namų adresas _____

Perre-
gistra-
vimo
data

ILLUSTRACIJŲ SĄRAŠAS

- I. 1988-ųjų metų VVB darbo veteranai.
2. Direktorė L.Pagirienė, švenčianti savo pirmąjį jubiliejų.
3. Būta ir rintų, ir linksmų sveikinimų.
4. Šventės, skirtos direktorės L.Pagirienės jubiliejui, akimirkos (9 nuotraukos)
5. Vaidinimas švenčiant Kovo 8-ąją 1988 m. (3 nuotraukos).
6. Prie šventinio stalo (3 nuotraukos).
7. Taip atrodė VVB kiemas 1988-ųjų metų birželį (2 nuotraukos).
8. Kaune prie atstatyto Laisvės paminklo 1989 m. vasario 17 dieną.
9. Baltijos kelyje (1989m.08.23).
10. Švenčiant Vilniaus Bibliotekinių dieną (1989.01.31)
- II. 1989m. liepos mėn. trys VVB darbuotojos lankėsi Bialostoko bibliotekoje.
12. Nuo 1989m. vasario VVB veikia Politologijos klubas.
13. VVB Politologijos klube - Vilniaus evangelikų bendruomenės atstovai (5 nuotraukos).
14. 1989m. gegužės mėn. VVB vyko moksleivių susitikimas su rašytoju K.Saja.
15. Prie Rundalės rūmų (Latvija. 1989m.10.29)
16. Vakarienė Biržų krašte grįžtant iš Rundalės (3 nuotraukos).

1988-ju metų VVB darbo veteranai

Iš kairės: L.Ciunel, R.Strumilaitė, I.Prūsienė,
Z.Jokimaitienė, V.Zaikauskas, direktorė L.Pagi-
rienė, Z.Morkūnienė, T.Grinkevičienė, R.Karpienė

Direktorė Liuda Pagirienė, švenčianti savo pirmąjį jubiliejų

Būta ir rimtų, ir linksmų sveikinimų.

Iš kairės: M. Šriubšienė, D. Barkauskienė, S. Mažeikaitė, D. Kalneva, G. Ratkevičienė, D. Kazakaitytė, V. Gudėlevičiūtė, Z. Saldžiūnienė, Č. Šileris

Šventinio spektaklio, skirto direktorės I. Pagirienės
jubiliejui, akimirkos. 1988-ieji

Spektaklio režisierė Rytė Janauskaitė

Būta ir dainų

...ir šokių

...ir "kino žvaigždžių" pasirodymo (A. Purlienė)

Sveikina "aktorius" Č.Šileris,

...direktorės pavaduotoja D.Stanevičienė

Sukaktuvininkės valsas

Vaidinimas švenčiant Kovo 8-ąją (1988)

"Švedijos karalienė" (R. Steniulienė) ir "karalius Gustavas XVI" (C. Sileris)

"Karalius" ir "Š-Z" (=Nobelio) premijos laureatė K. Siudinienė

"Karalienė", "rūmų ministras" (V. Gudlevičiūtė) ir "ceremonmeisteris" (D. Kazakaitytė)

Prie šventinio stalo (1989)

Taip atrodė VVB kiemas 1988-ŪJŲ birželį

Kaune prie atstatyto Laisvės paminklo 1989 m. vasario 17 dieną. Iš kairės: V. Kalneva, A. Savukynas, R. Janauskaitė, A. Bražiūnienė (su gėlėmis), E. Jurčiukonienė, V. Gudelevičiūtė, D. Veniulienė, D. Kasiulytė, O. Brūzgienė, O. Juršėnienė, Z. Jokimaitienė

Arnoldo Baryso nuotrauka

Rugpjūčio 23-ją (1989) stovėjome Baltijos kelyje. Žvaigždutėmis* pažymėtos VVB darbuotojos K. Šiaudinienė ir T. Grinkevičienė // Literatūra ir menas. - 1989. - Rugsėjo 2.

Gerb.

Kviečiame Jus į profesinę šventę —
VILNIAUS BIBLIOTEKININKŲ DIENĄ
Ji įvyks š. m. sausio 31 d. Vidaus rei-
kalų ministerijos Kultūros rūmuose (Spor-
to 21).

Pradžią 15 val.

Vilniaus Vykdomojo komiteto
kultūros valdyba
Lietuvos bibliotekininkų draugijos
veiklos atkūrimo iniciatyvinė grupė

PROGRAMA:

- Bibliotekų kolektyvų prisistatymas
- Bibliotekininkų koncertas
- Vakaronė
- Apdovanojimai
- Numatoma išrinkti Vilniaus Mis
Bibliotekininkę

Šventės nuotaika ir sėkmė priklauso
nuo mūsų visų!

Scenoje - VVB teatro trupė ir prof.K.Sinkevičius

1989 metų liepos mėnesį VVB darbuotojos lankėsi Bialistoko bibliotekoje.

Nuotraukoje iš dešinės: D.Kazakaitytė, A.Staškienė, A.Kazakevičiūtė ir Bialistoko bibliotekos Metodinio skyriaus vedėja J.Pisanko Lazenkų parke Varšuvoje

Ūuo 1989 m. vasario VVB veikia Politologijos klubas

Kalbas Vilniaus evangelikų bendruomenės atstovas.
Antras iš kairės-klubo prezidentas Lauras Bielinis

Dalyvių niekada netrūksta

Pirmoji iš dešinės A.Bražiūnienė, 2-ji D.Kasiulytė, 4-oji
Z.Tiukšienė,

Dažnai vyksta gyvos diskusijos

Diskutuoja VVB dir.pavad. D.Stanevičienė ir KDKK instituto
darbuotojas Liučvaitis

Politologijos klube -Vilniaus evangelikai. 1989 m. gruodis

1989 metų gegužės 12 d. VVB vyko moksleivių susitikimas su rašytoju K.Saja

Erie Rundalēs rūmų (Latvija. 1989 m. spalio 29 d.)
Iš kairės I-oje eilėje: R. Janauskaitė, A. Purlienė,
D. Kazakaitytė, 2-oje eilėje: M. Rudytė, R. Strumilaitė,
R. Steniulienė, V. Gudelevičiūtė, N. Sisaitė, K. Šiaudinienė,
O. Juršėnienė, 3-oje eilėje: I. Prūsienė, E. Skuodytė,
J. Beliašas, D. Stanevičienė, Č. Šileris, Z. Paužienė

Vakarienė Biržų krašte grįžtant iš Rūdalės

Iš kairės : I. Prūsienė, R. Strumilaitė, O. Juršienė, Z. Paužienė

V. Gudelevičiūtė, R. Steniulienė, K. Šiaudinienė, N. Sisaitė

D. Stanevičienė, E. Skuodytė, M. Rudytė, Č. Šileris

Mes, Vilniaus miesto gyventojai ir A. Mickevičiaus bibliotekos skaitytojai laikome netikslingu palikti didžiausios viešos miesto bibliotekos fondą be knygų lietuvių kalba. Toks pertvarkymas neatitinka mūsų skaitymo poreikių, padarys didelę žalą dvasiniam vilniečių gyvenimui, gintajai kalbai, miesto kultūrai.

Vilniaus viešoji biblioteka turi likti Adomo Mickevičiaus biblioteka.

DĖL A.MICKEVIČIAUS BIBLIOTEKOS REKONSTRUKCIJOS

Š. m. lapkričio 3 d. Vilniaus viešojoje A.Mickevičiaus bibliotekoje svarstytas šios bibliotekos kapitalinio remonto ir rekonstrukcijos projektas ir nutarta darbus nutraukti, o projektą perdaryti. Prašome respublikos Vadovybę, sprendžiant tolimesį bibliotekos rekonstrukcijos likimą, atsižvelgti į šiuos dalykus:

1) Šiuo metu Vilniaus studentams nepakanka nei knygų, nei vietų skaityklose (ypač įskaitų ir egzaminų metu).

2) A.Mickevičiaus biblioteka - stambiausia vieša sostinės biblioteka, aptarnaujanti visus sostinės gyventojus, dirbančiuosius ir besimokančius (Respublikinė biblioteka neaptarnauja jaunesnių kursų studentų, vyresniųjų klasių moksleivių).

3) Nors jau praėjo virš 40 metų po karo, biblioteka ligi šiol neturi tinkamų patalpų nei knygų fondui, nei skaitytojų aptarnavimui, nei žmonių bendravimui.

4) Rekonstrukcijos projektas sudarytų sąlygas ne tik turėti turtingesnę fondą (ir tuo pačiu sumažinti knygų deficitą), tinkamai įrengti skaityklas, bet ir įkurti jaunimo kultūros centrą senamiestyje.

Todėl, visiškai pritardami minčiai, kad senamiestį būtina

kiek galima autentiškiau išsaugoti ateities kartoms, manome, kad:

1) Jeigu Lietuvos sostinėje pagaliau susirūpinta viešąja biblioteka, statyti ją reikia taip, kaip statė Vilnių mūsų protėviai - ateičiai, amžiams, o ne užvakarykščiai dienai.

2) Stambus kultūros centras, pastatytas atsižvelgiant į Trakų gatvės architektūrinį stilių senamiesčiui yra svarbiau, negu paminklinės vertės neturinio ir iš gatvės nematomo pastato išsaugojimas.

3) Atidėlioti restauravimo ir rekonstrukcijos negalima, nes jau ir taip ilgai delsta. Naujai Lietuvai bus reikalingi geri specialistai. Kalbama apie savarankiškas studijas. Visam tam reikia pakankamai ir labai gerai įrengtų bibliotekų.

4) Visi ginčytini klausimai turėtų būti sprendžiami projektavimo stadijoje. Galvojant apie respublikos ekonominių savarankiškumą neatsakinga ir netaupu stabdyti jau pradėtus darbus.

Lietuvos TSR
kultūros ministerija
VILNIAUS VIEŠOJI
A.MICKEVIČIAUS BIBLIOTEKA

PROTOKOLAS

1988 12 26
Vilnius

Vilniaus m. visų žinybų bibliotekų
atstovų pasitarimas

Pasitarimo pirmininkė: N.Sisaitė, VVB Kraštotyros sk. vedėja.
Protokolavo: D.Stanevičienė, VVB dir.pavadootoja.

Dalyvavo: 45 atstovai iš įvairių žinybų bibliotekų (žr. dalyvių
sąrašą).

SVARSTYTA: Dėl Vilniaus viešosios A.Mickevičiaus bibliotekos
projektavimo ir rekonstrukcijos.

Pirmininkaujanti informavo visų žinybų bibliotekininkus apie
susidariusią komplikotą ir sudėtingą situaciją dėl tolimesnio bib-
liotekos likimo ir kvietėsi visus palaikyti vieningą nuomonę ir,
reikalui esant, prisidėti prie kreipimosi į respublikos vadovybę
ir Sąjūdį.

Pagrindines mintis šiuo klausimu išdėstė bibliotekos Sąjūdžio
rėmimo grupės narė E.Skuodytė (metodikos sk. vedėja).

Bibliotekos vaidmuo apskibai kiekviename regione yra reikšmingas
asmenybės formavimui, visuomenės humanizavimui. Viešoji biblioteka
Vilniuje yra viena iš penkių respublikoje egzistuojančių viešųjų
bibliotekų, kurios vaidmuo be bendrųjų visuomenės humanizavimo prin-
cipų turi ir kitų, specifinių veiklos bruožų. Tai visų pirma žymė-
tina metodinė veikla visame regione, o taip pat kaip koordinacinis
centras Vilniaus krašto. TBA ir kraštotyros baruose. Masinės biblio-
tekos mieste organizuoja žmogaus laisvalaikio formas, tuo tarpu
viešoji biblioteka yra, taip vadinama, intelegentijos biblioteka, kur
be žmogaus laisvalaikiui skirtų priemonių didelę dalį savo veiklos
skiria lankytojų mokymuisi, kvalifikacijos kėlimui, mokslinių darbuo-
tojų interesams. Šios idėjos buvo suformuotos jau viešosios biblio-
tekos kūrimosi pradžioje, todėl jos nūdienos fondas apima visos
mokslo šakos, akcentuojant humanitarinį bibliotekos profilį.

Pagrindiniai bibliotekos darbo pajėgumai yra tokie: skaitytojų virš 20 tūkstančių, lankytojų per metus iki 115 tūkstančių, fondo dydis per 0,5 milijono spaudinių. Rengiant bibliotekos rekonstrukcijos projektą, kiek tai įmanoma, buvo prognozuojama, kad senamiestyje biblioteka gali turėti iki 30 tūkstančių skaitytojų, kurių poreikiams reikalingas maksimalus fondas iki vieno milijono. Klausimas, ar būtent čia, senamiestyje, reikalinga biblioteka, nekyla, nes ir dabartinė bibliotekos reali situacija rodo, kad 1) jau ir šiandien, prie esamų labai minimalių skaitytojų aptarnavimo sąlygų, bibliotekoje skaito žmonės iš įvairių miesto gatvių ir visų naujų mikrorajonų, 2) skaitytojų srauto pasiskirstymas pietų pertraukos metu ir tuojuo po darbo, rodo gana patogia geografinę padėtį visiems miesto gyventojams, 3) bibliotekoje yra vienas didžiūsių mieste abonementų, išduodančių knygas į namus.

Taigi, tokiais parametrais vadovaujantis buvo projektuojama biblioteka, kurios I eilės rekonstrukcijos projektas buvo ne kartą aptartas įvairiose architektūrinėse ir žinybinėse instancijose ir teigiamai įvertintas. Šios dienos situacija: šis projektas nuo š.m. spalio mėn. jau realizuojamas ir dabar vyksta II eilės rekonstrukcijos projektavimas. Ir pastarųjų mėnesių realėja: organizuojamaos įvairios akcijos, siekiančios sustabdyti pradėtus darbus. Viso tai vykdo "Talkos" bendrija, gražiai "bendradarbiaudama" su spauda.

L. Pagirienė, bibliotekos direktorė. Kreipiuosi į mūsų profesijos bičiulius, norėdama nušviesti tikrą mūsų bibliotekos padėtį, nes ji toli gražu ne tokia, kokią parodo mūsų spaudos organai, ypač "Vakarinės naujienos". Kompozitorius O. Balakauskas LPS steigiamajame suvažiavime prasmingai pasakė pūti ar nepūti? Galėtume perfrazuoti pūti ar nepūti bibliotekai? Kultūrai per visus amžius buvo skiriama tik ašarų. Todėl ir turime tokius liūdnus rezultatus Vilniaus mieste. Štai kad ir mūsų biblioteka? Per visus 38 metus mes atliekame tik mechaniską knygų išdavimą, bet juk mūsų pareiga yra kur kas platesnė ir kilmesnė. Pats pirmasis vyriausybės potvarkis 1968m. dėl bibliotekos kapitalinio remonto-rekonstrukcijos neturėjo materialaus pagrindo, todėl jis nebuvo vykdomas. Vieni po kitų projektai morališkai pasendavo, 1976m. šis nutarimas atidedamas neribotam laikui. Tris metus vyko biurokratinis susirašinėjimas su įvairiausiomis instancijom, nes niekas nesiėmė nei projektuoti, nei vykdyti statybos darbus.

1979m. Plano komitetas išimties tvarka skiria 100 tūkst. lėšų gyventojų išskeldinimui (53 šeimos). 1980-81m.m. palaipsniui keldina gyventojai, vėl užsakoma nauja projektinė dokumentacija. 1985m. XI mėn. vėl MT nutarimas, ši kartą, atrodo, realus, labai geras ir rangovas "BUDIMEX" statybos firma. Gyventojų išskeldinimui iš viso išleista 1 milijonas rublių, nes be mūsų kiemo gyventojų, reikėjo išskeldinti ir gretimų namų (Trakų 8, Klaipėdos 7) kai kuriuos gyventojus statybos saugumui užtikrinti.

Projekto parengimui KŪPI skelbiamas vidaus konkursas, kurio išdaštoje geriausiu pripažintas arch. E.Gūzo projektas.

E.Gūzas. Ryšium su tautiniu atgimimu atsidūrėme ypatingose sąlygose. Aukščiau kuluaruose vykę pokalbiai apie senamiesčio išsaugojimą, šiame iškilo į viešumą. Šūkis "Saugokime senamiestį", kuriuo remiasi kai kurie architektai, yra toks pat dogmatiškas kaip ir "Slava KPSS". Nėra ir negali būti vieningos koncepcijos apie senamiesčio regeneravimą visame pasaulyje. Kiekviena tauta elgiasi taip, kaip jai atrodo. Tai priklauso nuo kiekvienos tautos realių galimybių.

Šalia Kelno (VFR) katedros pastatytas geležinis parodų rūmas *amb* Pompidų centras ir t.t. Daugelyje pasaulio šalių senamiestis yra kultūros centras, pati brangiausia teritorija, miesto ašis, čia koncentruojasi svarbiausi kultūros objektai. "Talkos" klubas, remiamas kai kuriu architektų įtikino visuomenę, objektu pasirinko A.Mickevičiaus biblioteką. Ir visos akcijos, jau įgavo nesveiką ir griesmingą pobūdį. Lenkijoje yra daug pavyzdžių, kur išorėje likę nepakeisti pastatai, o viduje tvarkomasi naujais šiuolaikiniais metodais. Tai Varšuvos senamiestis ir kiti pasaulio miestai, kiekvienas savaip tvarkę senamiesčius.

Vilniaus senamiestis, po karo gerokai nukentėjęs, po karo pateko, kaip ir visa Lietuva į kitos kultūros (anti/kultūra) sferą. Net ir Maskvoje buvo ištiesai naikinami kultūriniai ir architektūriniai šedevrai. Tai atsiliepė ir mūsų buv. Muziejaus (dabar Vokiečių gatvė) likimui. Toks pirmasis smūgis Vilniaus senamiesčiui. Tuščios teritorijos, plyšiai tarp namų užstatyti naujais pastatais (kinoteatras "Maskva", S.Nėries vid.mokykla, Parodų rūmai, telegrafo pastatas ir kt.). Jie dabar kritikuojami senamiesčio gerbėjų, bet jie buvo statomi pagal tuo metu buvusią koncepciją. Šiandien tokia

konceptija pasmerkta, nes jei yra išlikę pamatai ar pastato liekanos, yra galimybė atkurti tuos pastatus ir išsaugoti senamiesčio pavidalą. Architektai V.Čekanauskas, broliai Masvyčiai, Brėdikis, Š.Baravykas, Šeibokas šiandien įrašyti į juodųjų sąrašą, bet savo laiku jie buvo architektūros žvaigždyne. Tačiau didžiausią žalą senamiesčiui padarė ne šie architektai, o PRPI, specialistai, kurių projektai dar nerealizuoti jau buvo pasenę. Tokio yra aplinkybės, kurioje atsidūrėme šiais metais. Architektų visuomenė dar labiau paraližuota, negu visuomenė. Dėl įvairiausių priežasčių, dėl ambicijų, charakterio jie buvo savo laiku nustumti į antrą planą, bet šiandien, demokratijos ir viešumo laikais, staiga pakėlė galvas. Dėl "Talkos" ir neatsakingų architektų akcijų sustabdyti darbai 3-se kvartaluose, kur iškeldinti gyventojai, o miestuose vien tik griūvėsiai. 50% pastatų senamiestyje turės būti nugriauti, kad jų vietoje būtų pastatyti, nes jų būklė tragiška ir avarinė, ir atstatyti jų neįmanoma. Daugelis objektų yra paprasčiausiai statiniai ir jokie ne paminkliniai objektai. Tokia senamiesčio būklė neleidžia taip regeneruoti kaip siūlo "Talka" ir būti senamiesčio "mylėtėjai". Dabar būtina ko smulkiausiai atlikti senamiesčio inventorizaciją ir išaiškinti, ką reikia palikti, o ką tiesiog reikalinga nugriauti. Bibliotekos kiemo gale 19a. 2-jų aukštų arklidžių pastato vietoje bus statomas saugykla ir skaityklų kompleksas. Pati vertingiausia vieta yra I a. ir rūšiai prie gatvės esančio pastato. III a. užrašytas tytas žymiai vėliau (19a. pabaigoje). PRPI, ištyrinėjęs pastatą, nustatė, kad šį pastatą Trakų 10, skelbti paminkliniu objektu netikslinga ir nebūtina.

O 7 aukštų saugykla - kaip skelbia spauda ir "Panorama" - yra atvira demagogija. Pastato naujoji dalis yra kvartalo viduryje, ir jis matomas tik iš kiemo pusės. Jis yra net 1 m. žemesnis už ką tik atremontuotą Klaipėdos 39 pastatą. O kai kurių menotyrininkų pavadinti dideli rūmai ir jų posesijos yra labiausiai suniokoti iš visų senamiesčio kvartalų, bet tai ir mūsų amžiaus nuopelnas. Naujas pastatas iškils toje vietoje, kur buvo pastato paviršinių daržai. Ir visa tai, kas yra daroma "Talkos" tai yra panašu į buvisią stalinistinę demagogiją. Aš žiūriu ne tik paprastą sabotажą, bet ir nusikaltimą. Nutraukus viską, čia liks griūvėsių krūva. Ir visi ankštesni projektai buvo paremti tuo, kad be papildomo ploto biblioteka negali egzistuoti. Bibliotekai skiriamas pastatas reikalauja tvirtų pamatų, įtvirtinimų ir tam tikros statybinės

specifikos. Ir visuose projektuose buvo uždaromas kiemas, o šiuo atveju kiemas yra žymiai daugiau išlaisvintas negu kituose projektuose. Kompromisas, be abejo, reikalingas. Bus atsisakyta: į kaimyninę posesiją nebus stogo nuolydžio, bus peržiūrėti stogų nuolydžiai ir stogų aukščiai, bet projektavimą nutraukti ir keisti iš esmės negalima, nes tai nutruktų darbų eiga ir tektų nutraukti kontraktą.

V. Gudaitis (Vilniaus m. CB direktorius). Jau ne pirmą kartą kalbu šio klausimu. Šie metai ištis sunkūs kolektyvui. Kaip masinių bibliotekų atstovas galiu tik paliūdyti, kad viską, ką išdėstė E. Skuodytė yra teisinga. Masinių bibliotekų perspektyvos labai miglotos, CB statyba numatyta tik sekantį penkmetį, visi kiti remontai tik kosmetiniai. O Armenijos įvykiai aišku atsilieps ir bibliotekų būklei. Ašėitės klausimas, ar reikalinga viešoji ir CB, atskirai, bet kad senamiestyje reikia šios bibliotekos, tai nekelia jokių abejonių. Mūsų sistemos darbuotojai laiko, kad reikia imtis ryžtingų priemonių (net streiką organizuoti). Tai vienintelis būdas atkreipti visuomenės dėmesį į tai, kas yra mūsų bibliotekose. Gal visa tai atkreiptų ir valdžios dėmesį.

B. Staikūnienė, KM bibliotekų skyriaus viršininkė. Istorija visiems žinoma. Paradoksas: 1984m. šis kvartalas Maskvoje premijuotas, ir šis projektas konkurso tvarka laimėjo. Istorijos pradžios įvažiavimo sprendime architektų tarpusavio santykiai, polemikos dėl lenkų statybos tikslų ir t.t. Skaitytojų parašai (apie tūkstantį) MT persiunčia į Kultūros ministeriją. Yra kompanija, kuri veikia prieš biblioteką. Tai inspiruoja kai kurie architektai. Visus reikalus pavesta tvarkyti Kultūros ministerijai. Bet ir bibliotekinei visuomenei reikia išeiti į spaudą, reikia kreiptis gal ir I Sąjūdį ir net į CK. Šiandien kritiška situacija, nes rengiamas II eilės darbų projektavimo nutraukimas, 9 milijonų ~~sumos~~ rublių suma nuplauks ir biblioteka liks pasmerkta merdėti neaišku kuriam laikui.

S. Lileikytė, RŽŪB ~~straigijaz~~ dir. pav. ^{Geris} Brazauskui į Vyriausybės Studiją skambinti?

E. Gūzas. Konfliktinės situacijos kyla dėl konkrečių dalykų. Mes esame kritikuojami dėl to, kad projektuojame, neturėdami tyrimų. O reikalas toks: mums tyrimus atlieka projektavimo institutas ir jis suriškas su statybos darbais. Mes reikalaujame, kad jei objektas labai svarbus, tai tyrimus reikia atlikti kruopščiai, bet jei ne, tai tyrimų delsimas trukdo normaliam projektavimui.

J. Baltušis, "Bibliotekų darbo" redaktorius. Veikia architektų mafija, apie tai prieš 20 metų man kalbėjo V. Landsbergis, Žemkalnis. Siūlau L. Šepečiui rašyti raštą.

V. Kancleris, Valst. M. Mažvydo bibliotekos dir. pav. Parengėme rašto projektą su pasiūlymais: reikia ar nereikia viešosios bibliotekos, lieka 2 alternatyvos; daryti pakeitimus projekte ar nedaryti. Reikia daryti kompromisą, koreguojant langų, stogų išdėstymą, aukštingumą, bet nesiaurinant bibliotekos funkcijų.

A. Marcinkevičius, MA bibliotekos direktorius. Mes savo pusės atstovai karštai remiame, bet reikia pokalbio su kita opozicija ir imtis įtikinėjimų.

B. Stalkūnienė: Buvo tokių susitikimų, bet "Talka" nenori klausytis. Laiko nedaug, ir reikia imtis jau konkrečių priemonių. Aš už tai, kad reikia ieškoti tam tikrų kompromisų.

J. Baltušis - Architektūrą apsprendžia profesionalai, o "Talka" - kokia jų kompetencija?

B. Butkevičienė, VVU bibliotekos direktorė. Galime padaryti klaidą, skubėti nėra kur. Gal reikia susitikti ir išsiaiškinti su "Talkos" atstovais. Jei mes pasirašysime tokį raštą, tai norime žinoti ir antrąją pusę.

V. Kancleris. Parašų nerinksime, bet norime visos bibliotekų visuomenės pritarimo.

R. Janauskaitė, VVB skyriaus vedėja. Mes išdėstėme savo profesinę misiją senamiestyje "Literatūra ir menas", bet jos nespausdina. Buvo pokalbis bibliotekoje, bet tai buvo į vienus vartus, tai buvo pačių architektų negraži diskusija.

A. Jėčius, VPI bibliotekos sk. vedėjas. Pasiūlymas drg. Brazauskui į Vyriausybės Studiją rengti užklausimą, š. m. XII.30d.

B. Broniukaitis, VVU Inf. katedros vedėjas. Tokių klausimų sprendžiant emocijų nereikia. Man atrodo, šio susiėjimo tikslas nelabai aiškus. Manau, kad reikia abiejų pusių diskusijos. Galvoju, kad tikslinga rengti raštą, apie klausimo sprendimo vilkinimą. Įtikinėti vienos kitą nebeverta. Aš šiandien kiemą apžiūrėjau, jau viskas išgriauta.

Ž. Zaveckienė, VVU dėstytoja. Aš nesuprantu, jei "Talka" rėkia, bet nieko ji nesprensdžia. Viskas priklauso nuo vykdymo organų, o ne nuo rėksnių.

V.Vladimirovas, profesorius. Reikia kreiptis ne į CK, bet į MT. Projektas paruoštas, finansavimas sutvarkytas, reikia veikti. Geriausias variantas, konkrečiai į V.Sakalauską. Tai ne politinis, o konkretus reikalas.

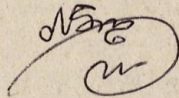
V.Kancleris. - Sąjūdis veikia savo linija, vyriausybė veikia kita linija. Reikia kreiptis į abi instancijas.

D.Stanevičienė perskaitė bibliotekinių draugijos kreipimąsi į drg. A.Brazauską.

B.Broniukaitis. - Tekstą reikia trumpinti ir sukonkretinti.

Susirinkimo dalyviai pritarė pastaboms ir nutarė pataisytą tekstą pasiųsti į Vyriausybės Studiją, o bibliotekos Sąjūdžio rėmimo grupė artimiausiu metu kreiptis į Seimo tarybos pirmininką V.Landsbergį.

Pirmininkaujantis
Sekretoriaujantis

Jaunimo skyriaus darbuotojus domina Jūsų nuomonė labai siaura tema

"BIBLIOTEKININKAS IR SKAITYTOJAS"
(kaip geriau suprasti vienas kitą)

Maloniai prašome atsakyti į šiuos klausimus. Jums tinkamus atsakymus prašome pabraukti.

1. Jei nerandate knygos, ar:
a) kreipiatės į bibliotekininką,
b) naudojate katalogą,
c) niekur nesikreipiate,
d)
2. Jei kreipiatės į bibliotekininką, ar Jums turi įtakos:
a) bibliotekininko amžius,
b) jo apsirengimas,
c) bendravimo stilius,
d) n.....
3. Ką labiausiai vertinate bibliotekininko darbe?
a) spartą,
b) erudiciją,
c) gerą knygų fondo žinojimą,
d) sugebėjimą maloniai bendrauti, būti paslaugiu.
e)
4. Jei renkant knygas, bibliotekininkas pasisiūlo padėti:
a) sutinkate,
b) atsisakote. Jei taip-kodėl?
-
c)
-
5. Kokių bibliotekininko savybių nemėgstate, tiesiog negalite pakęsti?.....
-
6. Pasvajokim. Noriu sutikti bibliotekininką, kuris būtų
-
-

Ačiū.

Jūsų užsiėmimas (moksleivis, studentas, dirbantis).

Parengė Jaunimo skyriaus darbuotoja
Asta Kazakevičiūtė

VVU diplomantės, psychologės V. Mažuolienės, rašiusios
darbą "VVB skaitytojų tipologinė struktūra", 1988 m.
gegužės mėnesį plačinta VVB

ANKETA

SOCIOLOGINIAM TYRIMUI

Lankymosi motyvai viešojoje
A. Mickevičiaus bibliotekoje

Duomenys apie skaitytoją

1. Amžius
2. Žšsimokslinimas
3. Lytis
4. Specialybė
5. Mokausi: mokymosi įstaigos
pavadinimas
kursas
specialybė

6. Jūsų lankymosi bibliotekoje motyvai:

- yra visa Jums reikalinga literatūra
- patogi bibliotekos geografinė padėtis
- maloni aplinka
- geras aptarnavimas
- kokiose bibliotekose skaitote (kitose)

7. Jūsų skaitymo motyvai:

- mokslo tiriamasis darbas
- reikalinga mokymuisi pagal programą
- savišvietai
- kvalifikacijos kėlimui.

Galite pbraukti kelis Jums reikalingus
atsakymus.

ZONINĖS TARPŽINYBINĖS PRAKTINĖS KONFERENCIJOS
BIBLIOTEKŲ FONDŲ KOMPLEKTAVIMO KLAUSIMAIS
D I E N O T V A R K Ė

Vilnius,

1988m. gruodžio 14d.

1. Lenkijos LR masinių bibliotekų veiklos programa ir perspektyvos.
- V.Siniakovič, Bialystoko vaivadijos L.Gurnickio viešosios bibliotekos direktorė. - *1984/1985*
2. Zonos CBS literatūros fondai: dinamika, panaudojimas, apskaitos būklė. - D.Stanevičienė, VVB direktorės pavaduotoja.
3. Literatūros užsakymai zonos CB ir jų vykdymas. -
D.Veniulienė, VVB komplektavimo sk. vedėja.
4. Saugyklos fondo vieta ir vaidmuo, tenkinant įvairių žinybų bibliotekų skaitytojų poreikius per TBA. -
A.Kačeniauskienė, A.Staškienė, VVB TBA ir fondų saugojimo skyrių vedėjos.
P a s i s a k o: J.Aškinienė (Šalčininkų CB).
5. Neigiami atsakymai skaitytojams ir jų mažinimo keliai.
- E.Skuodytė, metodikos sk. vedėja.
6. Periodiniai leidiniai Švenčionių rajono visų žinybų bibliotekose; prenumerata, paklausa, panaudojimas, perspektyvos šiam darbui gerinti. - A.Rukšaitė, Švenčionių CB komplektyavimo sk. vedėja.
7. Vaikų literatūros fondas ir moksleivių poreikių tenkinimas zonos CBS. - M.Rudytė, VVB vaikų lit. sk. vedėja.
P a s i s a k o: Varėnos II vid. mokyklos bibliotekininkė
O.Plitnykienė.
8. Trakų rajono Semeliškių filialo literatūros fondo formavimas ir panaudojimas. - I.Venskutonienė, filialo vedėja.
P a s i s a k o: kaimo bibliotekų atstovai.
9. Vilniaus m. CBS fondas ir jo sąveika su miesto kitų žinybų bibliotekų fondais. - J.Plečkaitienė, Vilniaus m. CB komplektavimo sk.vedėja.
P a s i s a k o: Resp.bazinės Profsąjungų bibliotekos komplektavimo sk.vedėja V.Pesockienė.
10. Respublikos masinių bibliotekų fondų būklė ir jų organizavimo perspektyvos. - J.Zonytė, Valst.M.Mažvydo bibliotekos metodikos sekt.vedėja.
11. Pasisakymai. Seminaro apibendrinimas.

**CENTRALA HANDLU ZAGRANICZNEGO
BUDOWNICTWA-BUDIMEX-WARSZAWA
POLSKA**

A.MICKEVIČIAUS	БИБЛИОТЕКА	БИБЛИОТЕКА ИМ.
V.BIBLIOTEKA	ИМ.А.МИЦКЕВИЧА	А.МИСКЬЕВИЧА
UŽSAKOVAS	ЗАКАЗЧИК	ЗАМАВЛЯЮЧЫ
STATYBINĖ ORG.	В/О СОЮЗВНЕШСТРОЙИМПОРТ	
B.K.B.	СТРОИТЕЛЬНАЯ ОРГ.	WYKONAWCA
VILNIAUS SENAMIESČIO RESTAURAVIMO V-BA	БІАЛЫСТЭК	POLSKA
STATYBOS PR.		STATYBOS PAB.
НАЧАЛО СТР. 15.X.1988		ОКОНЧАНИЕ СТР. 15.I.1990
ROZPOCZĘCIE BUDOWY		ZAKOŃCZENIE BUDOWY

Nuo 1988 m.lapkričio ant VVB fasado buvo pritvirtinta gelsva lenta su tokiu užrašu.

Priedas Nr.8.
1999 m. sausis

Jeigu A.Mickevičiaus biblioteka nebus rekonstruojama pagal paruoštą projektą ir mūsų darbo sąlygos nepasikeis:

atsisakome dirbti krovėjomis, pernešant tonas knygų iš vienos patalpos dalies į kitą

atsisakome dirbti pagalbinėmis darbininkėmis: nešioti baldus, lentynas, metalines konstrukcijas ir kt.

atsisakome statyti knygas į 4,5 m aukščio lentynų viršutinę dalį (lentynų standartas - 2 m)

atsisakome eksploatuoti saugyklų patalpas, į kurias galima patekti tik einant per kiemą

atsisakome bet kokių papildomų darbų, gelbstint nuolat vandentiekio bei kanalizacijos užliejamus leidinius

atsisakome aptarnauti lengvatinėmis sąlygomis kūrybinius bei mokslo darbuotojus

Vilniaus viešosios A.Mickevičiaus bibliotekos
darbuotojai

1989

Ar žinote ,kad:

- Vilniaus viešoji A.Mickevičiaus biblioteka aptarnauja visus Vilniaus miestė ir Vilniaus kraštė gyventojus,yra Vilniaus zonos(9 respublikos rajonai ir 2 miestai) bibliotekų metodikos centras:
- Įkurta 1950 m.
- Per metus aptarnauja 120000 lankytojų.
- Fonduose yra 0,5 mln.egz.leidinių.
- I2-koje bibliotekos skyrių dirba 97 darbuotojai:su aukštuoju išsilavinimu -50,su spec.viduriniu-15,su bendru viduriniu-6.
- Bibliotekininko mėnesinis atlyginimas-80rb.,skyriaus vedėjo-140 rb.
- Bibliotekoje yra vienintelė skaitykla,kurią tenka uždaryti renginių metu.
- Knygų saugyklos yra I4-koje paalpu.Saugyklų lentynų aukštis-4,5 m.
- Trečdalis visų spaudinių sukrauta rietuvėse ir skaitytojams neprieinami.

Dėl blogos pastato būklės:

- 1981 m.nuo knygų svorio įlūžo skaityklos lubų sija.Vilniaus statybinės organizacijos ją keitė 4 metus.
- Kanalizacijos vanduo ne kartą užpylė ir sunaikino periodinius leidinius.
- 1987 m.gyventojų patalpose kilo gaisras.Jį gesinant nukentėjo 15000 egz.vertingų meno leidinių.
- 1988 m. trūkęs karšto vandens vamzdis užliejo vaikų literatūros skyriaus saugyklą.Nukentėjo 30000 egz.knygų.
- Bibliotekos rekonstrkcijos klausimai buvo pradėti spręsti nuo 1968 m.
- 1971-1987 m.m. buvo parengti 3 bibliotekos rekonstrukcijos projektai,tačiau respublika vis nerasdavo lėšų nei statybai, nei gyventojų išskeldinimui.
- 1987 m.buvo skirtos lėšos iš visasajunginio biudžeto(9 mln. rb.),surastas rangovas-LLR "BUDIMEX" :firma.
- Pagal projektą turi būti išardyti du dviaukščiai pastatai kiemo gilumoje,jų vietoje pastatytas 3 aukštų statinys(žr.maketą).

- Dėl kiemo užstatymo specialistų nuomonės išsiskyrė.
- Respublikos spauda bei TV laida "Panorama" ligi šiol ignoruoja rekonstrukcijos šalininkų nuomonę(žr.spaudą).
- Pagal tarptautinio kontrakto sąlygas esminiai pakeitimai projekte neleidžiami-statyba nutraukiama,kaltininkas moka netesybes.
- Nutraukus statybą netenkame iš v i s a s a j u n g i n i o biudžeto Respublikos kultūros vystymui skirtų lėšų,Respublika patiria trigubą nuostolį-moralinį,kultūrinį,finansinį.

Argi esi tokia turtinga,LIETUVA?!